CONJURAŢIA CONTRA VALORILOR

Roxana IORDACHE

Societatea românească nu se poate schimba structural atâta vreme cât persistă vechile mentalităţi moştenite dela regimul comunist. Comunismul a avut preocuparea centrală pentru *"omogenizarea socială"*, pentru nivelarea valorilor în aşa fel încât să fie promovate mediocrităţile sau nulităţile obediente şi oportuniştii ca agenţi ai anihilării legii morale. După Decembrie 1989, această practică a continuat. Apoi, guvernanţii schimbării din Noembrie 1996 au favorizat campania de ridicularizare a promisiunii celor 15.000 de specialişti, nu pentrucă ei n'ar exista - dimpotrivă, sunt mai mulţi - ci pentrucă n'au fost promovaţi sistematic, în aşa fel încât CDR să impună un nou model de om politic, de demnitar, de profesionist, adică de om care îşi respectă angajamentele şi ţine la lucrul bine făcut în domeniul lui. Iar cei promovaţi n'au fost puşi în valoare, fiind, din această cauză, expuşi unei campanii abjecte de discreditare.

În loc să ne admirăm valorile, preferăm să le contestăm sau chiar să le batjocorim, complăcându-ne în suficienţa unor limite de cunoaştere, înţelegere şi comunicare pe care nu vrem să le depăşim.

Astfel s'a ajuns ca nulităţi patriotarde, foşti securişti sau activişti comunişti să se erijeze în instanţe morale şi intelectuale. Cazurile batjocoririi Domnilor Horia Roman Patapievici şi Andrei Marga la semnalul unor parlamentari PRM sunt ilustrative. Grav este că partide cu pretenţii democrate, ca PD, se raliază unor asemenea campanii de discreditare a valorilor. Semnificativă este şi campania împotriva Ministrului Culturii, Domnul Ion Caramitru. Senatorul PD Corneliu Bucur lansează sistematic asupra demnitarului PNŢCD o serie de acuzaţii menite să ridice suspiciuni cu privire la competenţa şi onestitatea lui. Cine este Domnul Corneliu Bucur nu s'a ştiut până nu şi-a asociat numele cu al ilustrului artist Ion Caramitru, o personalitate care şi-a sacrificat pentru o vreme, vocaţia artistică, pentru a administra cultura, încercând, cu tenacitate, să o scoată din condiţia de *"rudă săracă"*, ea fiind cea care ne asigură identitatea naţională şi prestigiul competitiv pe plan internaţional. În loc să fie apreciat pentru tot ce a făcut în domeniul culturii în aceşti trei ani - proiecte majore, ca restaurarea valorilor de patrimoniu sau iniţierea anului Eminescu - Ion Caramitru e blamat.

Un exemplu similar îl constituie preşedintele FPS. Personalitate cu un program radical de reformă economică şi socială, Domnul Radu Sârbu este sistematic atacat de cei care urmăresc stagnarea societăţii româneşti. Agenţii vechilor structuri încearcă, prin mijloace din cele mai abjecte, să-l discrediteze pe Domnul Sârbu, asociind privatizarea cu *"afaceri dubioase"*. În acest sens, a fost înfierată, până la saturare, afacerea Polus, deşi sau tocmai pentrucă ea este cu adevărat o afacere pentru România, care implică investitori străini serioşi, cu mari cifre de afaceri, ce pot aduce sute de milioane de dolari în ţara noastră. Din cauza opoziţiei stupide tip PRM, la care, din păcate, s'a raliat şi PD, riscăm să le dăm marilor investitori o imagine tribală despre România şi să-i punem pe fugă.

De profitat profită vecinii noştri, care ştiu să preţuiască oportunităţile pentru ţările lor. Noi, în schimb, preferăm să le dăm cu piciorul, doar ca să nu recunoaştem meritele unei personalităţi. Dimpotrivă, ţinem să le transformăm în vinovăţii. Se persistă, de aceea, în calomnie.

Continuare în pag. 5

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 35 $ / 55 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 26 NR.279 - MARTIE 2000 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

UNDE-I IDEALUL?

Eugen BÂRSAN

Articolul meu *"Ieşirea la lumină"* a atras următoarea replică venită din ţară:

"Acest articol se căzneşte să găsească uliţe spre ceea ce am putea numi ieşirea masei româneşti din nepăsare şi din întuneric ca să se poată ajunge la obiectivul stărilor călăuzite mai mult sau mai puţin de idealuri cu esenţă de spirit. Dar, în realitate, acasă (în ţară) nu se căzneşte nimeni. Obiectivul primar rămânând în loc de <noi-ţara> la doar <eu> şi iarăşi <eu>. Numai interesul <eu> mai are forme vizibile şi simţibile la orice om ce poartă nu în suflet şi nici în minte, ci doar în buzunar <destinele ţării>.

De aceea economia ţării s'a stricat. În fapt, când pământul cu ale lui şi subpământul e acelaşi. Stând şi aşteptând. Iar Românul nu-i mai prost. Mintea lui e aceeaşi. Dar s'a stricat până'n rărunchi sufletul său. S'a stricat şi el nu o vede. Iar când o vede nu o recunoaşte. Şi nimeni nu se căzneşte să-i deschidă ochii. Pentru o asemenea deschidere n'avem presă, n'avem cultură, n'avem legiuiri. Deci, nici un glas, nici o orientare într'o lume de ispite.

Se fac greve cu un singur strigăt: majorarea salariilor. Pe ce? Şi cum?... Treaba voastră! Statul trebue să poată, căci are el de unde (ca la Caragiale). În ultimul timp pe stradă se poartă chipurile lui Ceauşescu. Iar când săracii şi şomerii se văd peste tot, şefii de regii-unităţi de stat au salarii de peste o sută de milioane de lei pe lună. Rămâi crucit de câte auzi şi desigur că şi mai crucit de câte vezi. Şi nici un chemat nu sună din goarna ieşirii din întunecarea minţilor şi din pedeapsa destinului prin care trecem. În fapt, până la Dumnezeu ne pedepsim noi pe noi.

Când sufletul s'a stricat, vindecarea lui e treaba cea mai grea. De aceea o restructurare într'o asemenea direcţie este problema fundamentală a ţării".

Şi cu astea, am ajuns la întrebarea: UNDE-I IDEALUL? Prin naşterea sa, dată de istorie, Românul a fost un devotat slujitor al celor plăcute lui Dumnezeu ori, în alte cuvinte, al idealului de omenie, cinste şi dreptate. Ruperea acestui ideal a dus la criza devastatoare din societatea românească. Şi, în fond, vorbim de un ideal care este condiţia indispensabilă de restabilire a unei vieţi mai mult sau mai puţin în bine.

În împrejurările condiţiilor date, idealul cel mai

Continuare în pagina 3

PD SE SCUFUNDĂ

Ileana NICA

Partidul Democrat condus de Petre Roman se află într'o pierdere accentuată de viteză. Demisiile din ultimii trei ani ale unor personalităţi de marcă ale acestui partid: Adrian Severin (fost ministru de externe), scriitorul Radu F. Alexandru, jurnalistul Octavian Stireanu, şeful Comisiei SIE, George Şerban şi alţii au zguduit partidul lui Roman.

Ultima lovitură a venit recent, prin demisia din PD a Ministrului Apărării Victor Babiuc, una din personalele cele mai apreciate din Partidul Democrat. În fapt, în cercurile bine informate ale mediei româneşti demisia lui Babiuc era aşteptată încă din toamna anului trecut, ştiut fiind faptul că acesta era profund nemulţumit de dictatura instaurată în partid de Petre Roman şi soţia sa Mioara, care pare a fi un fel de Elena Ceauşescu, care doreşte să controloze până în cele mici unghere Partidul Democrat.

Chiar dacă aşteptată, demisia lui Babiuc a căzut ca o lovitură de măciucă. Victor Babiuc reprezenta pentru mulţi *"mintea luminată"* din troica din fruntea PD, din care mai făceau parte Traian Băsescu şi Radu Berceanu. Demisia anunţată de Babiuc s'a făcut, de fapt, iniţial cu foarte mult tact, el trimiţând un fax în care îşi anunţa demisia din partid deoarece se simte *"din ce în ce mai singur"*. În loc să aprecieze eleganţa lui Babiuc, locotenenţii lui Petre Roman au sărit ca arşi, declanşând un atac la baionetă, împotriva acestuia. Acuze peste acuze şi chiar dosare contrafăcute pentru a-l incrimina în ochii opiniei publice. O parte a presei a acţionat ca la un ordin, declanşând atacul împotriva lui Babiuc, părând că este subordonată Partidului Democrat, observaţie făcută într'un editorial în *"Ziua"* de Sorin Roşca Stănescu. Nu vom intra acum într'o analiză privind influenţele politice care se văd în poziţiile cotidienelor româneşti. Importante ni se par însă cele două scrisori adresate de Victor Babiuc conducerii PD, în urma atacurilor declanşate împotriva sa. Aceste două scrisori sunt documente care demască Partidul Democrat ca unul clientelar, kominternist chiar, tributar afacerilor necurate. Un adevăr care a fost spus în mai multe rânduri de unii analişti corecţi ai evenimentelor politice şi care ar fi trebuit să fie punctul principal de discuţie la reuniunea de vârf a conducerii PD, care a avut loc la trei zile după demisia lui Babiuc.

Petre Roman a ratat însă şansa de a putea declanşa o ofensivă pentru reformarea partidului, preferând un stil fals triumfalist, care avea drept scop să convingă opinia publică, că Partidul Democrat este strâns în jurul liderului său. Un lider care însă pierde din viteză uşor şi care nici zâmbetul celebru nu şi-l mai afişează. Şi este normal să fie aşa, de vreme ce Partidul Democrat a devenit locul de refugiu al afaceriştilor veroşi şi al oportuniştilor care şi-au pierdut şi talentul de a şantaja partenerii de Coaliţie, aşa cum a făcut-o în ultimii ani. Un partid care nu are decât scopul de a-l păstra pe Petre Roman la Ministerul Afacerilor Externe, visul de aur al neulanderului. De aceea, PD a şi acceptat, după ce a făcut ceva scandal, să-şi ceară scuze liberalilor, acuzaţi de Traian Băsescu că ar fi furat posturile aparţinând PD-ului.

PD de fapt se scufundă. Petre Roman, ca Ministru la Afacerile Externe, este susţinut de o formaţiune *"personală"* pentru a putea face parte din troica OSCE după 2001. Acesta este singurul scop al acestui *"partid"* al lui Petre Roman, care-şi anunţă sfârşitul.

Vom trăi şi vom vedea!

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR articole semnate de următorii colaboratori din România:

Roxana IORDACHE	pagina 1
Ileana NICA	pagina 1
Cecilia MIHĂILESCU	pagina 2
Andrei BĂDIN	pagina 2
Roland Cătălin PENA	pagina 3
Viorel PALTIN	pagina 4
Dan BITU	pagina 4
Prof. Andrei Iuliu HOSSU	pagina 4
Prof. T. B. SUŢEANU	pagina 5
Ovidiu BANCHEŞ	pagina 5
Mihai CREANGĂ	pagina 6
Av. George VASU	pagina 7
Prof. Radu BADIU	pagina 7
Prof. Valeriu ARBORE	pagina 8
Prof. Banu SERDARU	pagina 8
Prof. Mihai S. DERDENA	pagina 10
Florin Oprea SĂLCEANU	pagina 10
Prof. Gheorghe BUZATU	pagina 15
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 16
Prof. Ion GHERMAN	pagina 18

editorial

MANIPULĂRILE LUI PETRE ROMAN

Petre Roman are în spatele lui o viaţă destul de aventuroasă şi răsfăţată. Prin educaţie, un răsfăţat al partidului comunist, cu o pregătire în spiritul ideologiei marxiste. Nimic din trecutul lui politic, de comunist, nu-l îndreptăţea pe Roman să ocupe poziţia de prim-ministru în prima guvernare a lui Iliescu din 1990. Afară de legăturile sale de familie, nu se distinsese în politica ţării, ca să facă o asemenea ascensiune. Deţinerea postului de prim-ministru a fost o aventură politică, care mai târziu l-a încurajat să-şi înfiinţeze un partid, care nu avea nimic de-a face cu problemele de bază ale realităţilor româneşti; un partid artificial, partidul democrat, încropit pe singurele principii de ideologie pe care le cunoştea, marxiste. El spera că va putea manipula politica ţării, cu un partid social-democrat, după tipul social-democraţiilor europene.

În toate activităţile sale politice, după ruperea de Iliescu, putem spune că, el s'a menţinut pe o poziţie socialistă şi nu democrată, pe care nu a înţeles-o şi nu a adoptat-o niciodată. De aceea a şi aderat la Internaţionala Socialistă europeană, căci acolo era locul lui adevărat, teoretic şi ideologic.

În 1996, la alegerile generale, a manipulat în aşa fel încât să ajungă într'o coaliţie guvernamentală prin care, în primul rând, vroia să-i dea o lovitură decisivă lui Iliescu, aruncându-l peste bord. El spera că în această coaliţie guvernamentală vor fi multe şanse de manipulare, căci aceasta este soarta specifică a coaliţiilor.

În perioada coaliţiei de guvernare, deşi majoritară în poziţiile ideologice (spre dreapta-centru), manipulările grupului Petre Roman (stânga), violente, pline de dispreţ total faţă de interesele ţării, au fost lipsite de decenţă faţă de membrii coaliţiei.

A forţat căderea a doi prim-miniştri, numai datorită unor gesturi de presiune şantajistă, cu ameninţarea că partidul său, PD, va părăsi coaliţia guvernamentală, ceea ce ar fi dus la o instabilitate politică internă, oprind procesul de integrare în Uniunea Europeană. Astfel, pe Prim-ministrul Ciorbea, pediştii l-au decapitat pentru simplul motiv că Petre Roman nu era de acord cu politica reformelor acestuia. Între acestea, legea de restituire a pământurilor, care au fost furate de comunişti, ţăranilor din satele româneşti. Or, această lege contrazicea programul socializant al lui Petre Roman şi al partidului său. La înlăturarea celui de-al doilea prim-ministru - Radu Vasile, Petre Roman a dat o mână de ajutor Coaliţiei. Nu din simpatie, ci din interes personal. O instabilitate internă afecta oferta de integrare europeană şi el nu vroia să piardă ocazia de a fi în coaliţia care va primi această ofertă. Ştiind că Uniunea Europeană apără dreptul de proprietate, în conformitate cu vechiul drept roman şi cu tradiţiile europene, Petre Roman a schimbat macazul. Peste noapte şi-a schimbat aversiunea faţă de legea restituirii pământurilor ţărăneşti într'o acceptare a legii, ca pe un lucru foarte natural, fiindcă nu voia să pară anacronic faţă de forurile europene, şi nici ca un antagonist faţă de lege. Încât brusc, şi-a dat încuviinţarea, cu sacrificarea lui Triţă Făniţă, pe care l-a făcut de râsul lumii.

După căderea guvernului Vasile, Petre Roman, prin manipulări, a ajuns, ca o mare surpriză, Ministru de Externe, o poziţie nemeritată căci făcuse, după cum ştim, numai greutăţi coaliţiei guvernamentale, oprind procesul de reforme şi de privatizări.

Acestea au fost numai câteva din manipulările lui Petre Roman. Dar, să trecem la ultima, care este foarte nevralgică: Cazul Babiuc, Ministrul Apărării Naţionale, care şi-a dat demisia din Partidul Democrat al lui Roman, cu două zile înainte de Conferinţa Naţională a partidului. Prin acest caz, s'a creat o nouă criză de guvern, destul de serioasă, cu violenţe de limbaj, folosită de omul lui Roman, Traian Băsescu, care a acuzat atât pe Preşedintele Constantinescu cât şi pe Ministrul Valeriu Stoica, că sunt amestecaţi într'o acţiune de împiedicare a înlocuirii poziţiei lui Babiuc la Ministerul Apărării, cu un membru al PD.

Roman şi partidul său sunt într'o situaţie delicată. Impunerea unui ministru al Apărării, care să fie membru al Partidului Democrat, depinde numai de Primul ministru, Mugur Isărescu. Un şantaj asupra lui Isărescu ar fi aproape imposibil, pentrucă în cazul în care acest şantaj nu reuşeşte, Petre Roman trebue să-şi ia adio dela guvernare, dela Ministerul de Externe şi dela o participare activă la negocierile de integrare europeană. Contactul cu forurile europene îi sunt absolut necesare lui Roman, în viitoarele alegeri, pentru imaginea sa politică.

În criza politică de azi, Petre Roman are de făcut o alegere foarte delicată, căci dacă părăseşte coaliţia el rămâne descoperit, redus la cadrele partidului său. Manipulările de altă dată nu mai corespund însă situaţiei de azi. Un singur pas greşit şi Petre Roman îşi poate complica foarte serios poziţia în complexul politicii naţionale. Să nu uităm că, prin comportamentul lui Traian Băsescu, desfăşurat cu ocazia cazului Babiuc, simpatia electoratului pentru Partidul Democrat s'a redus.

De aceea, o retragere din coaliţia guvernamentală, ar fi pentru Petre Roman o lovitură puternică, pe care nu o va putea recupera, poate niciodată.

George BĂLAŞU

BĂSESCU, VECHEA POVESTE

—Cecilia MIHĂILESCU—

Zilele acestea, ne-am aflat în pragul unei noi crize guvernamentale, una dintre cele mai stupide, prin impresia de imaturitate politică pe care PD a riscat să o dea guvernării dela Bucureşti. Traian Băsescu, vechea poveste, n'a ezitat să inflameze spiritele, acuzându-l pe Preşedintele Constantinescu de implicare *"balcanică"* în demisia lui Victor Babiuc din PD. N'a fost scutit de acuze nici prim-vicepreşedintele PNL, Valeriu Stoica, poate şi pentrucă liderul liberal s'a grăbit să afirme că schimbarea Ministrului Apărării n'ar fi oportună. PD are dreptate că această funcţie îi revine şi, într'adevăr, normal ar fi ca în momentul în care cineva demisionează dintr'un partid să părăsească şi funcţia ministerială sau fotoliul parlamentar. Nu doar din raţiuni de ordin moral, ci şi politic. De aici, însă, şi până la şantaj e cale lungă. Ea s'a scurtat cât ai zice Băsescu. Nu este, însă, singurul responsabil. Pentrucă PD în bloc s'a retras din Parlament - riscând să amâne suplimentar şi aşa mult întârziata votare a unor legi esenţiale - şi condiţionându-şi revenirea de înlocuirea Ministrului Apărării şi a Preşedintelui Comisiei pentru Controlul SIE, George Şerban, care a demisionat şi el din PD (însă cu mai multe luni în urmă!). PD a încercat din nou să-şi transfere criza internă asupra coaliţiei şi a guvernării. Criza guvernului Ciorbea - declanşată tot de Băsescu - a costat scump România, care, în consecinţă, nici după doi ani n'a finalizat acordul cu FMI.

Maniera (sau lipsa de maniere) în care PD joacă denotă iresponsabilitate politică. În aceste momente importante pentru România, Domnul Băsescu n'a ezitat să ameninţe cu părăsirea guvernării şi trecerea coaliţiei guvernamentale în minoritate. Acest şantaj şi această agresivitate faţă de partenerii din coaliţie se cuveneau dezavuate de către Domnul Petre Roman, împreună cu atitudinea insultătoare a Domnului Băsescu faţă de şeful statului. Domnul Roman este nu doar preşedintele PD, ci şi Ministru de Externe, care trebue să fie conştient de prioritatea momentului. Este foarte puţin probabil, de altfel, că Domnul Petre Roman ar fi de acord cu retragerea PD dela guvernare, ceea ce ar însemna să piardă Externele şi funcţia dela OSCE. Ameninţarea Domului Băsescu privind plecarea PD din arcul guvernamental era o simplă cacealma. Totuşi, conducerea PD a încurajat-o. E drept că partenerii de coaliţie sunt datori să aibă o atitudine colegială, solidară cu PD în privinţa cazului Babiuc - deşi PD n'a manifestat la rândul lui o colegialitate similară decât aparent, în momentul când a avut interes ca Domnul Radu Vasile să fie debarcat, urmărid ca PNŢCD să piardă funcţia de prim-ministru, deci numai de atitudine partenerială nu se poate vorbi. E elementar că nu-i poţi determina pe colegii de coaliţie să-ţi fie solidari recurgând la insulte şi şantaj. PD vrea să-şi păstreze funcţia de ministru al Apărării, nu acceptă să renunţe ca PNŢCD în privinţa fotoliului de prim-ministru. PD are acest drept politic să-şi urmărească interesele, chiar dacă raţiunile de interes naţional ar impune o renunţare, dată fiind strategia de Apărare elaborată sub coordonarea Ministrului Babiuc.

Normal era însă ca Domnul Petre Roman să solicite dela început convocarea liderilor coaliţiei pentru a discuta şi a rezolva în mod amiabil problema. Altfel, nici Premierul Mugur Isărescu n'avea motiv să-i ceară Domnului Babiuc demisia, nici Preşedintele Emil Constantinescu nu-l putea revoca din funcţie fără solicitarea prealabilă din partea primului ministru.

Nefăcând nici un demers politic, Domnul Roman a favorizat atitudinea agresivă a Domnului Băsescu şi, mai mult, şi-a dat acordul pentru părăsirea Parlamentului de către PD în chip de şantaj. Tolerarea acestei atitudini imature, ce frizează huliganismul politic, nu face cinste unui ministru de externe. Partenerii de coaliţie au solicitat ca Domnul Traian Băsescu să-şi prezinte scuze publice, pentru ca discuţiile să-şi urmeze cursul firesc. Domnul Băsescu a ezitat să-şi regrete oficial atitudinea. Liderii PNŢCD au considerat că treburile guvernării sunt prioritare şi au renunţat la tentativa de a-l determina pe Domnul Băsescu să se comporte civilizat. Liderii PNL persistă, însă. Acordul de principiu privind rezolvarea cazului Babiuc a existat dela început, dar procedura s'a amânat din cauza vanităţilor. În loc de tot scandalul balcanic, firesc ar fi fost ca Domnul Roman să ceară un termen de graţie în care să caute un înlocuitor al Domnului Babiuc. Iar dacă nu-l găseşte în interiorul PD, să recurgă la un specialist, fiindcă timpul până la alegeri nu i-ar ajunge unui novice decât cel mult să se pună la curent cu problematica Ministerului Apărării. Iar procesul de pregătire a Armatei României pentru integrarea în NATO nu admite improvizaţii.

O DECLARAŢIE FĂRĂ ROST

—Andrei BĂDIN—

Recent, Preşedintele Emil Constantinescu a vizitat Londra în cadrul unei vizite oficiale dar care nu a fost considerată de guvernul britanic una de stat şi ca atare şeful statului român nu a fost plimbat cu caleaşca regală de către Regina Elisabeta. Dar nu de caracterul vizitei prezidenţiale la Londra dorim să ne ocupăm în rândurile ce urmează, ci de una din declaraţiile făcute cu acest prilej de şeful statului român.

În primul rând trebue spus dela început că Emil Constantinescu a dovedit în repetate rânduri că se aventurează în declaraţii fără acoperire, de multe ori timpul fiind judecătorul nemilos al preşedintelui. Ultima găselniţă prezidenţială s'a consumat pe malul Tamisei la o înălnire cu oamenii de afaceri şi reprezentanţi de marcă ai lumii politice britanice. Cu acest prilej, Emil Constantinescu le-a dat asigurări celor prezenţi că dacă în toamnă se va schimba partidul dela Putere în România prin revenirea PDSR nu se va întâmpla nimic rău. *"Pot să vă garantez că reforma va merge înainte şi totul va fi aşa ca până acum"*, a spus Constantinescu. O declaraţie foarte gravă, în fapt o eroare politică de proporţii, corectată de fapt câteva zile mai târziu de liderii Convenţiei, Alianţei Civice şi Uniunii Forţelor de Dreapta, la o reuniune pentru crearea unui pol de dreapta în România, unde aceştia au declarat că au identificat adversarul comun, şi anume PDSR, care odată revenit la Putere va arunca în aer toate demersurile de până acum - parţial încununate de succes - pentru aderarea la structurile europene şi atlantice.

Care este adevărul ?

Este destul de clar că Emil Constantinescu a greşit fundamental la Londra când a făcut declaraţia citată de noi. A greşit deoarece s'a transformat volens-nolens într'un agent electoral al partidului Domnului Iliescu. În al doilea rând, şi-a distrus discursul pe care îl putea avea în campania electorală. Acum Domnul Constantinescu nu mai poate spune că trebue să fie votat pentru al doilea mandat deoarece dacă ar reveni Domnul (tovarăşul) Ilici Iliescu ne-am orienta spre Moscova. Căci el poate fi uşor pus la punct de *staff*-ul PDSR care îi poate pune în faţă declaraţia dela Londra, citată de toate agenţiile internaţionale de presă, precum şi de toată presa românească. Nu în ultimul rând, Domnul Constantinescu i-a contrazis pe toţi demnitarii occidentali care în ultimul an au avertizat în repetate rânduri asupra pericolului pentru România a revenirii la Putere a PDSR-ului şi a lui Ion Iliescu. Culmea este că Emil Constantinescu şi-a distrus practic singurul principal argument al campaniei electorale prezidenţiale. Şi nu numai al campaniei sale electorale, ci şi al campaniei electorale parlamentare, unde CDR va trebui să se contrazică cu candidatul său prezidenţial asupra răului pe care îl reprezintă adversarul politic.

Nu credem că pe Domnul Constantinescu l-a luat gura pe dinainte. Nu este cazul, în situaţia citată de noi, unde discursul său a fost pregătit cu mult timp înainte de consilierii săi şi supervizat de Doamna Zoe Petre, consilierul pe problemele de politică internă şi externă a şefului statului. Nu ştim dacă Domnul Constantinescu l-a citit sau nu, înainte de a-l pronunţa la Londra. Dar este vina sa că s'a lăsat manipulat de un segment al *staff*-ului său, cel care crede în continuitatea regimului Iliescu prin regimul Constantinescu şi viceversa. Acest grup de consilieri a fost cel care după Noembrie 1996 a insistat ca preşedintele să nu-şi asume discursul anticomunist din campania electorală şi să prefere o coabitare cu structurile neocomuniste. Din *"gândirea"* politologică a amintiţilor consilieri a ieşit şi fraza că *"voi fi şi preşedintele celor care nu m'au ales"*. Şi Domnul Constantinescu a dovedit cu vârf şi îndesat că şi-a ţinut această promisiune. A fost mai mult un preşedinte continuator al lui Ion Ilici Iliescu, decât un anticomunist. Grav este că acest joc al preşedintelui nu se va răsfrânge numai asupra Domniei Sale, ci şi asupra ţării, care va suporta efectele faptului că schimbările radicale aşteptate după Noembrie 1996 nu au avut loc. Acum însă preşedintele îşi depăşeşte mandatul devenind agent electoral al PDSR... al celor care nu l-au votat. De ce? Există oare acel *"Pact cu Diavolul"*, amintit în mai multe rânduri de analistul Şerban Orăscu?

Sunt multe semne care ar putea confirma o asemenea supoziţie. Incluziv numirea lui Mugur Isărescu în funcţia de premier este un argument, ţinând cont de apartenenţa acestuia la Grupul *"Un viitor pentru România"* al foştilor activişti ştefan-gheorghişti.

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

CĂTRE CITITORI
Ţinem să facem cunoscut că redacţie nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI
Rugăm pe corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 20 a lunii precedente editării ziarului.

BÂLCIUL ELECTORAL

——— Mihaela MOISIN ———

Bâlciul electoral nu este o creaţie românească, dar este în plină desfăşurare azi, ca şi ieri. În secolul 20, dela eroii lui Caragiale - Caţavencu, Dandanache, Pristanda (care număra steagurile afişate la primărie de mai mult ori), s'a trecut la bâlciul electoral comunist. Câteva zeci de ani s'a votat singurul candidat propus, acesta ieşind întotdeauna învingător în alegeri (împotriva nimănuia!), cu un procentaj de 99,99% - 100%.

Bâlciul electoral se perpetuează, ideea este aceeaşi, doar forma de prezentare s'a schimbat, protagoniştii deplasându-se din târg în târg nu în trăsuri, birje sau... căruţe cu coviltir, ci în Mercedesuri, BMW-uri, elicoptere sau chiar Boeing-uri, în funcţie de distanţa ce o au de parcurs şi de banii de care dispun.

Cât despre bani, când este vorba de comunişti, nu reprezintă o problemă: banii fostului pecere, precum şi afacerile tenebroase *Caritas, Bancorex, Mega-power, Ţigareta dela 1 la n* le-au asigurat comuniştilor venituri frumuşele. Căci, aşa se face ca circarii să fi fost cei implicaţi în aceste afaceri. *"Ei se jură că nu fură, dar i-am prins cu raţa'n gură..."*

Protagoniştii bâlciului sunt aceiaşi: jongleuri, acrobaţi, măscărici, iluzionişti. Fiecare încearcă să atragă cât mai mulţi gură-cască, deşi în final, câştigul îl pun împreună, îl împart după algoritm, beneficiind de el timp de 4 ani.

Circarii se agită prin pieţe, oraşe, sate, comune. Unii, sunt în azi în Bucureşti, mâine în New York etc., căci spectatorii sunt răspândiţi în toată lumea. Au avut grijă ei, comuniştii, timp de 50 de ani să scape de opoziţia activă, ori cu ajutorul Piteştiului, Aiudului, Canalului, ori prin răspândirea ei în Occident.

Bâlciul electoral al anului 2000 dă spectacole de mult, dar acum a început numărătoarea inversă.

Prestidigitatorul Teodor Meleşcanu şi-a început turul la New York şi Washington, unde a făcut promisiuni electorale în faţa spectatorilor curioşi şi a boschetarilor. Scoţând bani verzi din buzunarul lui sau al altora, i-a aruncat cu nonşalanţa ce-l caracterizează pe unde a trecut. De altfel e foarte şcolit, încă de pe vremea lui Ceauşescu. A scos dosare noi de pe mânecă, făcându-le să dispară pe cele vechi.

Acrobatul Petre Roman sare de pe un post pe altul, după cum îl dictează instinctul de conservare; şi el îşi face campanie în străinătate, pentrucă suporterii lui în ţară se împuţinează pe zi ce trece. De prea multe ori a făcut aceleaşi figuri, care încep chiar să plictisească: şantaj şi iar şantaj, schimbări de prim-miniştri, miniştri. Riscă în acrobaţiile lui, neglijând faptul că nu mai are o plasă dedesubt care să-l salveze în cazul unei sărituri greşit calculate. Şi-a pierdut de altfel şi din prinzători, unul câte unul, pe Adrian Severin, pe Victor Babiuc, şi atâţia alţii mai putin experimentaţi, dar care contau la număr. A rămas cu Băsescu care, însă, fiind foarte nervos, riscă să-l scape odată. Dar, cine riscă... câştigă. Poate personal, căci ca partid... nu mai are şanse.

Despre măscăriciul naţional, nu mai este mare lucru de spus. Şi-a cam terminat programul, folosind aceleaşi remarci extremiste, calomnii etc. care l-au dus la un număr impresionant de procese, la care pierde şi iar pierde şi plăteşte şi iar plăteşte despăgubiri. Iar prietenul Gaddaffi nu se ştie cât îl mai poate ajuta.

Şi iată că am ajuns la vedeta bâlciului: numai ce a bătut pe muche frumosul buchet de 70 de trandafiri, jongleurul Ion Iliescu se joacă cu focul. Ca orice vedetă, este păzit de *"body-guards"*, pentrucă *"duşmanii dela guvernare"* s'au decis să-l extermine. Un lucru îi este clar: viaţa lui este în pericol, deşi nu ştie ce metodă vor folosi. Dar el are dreptate să se teamă, căci cunoaşte toate metodele de exterminare. Nu doar degeaba o viaţă întreagă s'a tot învârtit printre kgb-iştii şi securiştii care aplicau metode sofisticate, dela cele psihice până la cele de iradiere. Ştie dânsul foarte bine câţi bieţi opozanţi ai regimului comunist au făcut cunoştinţă cu faimosul *"Radu"*. Şi mai ştie că azi, aceiaşi securişti sunt nu numai bine merci în viaţă dar, fiind lupi îmbrăcaţi în piele de oaie, aşteaptă, chiar pe la guvernare pe undeva, gata de atac. Şi îşi mai aminteşte şi cum, împreună cu tovarăşii lui de nebunii, a pus şi el umărul la exterminarea cuplului ceauşist. Sau, poate o fi speriat că a auzit o cucuvea cucuvăind pe casa lui?

De un singur lucru Ion Iliescu nu trebue să se teamă: de viruşi. Nu există nici un virus atât de puternic încât să-l poată răpune. Mai mult, în preajma lui Iliescu, probabil că toţi viruşii mor.

Poţi să-i acuzi pe protagoniştii bâlciului că atrag atâţia gură-cască? Nu. Ei îşi fac doar meseria învăţată cu trudă la *Ştefan Gheorghiu* şi la şcoala Securităţii. Ei nu au o vină că sunt cum sunt. Vina este a noastră, a celor mulţi gură-cască, că nici după 50 de ani de dictatură comunistă nu ne-am săturat să-i privim şi să-i ascultăm. Vina este şi a guvernării actuale că nu i-a înlăturat atunci când a putut-o face. Că nu a aplicat Punctul 8 al Proclamaţiei dela Timişoara, că nu a aprobat imediat legea accesului la dosarele Securităţii, căci atunci nici cel mai bun prestidigitator nu ar mai fi putut scoate şi înlocui dosare.

Şi acum, tot ca pe vremea lui Caragiale, gură-cască se întreabă: eu cu cine votez? Iar răspunsul este: în nici un caz cu circarii.

UNDE-I IDEALUL?

Urmare din pag.1

scurt este cel care poate pune la priza sa orice consţiinţă care e binevoitoare să facă un drum paşilor de ridicare a ţării din situaţia în care se află. De scoaterea ei din infernul care o ţine cu un picior în comunism şi cu celălalt într'o democraţie vopsită, pe care o putem numi democraţia oamenilor legaţi la ochi. Motiv pentru care, ei nu pot merge în linie dreaptă. În plus, linia ochilor mai este şi sub suveranitatea ţelor politice care împing la crima de gândire şi de comportare. Orice gând influenţat criptocomunistic este în fapt o crimă de gândire. Iar, în concluzie, crima de gândire este mistificarea adevărului şi promovarea minciunii la rang de stăpână peste sufletul omenesc.

Deci idealul, pe care-l punem în discuţie, e ţinut sub obroc de plapuma anilor 1947-1996, sub care au crescut generaţii de copii, de tineri, de maturi. Plapumă numită bolşevism, comunism, republică populară, republică socialistă, materialism dialectic şi istoric, om nou, neocomunism etc. Într'un asemenea răstimp plaga crimei de gândire şi comportare, instalată în România până în toate ungherele sale şi care în final înseamnă mai mult gena minciunii decât a comunismului, a atins profund şi pe tineri şi pe maturi.

Neluând în seamă acest lucru - fie că n'au vrut fie că n'au putut -, guvernele postrevoluţionare n'au creat alt sistem în locul celui dispărut. Ele arătându-se în principal preocupate mai mult de consolidarea partidelor din care fac parte, decât de repunerea şi redresarea ţării pe fundament de idealuri creatoare şi înălţătoare. Căci a spune că faci reformă fără înlăturarea vechilor structuri din viaţa social-politică a ţării nu este decât o vorbă goală în gura demagogilor. Înlăturarea vechilor structuri este condiţia esenţială a unei curăţenii generale, în care să-şi poată face loc o instalare a idealurilor antibolşevice sau antimaterialiste, ca să nu se mai trăiască în minciună şi în anul 2000.

În fapt, comunismul a demonstrat ambiţia nebunească de dominare a unei lumi, în numele unei doctrine lipsită de ideal. Dar mai există şi o altă demonstraţie: un om care are un ideal, nu cade în ispită. Numai când lipsa de ideal face pe oameni să orbecăiască în întuneric, ambiţiile şi decăderile găsesc terenul prielnic să se substitutie finalităţii pentru care omul a fost creat.

Când vorbim de mizeriile sărăciei din ţară, uităm de foamea şi de setea de adevăr a sufletelor. Precum şi de faptul că mântuirea va întârzia în măsura în care Românii se lasă ispitiţi de ambiţiile unei vieţi fără ideal. Fără de lumina idealului - care este farul vieţii -, nu se poate ajunge la nici un fel de liman. Iar pentru o atare situaţie nu-i decât o soluţie: cercul vicios, în mrejele căruia se află ţara, trebue sfărâmat. România trebue s'o curme cu ce a instaurat comunismul şi neocomunismul şi să se întoarcă la înţelesul adevărat al vieţii. Idealul este în acest înţeles.

Eugen BÂRSAN

LUPA POLITICĂ

—Roland Cătălin PENA—

Gesturi

De când Ticu Dumitrescu refuză să-şi mai recunoască schilodita lege privind accesul la dosarele Securităţii, deputatul Rădulescu-Zoner a înfiat-o, în speranţa că o s'o pună cât de cât pe picioare. Disperat de răul tratament aplicat de majoritatea parlamentarilor bietei handicapate, căreia i se refuză orice şansă prin numirea Colegiului de studiere a arhivelor, venerabilul liberal amenință cu greva foamei. De fapt opoziţia îi mai dăduse, tot în această săptămână, un motiv de supărare, blocându-i iniţiativa legislativă de reducere dela 100 la 50 de ani a termenului de acces la documentele privind siguranţa naţională emise de regimul comunist.

Dacă Marţi a ţinut cu secretele PCR şi Joi cu dosarele Securităţii, ei bine, Miercuri - 16 Februarie, PDSR s'a recules la monumentul *"eroilor ceferişti"*, a vizitat Giuleştiul şi, mai ceva ca Teleeurobingo Show, a scos din foame 21 de familii nevoiaşe din Bdul Constructorilor cu câte un pachet de alimente conţinând, conform comunicatului oficial al partidului, *"doi pui, caşcaval, zahăr, ulei, făină, unt, lapte praf, orez, paste făinoase, pastă de tomate, un cozonac, o sticlă cu băutură răcoritoare"* şi circ cât cuprinde. Pornit să comită o faptă bună pe zi, ţin-te de-l mai opreşte. Vineri, PDSR s'a repezit să consoleze PDul afectat de greaua pierdere a lui Babiuc. În mesajul adresat Convenţiei Naţionale, Ion Iliescu întinde lui Petre Roman o mână caldă, tovărăşească: *"a venit momentul să depunem împreună eforturile necesare pentru a depăşi animozităţile şi tensiunile acumulate, multe dintre ele artificial"*. Pas de mai crede că partidul lui Băsescu va rămâne vreodată pe drumuri.

Cu Convenţia a ieşit cum a vrut PNL. Una la alegerile locale, alta la generale. Federaţia Ecologistă din România (FER) a ales, şi ea, să meargă singură la cules primării. S'au întărit muşchii ca FER-ul, dă p-afară muşeţelul.

Suferinţele

PDSR şi-a extins aria de acţiune împotriva presei. După ce deunăzi ataca în justiţie cotidianul *"Naţional"*, Adrian Năstase studiază posibilitatea de a aduce în faţa instanţei agenţia Reuters, ceea ce va contribui - fără doar şi poate, cum ar spune un celebru comentator sportiv - la consolidarea prestigiului internaţional al partidului. Supărarea pedeseriştilor se trage din faptul că Reuters ar fi scris ce n'ar fi zis comisarul Verheugen despre şansele de aderare la UE ale României în perspectiva revenirii la putere a lui Ion Iliescu. Purtătorul de cuvânt al comisarului a emis un comunicat în care se spune că Verheugen n'a zis ce nu place PDSR, dar în care nu se spune că n'ar fi gândit la ce a transmis Reuters. Exact când scandalul dădea în clocot la Bucureşti, Ion Iliescu ajungea la Tel Aviv, unde deputatul israelian Avraham Poraz declara exact ce gândea, în mai multe cotidiane: *"Ion Iliescu sunteţi un oaspete nedorit! (...) Evreii din România nu vor trece sub tăcere comportarea Dumneavoastră şi a conducerii partidului Dumneavoastră!"*. Nici acasă preşedintele PDSR nu mai e chiar aşa de dorit. Un sondaj BCS arată ca aproape trei sferturi dintre alegători optează pentru un preşedinte până la 65 de ani, căsătorit şi cu copii. Or, în cazul dat nu prea e cazul.

A venit rândul lui Viorel Lis să-şi ia picioarele la spinare din PNŢCD, scârbit de *"gaşca Opriş"*. Urmează alte valuri de scârbiţi, care vor *"întări"* partidul conform filosofiei lui Galbeni. *"A căzut mădularul bolnav şi partidul a rămas cu mădularul sănătos"*. Păcat că, tocmai în noile condiţii s'a îmbolnăvit titularul.

Romeo Beja a fost ovaţionat la Congresul PNR pentru că, vorba lui Măgureanu, *"este aproape de suferinţa oamenilor"*. De obicei o şi provoacă. Noroc cu Mircea Ciumara, care se pricepe să aline: *"Eu cred că minerii muncesc la negru, de aia au mâinile aşa negre. Dacă ar şoma, după un an de zile, le-ar avea albe ca ale mele"*. Negru în cerul gurii, ministrul de stat.

PLĂNUIŢI DE ACUM
VIITOAREA VACANŢĂ DIN 2000 !

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-Hamilton, Ontario, Canada-

La săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
DIN HAMILTON
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC
23 IULIE - 30 IULIE
Petreceţi o săptămână de zile într'o atmosferă românească
-Aduceţi cu Dvs corturi sau treilere pentru dormit-

Pentru informaţii scrieţi la adresa:
Asociaţia Culturală Română
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet
Hamilton Ont. Canada L9C 7N5

MUSTUL CARE FIERBE

Viorel PALTIN

Dela un capăt la altul, România este străbătută de dihonie. Se pare că nu există vreun domeniu social şi politic asupra căruia să putem cădea cu toţii de acord. Politicienii de mucava ai momentului sunt divizaţi în aproape toate problemele, chiar dacă şi când realităţile zbiară şi impun categoric luarea unor măsuri indiscutabile, al căror sens nu poate fi decât unul singur, ca de pildă imperativul trecerii economiei şi proprietăţii din sfera statului în cea privată. Dar în ciuda acestei dezbinări un ferment de nemulţumire lucrează implacabil, asemeni celui care face mustul să fiarbă în butoaie...

Oricine ştie că statul în general - şi cu atât mai vârtos statul român - s'a dovedit a fi extrem de incapabil ca gestionar şi manager. Faţă de proprietatea tuturor, statul s'a comportat ca un *"ceapeˮ*; peste tot în lume, acolo unde statul a administrat în întregime sau mari părţi din averea naţională, statului i-au scăpat printre degete răspunderile, aducând îmbuibarea unei infirme minorităţi pe fondul sărăciei marii majorităţi a cetăţenilor. Este momentul s'o spunem răspicat: România este azi o ţară săracă, incapabilă să-şi hrănească populaţia - copiii, studenţii, muncitorii, intelectualii - din cauza exclusivă a statului. S'a ajuns mult mai jos decât limita cea mai de jos a suportabilului.

Cadrul social, politic şi moral pe care acest stat, ale cărui rădăcini continuă să rămână ereditar înfipte în comunism, l-a impus Românilor după '89, este de natură să descurajeze munca productivă, în industrie şi agricultură, favorizând frauda, specula, corupţia şi toate relele care decurg din acestea.

În zilele premergătoare iernii, după 10 ani dela ceea ce s'a numit revoluţie, fermentul nemulţumirii cetăţenilor faţă de stat a început să cuprindă, cu o amploare fără precedent, cel mai conştient, mai inteligent şi mai progresist tronson al societăţii, studenţii. Dacă facem un mic calcul, vom vedea că studenţii de azi nu sunt alţii decât copiii care au ieşit în stradă la revoluţia reală de acum 10 ani. A fost atunci, pe lângă vasta sforăire a *"emanaţilor"* şi o masivă revoltă reală, dar denaturată din nefericire în culise de factori vicleni, care doreau să-şi perpetueze privilegiile avute sub comunism şi pe care şi le-au asigurat până azi. Cu alte cuvinte, revoluţia le-a fost furată acelor copii care îşi strigau părinţi ascunşi în locuinţe: *"Ieşiţi afară, laşilor!"*

De atunci copiii au crescut, azi sunt bărbaţi, mulţi sunt la universităţi şi este de crezut şi de sperat că doresc să-şi facă un viitor după chipul lor: drept, eroic, prosper, nu strâmb, laş şi mizer, aşa cum li-l pregătesc de ani de zile generaţiile gerontologice, hârşite în rele, care s'au instalat la putere, în numele unei democraţii de faţadă. În calea acestei masive ridicări a studenţilor stau câteva serioase obstacole: cel mai redutabil dintre ele îl constituie pericolul infiltrării organizaţiilor lor şi al coruperii liderilor, precum şi cel al dezbinării, a cărei sământă creşte - vai! - din abundenţă pe solul existenţei noastre politice şi sociale.

A devenit limpede pentru oricine, că actualul curs al vieţii noastre naţionale trebue schimbat radical, că societatea nu mai poate suporta efectele fără speranţă de asanare ale unor guvernări incompetente, incapabile de măsuri radicale, că aşa-zisa noastră democraţie nu seamănă aproape deloc cu cea din ţările cărora vrem să ne alăturăm, prin integrarea în Europa civilizată şi alăturate la Alianţa Atlantică.

Aceste mari dezideratе, corecte, necesare, conţin însă în ele o foarte serioasă capcană, care s'ar traduce cam aşa: *"Nu tulburaţi apele în interiorul ţării, acum când avem de dus la îndeplinire năzuinţele integrării şi aderării!"*

Cu toate acestea ni s'a spus mereu - şi aşa este - că România nu este încă pregătită să facă acei paşi decisivi şi este cât se poate de sigur că, menţinând actualele rânduieli, generatoare de sărăcie şi nedreptate, nici nu-i va putea face vreodată. Cineva influenţează din interior demersul nostru, aşa încât să nu putem accede acolo unde dorim şi unde ne este locul; şi o face cu o ipocrizie cu atât mai bine mascată cu cât, de ochii lumii, pretinde a acţiona corect. Radicalizarea mişcării studenţeşti aduce acum singura speranţă reală pentru ţară, dela momentul istoric numit Piaţa Universităţii, care s'a încheiat cu argumentele bâtei mânuite de minerii conduşi şi instigaţi de puterea cripto-comunistă de atunci. Afirm că studenţii au rămas singura speranţă întrucât nădejdea generată de victoria electorală a CDR de acum trei ani s'a spulberat lamentabil. De altfel, nu cred că putem aştepta vreo spectaculoasă ieşire la rampă a vreunei forţe politice pozitive, pentru viitoarele alegeri, în afară poate de Alianţa Naţională Creştină Democrată, care îl are în frunte pe omul prob şi capabil care s'a dovedit a fi Victor Ciorbea.

Dacă nu se va întâmpla nimic cu adevărat benefic pentru ţară şi, târîş-grăpiş, vom ajunge totuşi, păstrând actualul sistem al alegerilor la momentul electoral din toamna lui 2000, îi vom avea, în esenţă, cu mici variante, în parlament şi la guvernare, pe aceiaşi fanfaroni incapabili, panglicari ai interesului egoist, cărora le este ruşine să privească în faţă istoria naţională şi care vor dejuca orice încercare de a scoate România din impas. Sunt oameni cărora le este ruşine să se declare şi să se dovedească patrioţi şi, pretinzând a fi pragmatici, renegă la gândul de a fi consideraţi sau drepţi.

Ne-a mai rămas doar să nădăjduim dela studenţi, copiii revoltei de acum zece ani - spre a asocia aici titlul unui articol profetic, scris la altă epocă de Octavian Goga - că *"mustul care fierbe"* se va transforma în vinul dătător de nouă şi justificată speranţă. Să-i privim pe aceşti tineri cu toată simpatia noastră, cu pe singurii capabili să renască speranţele noastre de atâtea ori zdrobite. Un Gaudeamus... pe curând?!

"VICTIMA" ION ILIESCU

Dan BITU

Putem spune că deja a fost dat startul campaniei electorale pentru alegerile locale, legislative şi prezidenţiale din acest an. O campanie electorală anunţată ca murdară şi dovedită deja ca atare prin acţiunile venite din partea diferitelor partide aflate în cursa electorală.

"O bombă", ghilimelele trebue luate foarte serios, a fost aruncată în faţa opiniei publice de către Partidul Democraţiei Sociale din România, condus de Ion Ilici Iliescu. Într'o conferinţă de presă, unul din liderii PDSR, Ioan Mircea Paşcu, vicepreşedinte al acestui partid a prezentat presei un document, nesemnat şi nepurtând nici un antet sau o altă menţiune privind proveniența sa, în care se afirmă că ar exista la nivelul Puterii un plan pentru oprirea lui Ion Ilici din cursa pentru al treilea mandat prezidenţial. Acest lucru realizându-se prin diferite metode care de care mai teroriste, bacterii, bombe, viruşi secreţi etc. Ascultându-l pe Ion Mircea Paşcu, oricine îşi putea imagina un criminal feroce din romanele poliţiste ale Agathei Christie, stând prin boscheţii din jurul vilei lui Iliescu, cu viruşi şi bacterii, aşteptându-l pe marele erou al României pentru a-l asasina. Bineînţeles, s'a spus că Puterea ar fi alocat 1 milion de dolari pentru acţiunea imaginată împotriva liderului PDSR.

Tot acest scenariu ţine mai curând de o imaginaţie bolnavă şi acest lucru este foarte uşor de observat. Dar *"documentul"* prezentat de PDSR are şi o parte care este foarte adevărată şi, anume, cauzele pentru care Ion Ilici Iliescu nu mai trebue să fie preşedintele României. În primul rând (re) alegerea lui Iliescu ar face un mare rău României, deoarece acesta este apropiat fostelor structuri comuniste, Occidentul neapreciind deloc mutarea liderului PDSR la Palatul Cotroceni. În al doilea rând, o eventuală victorie a lui Ion Iliescu ar anula complet şansele României de aderare la Uniunea Europeană şi NATO. Cele două argumente sunt perfect verificate în realitate, lucru pe care nu-l spune nici unul din liderii PDSR.

De fapt, întregul scandal pus la cale de Ion Iliescu şi camarila sa, complotat la Lubianka, cartierul general al KGB-ului, are drept scop victimizarea liderului PDSR. Neavând nici un argument în a convinge majoritatea Românilor că are soluţii pentru funda criză în care se află în urma celor 60 de ani de comunism şi criptocomunism şi criptocomunism, Ion Iliescu foloseşte diversiunea, în fapt aşa cum a fost învăţat la şcoala de partid comunistă. *"Scandalul Bacteriei ucigaşe"* invocat de Ion Iliescu ne arată că PDSR-ul va folosi în următoarele luni minciuna şi diversiunea pentru a încerca să se impună în faţa Românilor care nu mai doresc cripto-comuniştii din PCR-ul reformat partial de Ion Iliescu, şi numit acum, PDSR. Miza este enormă: România anului 2000 are un rol de jucat în Sud-Estul Europei. Lucru, pe care nu-l neglijează Vladimir Putin şi tovarăşii săi.

ZECE ANI DELA PROCLAMAŢIA DELA TIMIŞOARA

Andrei-Iustin HOSSU

Între 16-22 Decembrie 1989 a fost ***de fapt*** revoltă populară spontană, dar ***de drept*** revoluţie, graţiei ideii cuprinse în sublima scandare a mulţimilor răsculate: *JOS COMUNISMUL!* După răsturnarea clanului Ceauşescu şi furtul puterii politice prin lovitura de stat K.G.B.-istă, a cărei beneficiară a fost banda Iliescu-Brucan-Roman (agentură a Moscovei), conştiinţa comună s'a ridicat la nivelul conştiinţei teoretice. Răscoala ***spontană*** s'a transformat calitativ în Revoluţie Anticomunistă ***conştientă***. Documentul istoric şi politic care sintetizează acest mare salt calitativ este *PROCLAMAŢIA DELA TMIŞOARA* din 11 Martie 1990.

PROCLAMAŢIA DELA TIMIŞOARA este o capodoperă de gândire politică şi, mai larg, istorică: defineşte esenţial epoca nouă a României, marcată prin eroicele zile 16-22 Decembrie 1989 - epoca Revoluţei Anticomuniste Române; stabileşte obiectivele fundamentale politice, economice, sociale şi morale ale Românieі de astăzi şi de mâine, consistând esenţial în eradicarea sistemului comunist (suprastructura politică şi structura economică) şi în construirea democraţiei autentice, de tip occidental, în România, până la integrarea noastră reală în Europa Occidentală. ***PROCLAMAŢIA este major-europeană, de aceea este în interesul adânc al Naţiunii Române şi al Statului Român.*** Dacă omului îi ceri să realizeze puţin, el nu realizează nimic (cazul Comunismului); dacă omului îi ceri să realizeze mai mult decât îşi închipuie el că poate, el realizează mai mult decât el se aşteaptă să fie capabil (cazul Liberalismului). Nivelul european major cere nivelului românesc minor să se înalţe, prin efort, la nivelul major, pentru a redeveni naţiune europeană, pentru a nu-i fi ruşine Românului că e minor-balcanic şi pentru a fi mândru că e major-european. Orgoliul bănăţean (iată cât de întemeiat!) s'a sublimat spiritual în orgoliul european al Proclamaţiei. Ura comuniştilor şi a securiştilor împotriva Proclamaţiei este ***cauzată de caracterul ei net anticomunist şi antisecurist.***

Ura majorităţii imbecilizate, a massei bolsevizate, împotriva Proclamaţiei este ura organică, viscerală a josniciei plebeiene, minor-româneşti, a şi anti-europene, împotriva ***altitudinii europene***, este ura ***omului de massă*** (*"omul de sutăˮ*, cum îi zice Pârvan) împotriva *elitei*. *(Fiindcă au fost mari Europeni, marii noştri bărbaţi de stat au fost mari Români, au construit european România Modernă şi România Mare; ci nu invers).* Măsura europeană a faptei noastre este criteriul valorii românescului. *PROCLAMAŢIA* este expresia europeană a celor mai adânci năzuinţe româneşti ale acestui ceas istoric şi politic. Revolta spontană din 16-22 Decembrie 1989 a devenit Revoluţia conştientă la 11 Martie 1990, când George Şerban a vestit Statelor Unite ale Americii, Europei şi României, din balconul Operei din Timişoara, o capodoperă politică de valoare istorică: *PROCLAMAŢIA DELA TIMIŞOARA*. De-abia de atunci încoace, Revoluţia Anticomunistă din România continuă paşnic dar ferm!

BUDGET 2000

Meeting Your Needs

• More for health, education and children

• Tax cuts

• Continuing to build a more innovative economy

To find out how this budget will benefit you and your family, call

1 800 O-CANADA (1 800 622-6232) TTY: 1 800 465-7735

Monday to Friday 8 a.m. to 10 p.m. EST. Weekends 9 a.m. to 5 p.m. EST.

or visit our Web site at www.fin.gc.ca

Canada

Instantanee

DUPĂ ZECE ANI

T.B.ŞUŢEANU

Respir uşor dar nu şi liniştit la începutul acestui an şi în pragul viitorului mileniu, uitându-mă atent la cele ce se întâmplă în viaţa noastră politică şi socială. Dacă semnele exterioare ce au însoţit sărbătorile de iarnă din jurul naşterii Domnului au fost aproape zgomotoase, cele din fiinţa noastră intimă au arătat că suntem încă departe de revenirea la simţirea strămoşească şi la creştinism. În schimb, manifestările materialist-vulgare şi politicianiste ne copleşesc. Ieşiţi din iad cu diavolii în spinare (cum s'a exprimat un bătrân în piaţa Obor), după zece ani poporul încă se simte în covalescenţă, după o boală de jumătate de secol când a fost adus la sărăcia generalizată a egalitarismului care a golit şi spiritul de preaplinul său strămoşesc.

Această realitate este exploatată de politicienii veniţi din comunism, care s'au dat peste cap în Decembrie 1989 şi au devenit dintr'o dată democraţi. Ei au creat o stare de beligeranţă prelungită, redeschizând lupta de clasă în ziua de 8 Ianuarie 1990, când înlocuitorul dictatorului comunist a declarat că *"a fost şi este socialist"*. În acel moment a reînceput lupta reală între comunişti şi anticomunişti, care este acerbă şi în această lună a schimbării lui Ceauşescu cu Iliescu, aşa cum au dorit ofiţerii politici din armată, atunci stăpâni pe ţară. Această întâmplare istorică inedită a unei revoluţii care a adus la putere tocmai pe unii dintre cei împotriva cărora s'au răsculat câteva oraşe din ţară (şi nici o comună) a creat României o situaţie extrem de grea din care nu sunt semne că putem ieşi acum sau într'un viitor prea apropiat. (Când Brucan - unul din autorii preluării puterii tot de către comunişti - a prognozat 20 de ani până la revenirea Românilor la ceea ce au fost, s'a bazat pe puterea de luptă a comuniştilor, pe care-i cunoştea bine, în hotărârea lor de a nu ceda şi a reveni, sub alte forme mascate, pentru a pune frâne puternice revenirii la democraţie şi normalitate).

Ultimele sondaje de opinie sunt de-a dreptul descurajante. Ele indică o întoarcere a unui număr destul de mare de oameni la cei care au fost înlăturaţi dela putere - cu mare greutate - după încă şapte ani de continuare a structurilor statului socialist şi a mentalităţii egalitariste, a urii faţă de proprietate, proprietari şi adevăratele valori naţionale. Se uită ca această continuare a criptocomunismului, botezat social democraţie, a dus la continuarea şi degradarea economiei (ce n'a mai fost nici socialistă dar nici capitalistă), la pierderea pieţelor de desfacere, deci a câştigurilor, care au scăzut continuu nivelul de trai, mai ales al acelora care *"se obişnuiseră"* cu răul socialist - ţăranii săraci şi fiii lor deveniţi muncitori. Asupra lor a lucrat - şi lucrează - o propagandă marxistă agresivă, continuă şi diabolică, picurând în sufletele oamenilor simpli ura faţă de valori şi faţă de cei ce şi-au luat răspunderea să guverneze ţara în acest timp istoric extraordinar de greu, de trecere dela proprietatea colectivă la cea individuală. Ideea falsă că sărăcii sunt *"apăraţi"* şi acum de comunişti şi că democraţii *"au readus"* bogătaşii şi moşierii înapoi nu este confirmată de realitate. Din contră. Iată:

NOII CIOCOI ROŞII

Presa dintr'o ţară normală - liberă şi democrată - are menirea să prezinte zilnic imaginea reală a vieţii spirituale, sociale, culturale, sportive, economice şi mai ales politice ale acelei ţări. Când ea este cinstită, devine un factor benefic pentru poporul acelei ţări, o oglindă fidelă care are un rol educativ direct, eficace şi folositor neamului, mai ales acolo unde statul este naţional. Dar la noi n'a fost să fie aşa.

Întrucât primul câştig real al revoluţiei anticomuniste a fost dreptul la cuvânt, realizat printr'o presă diversă, la fondurile existente ale unor ziare şi reviste ale sistemului comunist s'a adăugat acela al noilor potentaţi financiari (activişti, securişti, cadre dela vârful instituţiilor fostului stat socialist cu salarii exorbitante şi acum cu pensii uriaşe). Ei au venit din comunism *"cu cai cu tot"*, aducând cu ei astfel şi ziarişti şi scriitori puternic afirmaţi în sistemul socialist. Aşa a fost posibil ca ziarele *"Libertatea"* şi *"Adevărul"*, (numele noi ale *"Informaţiei Bucureştiului"* şi *"Scânteii"*, organe ale comitetului municipal şi comitetului central al partidului comunist), să apară în cele mai mari tiraje, reuşindu-se ca - prin ele - să se manipuleze în continuare cei manipulaţi 45 de ani de comunism.

Sub oblăduirea noului regim criptocomunist, *"gândit"* şi condus abil de Ion Ilici Iliescu, s'a creat o nouă pătură de ciocoi, care gestionează marile valori economice şi financiare ale ţării. Ei au trecut imediat la apelativul de *"domn"*, de *"preşedinte"*, *"profesor"* (vezi Brucan, Măgureanu, Dan Marţian, Adrian Năstase etc.), *"sociolog"* (vezi C.V. Tudor), *"politolog"* (vezi Brucan, Cristoiu), *"moderatori"* de emisiuni televizate (vezi Marius Tucă, Adrian Păunescu), trecându-se mai sus la apelativul de *"academician"* (vezi aici cazul criticului literar oficial al perioadei ceauşiste Eugen Simion - numit de Iliescu chiar preşedinte al Academiei Române), - apoi vin aici toţi cei care au fost academicieni şi în comunism - neclintiţi din scaune: mulţi atunci, mulţi şi acum. Peste ei se aşterne gălăgia noului *"academician"* Răzvan Teodorescu, omul care se *"mândreşte"* sfidător că a intrat de bună voie în p.c.r. în 1965 - şi că nu regretă gestul, deoarece opţiunea lui politică este stânga - fapt pentru care Ion Iliescu (pe atunci secretar cu propaganda în c.c. al p.c.r.) a aprobat să aibă emisiuni săptămânale la televiziune, apoi când Iliescu a ajuns preşedinte al republicii, l-a numit tot pe Răzvan Teodorescu, rector al televiziunii, înlesnindu-i posibilitatea să ajungă şi academician. Răzvan Teodorescu - prin întregul lui comportament de acum ***este tipul reprezentativ al ciocoiului roşu***, dela acest sfârşit de veac. Infatuat, supraponderal, agresiv şi defăimător, fără bun simţ şi mai ales fără scrupule, sfidător şi mincinos, nătâng şi viclean, arivist dar lacom de bunuri materiale, duplicitar şi onctuos, impostor şi rupt de neam, mistificator de date istorice (preamărind ironic şi peiorativ regii şi impunând republica ca *"formă ideală, ce dă şanse fiecăruia să ascende la conducerea ţării"*). La toate acestea se adaugă caracterul de băgăcios şi incitator, el vorbind de neam şi religie, de credinţă şi adevăr, în timp ce este un marxist şi un ateu convins. Se foloseşte - ca orice ciocoi - de avantajele democraţiei şi preamăreşte *"protecţia socială"* şi *"rolul statului în economie"*, noile slogane ale marxiştilor, care fac tot ce le stă în putinţă să nu se realizeze trecerea proprietăţii dela stat la oameni, propovăduind diabolicul slogan al *"proprietăţii care este un furt"*, cea care naşte *"marile inegalităţi sociale"* şi duce - nolens volens - la *"lupta de clasă"*.

Dacă există astăzi un pericol în România, acesta vine dela ***NOII CIOCOI ROŞII*** care îşi fac mendrele, ne menţin neamul dezbinat şi încurcă sufletul românesc să se manifeste plenar şi fructuos.

MARC BOISSONNEAULT
BARRISTER AND SOLICITOR
Professional services in the following areas:
IMMIGRATION
FAMILY LAW • DIVORCE • CUSTODY OF CHILDREN
ADOPTION • FINANCIAL SUPPORT • CRIMINAL JUSTICE LAW
Pentru informaţii în limba română, contactaţi pe Ms. Rachel, la
TEL: (416) 515 - 1987 ; (416) 515 - 0463
Adresa: 2 St. Clair Avenue West, #801
Toronto, Ontario, M4V 1L5, Canada

O PENIBILĂ SITUAŢIE RECUNOSCUTĂ PREA TÂRZIU

Ovidiu BANCHEŞ

O declaraţie-şoc, rostită de Preşedintele Emil Constantinescu la sfârşitul lunii Februarie, va reţine atenţia comentatorilor politici mult timp de acum încolo. *"Mă simt mai ameninţat astăzi de Securitatea lui Ceauşescu decât până în 1990"*, a spus şeful statului, deloc întâmplător, la Colegiul Naţional al Asociaţiei Medicilor şi Farmaciştilor PNŢCD - o manifestare de importanţă minoră, care era cât pe ce să fie uitată de ziarişti. *"Nu am colaborat cu Securitatea, nu am fost urmărit, sunt o victimă azi însă. Ei pot să răspândească orice porcărie pe care pot s'o folosească oricum"*, a mai adăugat Constantinescu, spre stupefacţia auditoriului. Mai departe, el a arătat cu degetul spre Opoziţie, spunând că PDSR şi PRM găzduiesc foşti securişti cu preocupări oculte.

Ce s'a întâmplat cu preşedintele? De ce face astfel de afirmaţii? O fi având dreptate? Răspunsul trebue căutat printre sfătuitorii dela Cotroceni. Consilierii sunt cei care colorează discursurile preşedintelui, având grijă ca imaginea lui să fie imaculată şi, pe cât posibil, strălucitoare.

Aflat pe o pantă fluctuantă a popularităţii, portretul lui Emil Constantinescu are nevoie de *"vitamine"* eficiente. Nu, însă, de antibiotice care, administrate necorespunzător, pot genera reacţii perverse. Cum este şi cazul de faţă. Raportându-se la exemplul prezentat anterior, putem spune că vracii dela Cotroceni nu au respectat reţetarul.

Ceea ce a spus Preşedintele Emil, Constantinescu este foarte adevărat, dar dacă a vrut să capete o medalie pentru lupta dusă împotriva vechilor structuri, Constantinescu ar fi trebuit să înceapă mai devreme. Numai că el a asistat, fără reacţie, la obstrucţionarea în Parlament a Legii deconspirării Securităţii, mulţumându-se să promulge un act normativ aproape inofensiv, a cărui formă finală a fost contestată chiar de către iniţiator. Nici mai târziu, când liberalul Rădulescu Zoner intra în grevă parlamentară, protestând faţă de tergiversarea aplicării aceleiaşi Legi, preşedinţia nu a băiguit nici un cuvinţel. Şi acum, stupoare! Însuşi preşedintele e gata să abandoneze în faţa conspiraţiei foştilor securişti. Atitudinea lui are menirea să o impresioneze pe mama şi pe mătuşile mele. *"Săracu' preşedintele, cum l-au mai înghesuit ticăloşii de securişti"*, l-ar compătimi ele. *"Hai , soro, să-l votăm că altfel ne-am dat dracu'!"* La o astfel de reacţie se aşteaptă specialiştii care îl învaţă pe Emil Constantinescu să dea cu declaraţia în popularie. Dar omul de rând când vede că Preşedintele ţării se plânge că l-a copleşit caracatiţa fostei Securităţi, el se simte neprotejat. Ca atare, el este mult mai atras de promisiunile generoase ale celorlalţi candidaţi. Chiar dacă aceştia sunt, într'adevăr, foşti securişti, bine camuflaţi.

Şi pentru ca gama greşelilor celor dela putere să fie mai bogată, la declaraţia lui Constantinescu se adaugă şi cea a preşedintelui PNŢCD, Ion Diaconescu. *"Există o Mafie, nişte structuri subterane, peste structurile oficiale ale statului, care au o putere foarte mare"*, susţine Diaconescu. El ne mai spune că simte în permanenţă atacuri, în special în mass-media, din partea acestor structuri. Situaţia nu-i deloc clară. Doi lideri le transmit Românilor un mesaj aproape fatalist. Scenarii de conspiraţii şi comploturi şi o jalnică imagine a neputinţei. Continuaţi aşa, domnilor, şi istoria va confirma spusele, că un lider speriat de forţe oculte nu aduce nici o îmbunătăţire în construcţia de imagine a unui viitor candidat la preşedinţie.

DIN "TABLETĂ ÎN TABLETĂ"

Tristele *"Bilanţuri înaintea localelor"*, de *"dacă şi cu parcă"* îndreptăţesc confuzia electoratului!

Ce importanţă are acum dacă Victor Ciorbea în 1996 ar fi rămas primar şi (citez din *Tableta* Doamnei Gabriela Adameşteanu din *"România Liberă"*, 27.01. 2000) *"ar fi putut da oamenilor din Capitală dovada că această funcţie poate fi deţinută de un om onest şi responsabil, dedicat intereselor comunităţii"*?

Şi ce importanţă are acum dacă în Aprilie 1999, Victor Ciorbea (împreună cu aproape alţi 600 de membri) nu s'ar fi desprins din PNŢCD, citez: *"unde lipsa de cadre competente la vârf pune, în acest moment, atâtea probleme partidului?"*

Când tot în Aprilie '99, a luat fiinţă ANCD, care între timp l-a ales pe Victor Ciorbea preşedinte al partidului şi l-a desemnat candidat la preşedinţie.

Gravele diversiuni, în urma cărora s'a instalat sistemul de după '89, nedivulgate şi neelucidate de cel de după '96 (pentru care am militat cu toţii), par să pălească în prioritatea comentariilor de neînţeles de *"dacă şi cu parcă"*.

Acum, în anul electoral 2000, al pericolului reîntoarcerii ireversibilului?

Mersul evenimentelor (ca cele amintite, din 1996, 1999), formatorii de opinie, furaţi de gestul jocurilor politice, conotate de ei înşişi ca murdare, oare nu-l mai trăiesc?

Cum să perceapă adevărata desfăşurare şi s'o şi transmită electoratului în confuzie, dacă nu înţeleg astăzi, că nu numai interesele Capitalei merită a fi deservite de, citez: *"un om onest şi responsabil"*, ci interesele Naţiunii?

Dar aceste cuvinte - interesele Naţiunii - lipsesc din Tabletă...

De aceea probabil şi pronosticul: *"Stilul... preşedintelui ANCD riscă să nu-l ducă prea departe"*. Punct. Pe preşedintele ANCD?!

(Aici ar mai fi poate loc de deplorat calificativele pur personale ale distinsei Doamne).

Până şi lăudabilele, dar neizbutitele intenţii ale Alianţei Civice merită o altă lumină...

Şi dacă totuşi Doamna Gabriela Adameşteanu preferă exerciţiul *"dacă şi cu parcă"*?

Ce ar fi făcut acum PNŢCD-ul, dacă l-ar fi avut pe Victor Ciorbea? L-ar fi ales preşedintele Partidului în *"lipsă de cadre competente la vârf"*? L-ar fi desemnat candidat la Preşedinţie?

Atunci jurnaliştii noştri, formatorii de opinie, ca şi Alianţa Civică, l-ar fi susţinut? Şi în interesul sau detrimentul cui?

Poate vom citi o nouă *Tabletă* şi un nou *Bilanţ*, cu partea a doua.

Ştefana BIANU

(militantă a cauzei ANCD)

CONJURAŢIA CONTRA VALORILOR

Urmare din pagina 1

Mai mult, s'a încercat cu înverşunare bararea ascensiunii lui Radu Sârbu în conducerea naţională a PNŢCD, pentru ca acest partid să nu promoveze o personalitate spectaculoasă. Propaganda negativă a eşuat, pentrucă ţăraniştii s'au arătat decişi să-şi recunoască valorile, chiar dacă nu se cunosc încă prea bine între ei!

S'a spus că Domnul Sârbu n'are vechime în PNŢCD, deşi e membru de nouă ani şi că n'ar fi parcurs treptele ierarhice în partid, deşi a făcut-o la Cluj. Semn că persistă mentalitatea conform căreia pentru a-ţi demonstra meritul, trebue să vii în Capitală, să te botezi în apele Dâmboviţei şi, după un stagiu de câţiva ani în practici balcanice, să devii şmecheraş de Bucureşti. Domnul Radu Sârbu n'a făcut aceste compromisuri. Cu timpul, minciunile şi calomniile vor obosi, iar valorile vor fi recunoscute.

Roxana IORDACHE

Mintea Românului cea de pe urmă

Mihai CREANGĂ

PANORAMA DEMITERII LUI RADU VASILE

Am plecat din țară chiar în mijlocul desfășurării politice cu ocazia înlăturării lui Radu Vasile din postul de premier, ca urmare a retragerii sprijinului politic de către PNȚCD. Discuțiile interminabile privind constituționalitatea sau neconstituționalitatea debarcării șefului Guvernului, ca și tratativele subterane care le-au urmat, ascundeau de fapt două realități incontestabile: 1. lacunele Constituției feseniste; 2. incapacitatea lui Radu Vasile de a conduce cu fermitate un Executiv de coaliție, în care *"vocile"* miniștrilor Partidului Democrat răsunau mult prea tare, prin comparație cu ponderea reală a partidului lor și cu propriile performanțe. Cunoscuta disponibilitate a premierului de a împăca și capra și varza, avea efect de a bloca mai ales inițiativele miniștrilor țărăniști. Era tot mai limpede că Radu Vasile va intra în conflict acut cu propriul partid și că ambițiile sale, declarate intempestiv, de a conduce PNȚCD nu erau de natură să liniștească apele...

După o lună de zile, pe care eu unul am trăit-o într'o oarecare normalitate, în Franța și Belgia, s'a întâmplat să revin în țară tocmai când avea loc adunarea Delegației Permanente a PNȚCD. Am asistat la un nou număr de circ politic în care Radu Vasile și-a asumat rolul principal, susținut de o parte a fostului *"grup dela Brașov"* și intens mediatizat de presa ostilă țărăniștilor. A devenit limpede că, pentru a se menține pe scena politică, Radu Vasile nu va ezita să loveaască în partidul care i-a acordat ani de zile un sprijin mult prea generos pentru statura sa morală și intelectuală. A lovit și direct, și prin interpuși, prin deputății Sorin Lepșa și Paul Alecu. Primul, mai ales, a creionat în tușe violente PNȚCD ca un partid al corupției, gata să destabilizeze țara(!). Al doilea a afirmat ritos că *"dacă se va naște un Ceaușescu, el se va naște în PNȚCD"(!)*. Acuzații ridicole, mai ales că - în materie de corupție - Sorin Lepșa ar cam avea el însuși ce să-și reproșeze, privind unele afaceri necurate din zona Brașovului. Firește, PNȚCD nu poate fi scutit de partea sa de răspundere pentru slaba guvernare a coaliției CDR - PD - UDMR. Conducerea partidului a greșit serios când a cedat presiunilor PD și l-a *"jertfit"* pe Victor Ciorbea. A greșit și când l-a propulsat în fotoliul de premier pe Radu Vasile. A greșit și când - în loc să ofere curentelor de idei (și de interese) din partid ocazia unei dezbateri reale, ce ar fi putut duce la o platformă comună, în acord cu principiile democrației creștine - le-a lăsat să se dezvolte separat și antagonic. Adversarii au putut, astfel, specula asupra ruperii inerente a PNȚCD, aducând ca argumente *"desprinderea Ciorbea"* și *"desprinderea Vasile"*. S'a observat mai puțin faptul că fenomenul este unul general și că nici un partid românesc cât de cât important n'a scăpat de divizări, *"aripioare"* ș.a.m.d. De ce ar fi făcut țărăniștii - care, probabil, au fost ținta principală a infiltrării cu *"cârtițe"* - figura singulară, mai ales după dispariția regretatului Corneliu Coposu ?

Oricum, deși spectaculoasă, plecarea din partid a lui Radu Vasile, însoțit de câțiva parlamentari țărăniști, nu este mai mult decât o furtună într'un pahar cu apă. Despre *"realismul"* acestuia ar fi de spus un singur lucru: abia și-a anunțat intenția de a crea Partidul Popular, că l-a și comparat pe încă nenăscutul partid cu UCD german, Partidul Conservator britanic și Partidul Popular spaniol al lui Aznar!

Până la urmă, prin alegerea noii conduceri, PNȚCD nu a scăpat doar de niște oportuniști, ci și de veșnica și strepezita acuză a *"gerontocrației"*. PNȚCD are acum în primul-plan oameni în plină putere: Ioan Mureșan, Remus Opriș, Radu Sârbu, Dudu Ionescu, toți, sub 50 de ani. Dacă vor avea voința și puterea de a lucra ca o echipă, PNȚCD își va regăsi aplombul chiar până la actualele alegeri. Dacă nu, dacă ambițiile personale vor avea iar întâietate, abia atunci, la Congresul convocat pentru anul viitor va avea loc adevărata furtună în PNȚCD.

STRATEGIA ECONOMICĂ

Mărturisesc, am avut naivitatea să întâmpin cu un optimism reținut (totuși, cu optimism) noua schiță de strategie economică pe termen mediu (2000-2004), prezentată de Premierul Mugur Isărescu. Ea ar fi urmat, pe de-o parte, să fundamenteze un plan de dezvoltare a României până în anii 2008-2010, iar pe de altă parte să reprezinte, sintetic, *"oferta"* românească la începerea negocierilor cu Uniunea Europeană. În orbecăiala generală, ni se propuneau niște ținte demne de a fi urmărite, mai ales în privința inflației, ce ar fi trebuit să urmeze o curbă descendentă: 27% în acest an, 18% în 2001, 12% în 2002, *"pentru ca, începând cu 2003, să putem calcula inflația anuală cu o singură cifră"*. Dacă aceste obiective ar fi fost atinse și dacă fondurile de susținere dela Comunitatea Europeană ar fi mers pe programele cărora le erau destinate, nu am fi putut să fim doar martorii, ci și actorii unei creșteri economice spectaculoase, de 6-7% anual, urmând ca PIB să ajungă (într'un deceniu) la circa 10.000 dolari/locuitor. Atrăgătoare perspectivă!

Dar... - căci trebue să existe un dar...! - schița de strategie ar fi urmat să capete consistență în urma unei ample dezbateri cu partidele politice, cu sindicatele, cu patronatul și cu societatea civilă - de ale căror obiecții și propuneri să se țină seama... Cam multe moașe, nu ?

Apoi, chiar dacă nu ne mai amintim, strategii ni s'au mai propus - toate uitate, toate lăsate baltă, inclusiv strategia dela Snagov (1995), care era susținută și de guvernanți, și de opoziția de atunci - actualii guvernanți... Chiar prudent, sau mai ales de aceea, optimismul meu bate în retragere. În plus, premierul crede că - odată stabilită noua sgrategie - ea *"oferă o bază solidă a actului de guvernare, care să nu sufere modificări de direcție cauzate de dinamica electorală sau de eventualele remanieri sau schimbări de guverne"* (subl. mea). E clar, intrăm în curată utopie. Iar unde ne-au dus utopiile - știm.

P.S. Evident, despre ce optimism să mai fie vorba dacă acest Guvern, care pune pe masa negocierilor U.E., această strategie, odată cu prima temă: învățământul, ignoră, absolut penibil, greva și demonstrațiile profesorilor și învățătorilor? Dl. prim-ministru, care are acum un salariu mai mic decât cel de guvernator al Băncii Naționale, dar - oricum - de zeci de ori cât al unui dascăl, îi îndemană pe învățători și profesori *"să mediteze"* la problemele grele ale țării. Să nu știe Dl. Isărescu dela ce nivel al scutirii de grijile zilnice îți poți îngădui *"să meditezi"...?* Mira-m'aș! Cât despre Dl. Ciumara, ca negociator la fel de flexibil ca o piatră funerară, pare să fi fost ales în această postură pentru a spori *"simpatia"* pentru țărăniști. PD și Petre Roman câștigă pe toate planurile. Bingo!

NU UITAȚI !
PLĂTIȚI
ABONAMENTUL LA
CUVÂNTUL ROMÂNESC

ROMÂNIA ÎN AJUNUL MILENIULUI III

George VASU

Anul viitor omenirea va trece în mileniul III, după Cristos. Și România se află în plin proces de trecere dela *"dreptul statului"* la statul de drept. Cu alte cuvinte, dela statul comunist, unde statul era totul, iar individul era nimic. Astăzi, după Revoluția din Decembrie 1989, statul român a devenit sau ar trebui să devină stat de drept, unde individul este totul, iar statul este obligat să respecte, conform art.1 al.3 din Constituție, demnitatea omului, drepturile și libertățile sale.

În concepția sa modernă, statul de drept *"înseamnă că regula de putere odată edictată este deopotrivă oposabilă atât statului care a făcut-o cât și particularilor care o suportă"* (Anibal Teodorescu, *"Drept administrativ"*, pag. 37).

Odată ce legea este în vigoare, ea este oposabilă tuturor organelor statului, chiar legiuitorului care a făcut-o, precum și magistratului care este chemat să o interpreteze și să o aplice. Până regula de drept nu este abrogată și înlocuită cu alta, ea rămâne oposabilă tuturor, inclusiv statului. Acesta este statul de drept. *"Ubi jus, ibi remedium"*, adică unde se aplică legea, numai acolo se face dreptate.

Consiliul Europei, prin recomadarea nr.R(94)12 din 13 Octombrie 1994, elaborată pe baza principiilor fundamentale ale magistraturii, solicită statelor membre, inclusiv României, privind protecția și independența, precum și rolul judecătorilor. Aceasta în conformitate cu art.11 al.1 din Constituție, în care se precizează că *"Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte"*, iar conform art.11 al.2 *"Tratatele ratificate de Parlamentul țării, potrivit legii, fac parte din dreptul intern"*. Trebue avut în vedere și art.20 al.2 din Constituția României care prevede că *"dacă există neconcordanță între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale"*.

Până regula de drept nu este abrogată și înlocuită cu alta, ea rămâne așadar oposabilă tuturor, inclusiv statului. ***Aceasta este regula de aur a statului de drept.***

La sfârșitul secolului și al celui de-al doilea mileniu, pe plan intern se duce o luptă aprigă între mentalitatea veche, comunistă, și

Continuare în pag. 8

Sfatul nostru

DRUMUL SUCCESULUI SIGUR

George BĂLTEAN

Economia Socială de Piață este drumul cel mai sigur, iar în cazul României, singurul drum posibil pentru ridicarea țării din criza generală în care se găsește, și de aici, singurul drum care duce la Uniunea Europeană, care atrage și posibilitatea acceptării în NATO. Economia Socială de Piață corespunde în gradul cel mai înalt întregii Europe. Treptat, treptat principiile economiei sociale de piață concepute și realizate în Germania, cucerește țară după țară. Uniunea Europeană a recunoscut că acesta este un model pentru Europa. Cu atât mai mult economia socială de piață este un model pentru țările în tranziție dela socialism la economia liberă. Componența socială a ei face posibilă înțelegerea, acceptarea și aplicarea cu bune rezultate dela început. Existența unei balanțe între economie și social convinge toate părțile și conduce la o mobilizare generală în organizarea economiei naționale și desfășurarea producției, circulației și consumului.

Această realitate a fost recunoscută de Polonia, Cehia și Ungaria, țări care au fost acceptate în NATO, iar acum se găsesc într'o avansată poziție de negocieri pentru intrarea în U.E. Mai mult, Polonia a introdus în Constituția sa, articolul 20, din 1997, acceptarea economiei sociale de piață, drept singura care dă dezvoltare economică și socială a sa, iar la 22 August 1998, la Külz (Kulice) a fost adoptată o declarație de către două delegații, polone și germane, prin care se recunoaște că doar economia socială de piață (Soziale Marktwirtschaft) este capabilă să conducă Polonia la succes. Această declarație a fost salutată de către Parlamentul și Comisia Europeană, iar președintele Comitetului pentru Economie, Finanțe și Industrie, Karl von Wogau o reproduce în recenta sa carte publicată în editura Uniunii Europene, cu titlul *"Soziale Marktwirtschaft - Modell für Europa"* (Economia Socială de Piață - Model pentru Europa).

În declarație se spune printre altele, că economia socială de piața pe care o adoptă Polonia, se bazează pe principiile de bază ale învățăturii creștine, iar această declarație este semnată și de reprezentanți ai Bisericii, atât din partea Poloniei, arhiepiscopul Marian Przykucki, din Stettin, cât și din partea Germaniei, trei episcopi. Iată că pentru prima dată, Biserica creștină veghează la adoptarea unei căi de dezvoltare economică, și socială. Este clar că această declarație, sub această formă sau sub o formă modificată, adaptată la condițiile altei țări, poate fi adoptată în continuare, și mă gândesc, în primul rând la România. De aceea amintesc principiile economiei de piață cuprinse în declarație: se asigură fundamentul ordinei de stat liber și democrat, promovează inițiativa personală și face posibilă realizarea solidarității în recunoașterea răspunderii tuturor în sociatate, mai ales a celor puternici, promovează folosirea economicoasă , cu maximum de randament a resurselor existente, asigură îndeplinirea obligațiilor sociale și ecologice, promovează drept ordine-cadru stabilitatea de durată în domeniul circulației monetare, financiare și economice în țările membre ale Uniunii Europene, ca și în cele care vor deveni membre în viitor.

O atare declarație și chiar cuprinderea în Constituția țării a adoptării economiei sociale de piață ar însemna o recunoaștere clară a politicii europene pe care o duce România, ar atrage încredere și un sprijin corespunzător. Este util de asemenea, să amintim că aceasta trebue să stea la baza planului de acțiune pentru concretizarea strategiei de dezvoltare durabilă pe care trebue să-l adopte guvernul, despre care noi am scris în articolul nostru din numărul din Octombrie 1999, al ziarului "Cuvântul Românesc", iar "România Liberă" a avut un lung interviu cu prim-ministrul țării. Desigur că și opoziția trebue să adopte o poziție favorabilă, și să existe un consens. Biserica creștină ortodoxă de asemenea ar trebui să participe ca parte activă, organic legată de poporul român.

Menționăm că o economie națională, care se dezvoltă conform principiilor economiei sociale de piață are nevoie de un stat (guvern) capabil, bun conducător, eficient, care să vegheze la respectarea principiilor sociale și ecologice, de care noi ne-am ocupat în articolele precedente. Economia socială de piață nu poate avea succes într'o țară, în care statul este slab, nepriceput, corupt, sub controlul mafiei, așa cum se prezintă situația în Rusia. Este deci absolut necesar ca în România să existe o clară înțelegere a economiei sociale de piață, iar guvernul să devină un hotărît și puternic conducător al introducerii acesteia în România. Pentru aceasta este nevoie să se stabilească, în primul rând, o ordine de drept, să se reducă birocrația, să se elaboreze legi clare, precise, care să fie un sprijin, nu o frână în investițiile operative, în producție și circulația mărfurilor. Este nevoie să se simtă că există un stat priceput, în care se poate avea încredere, atât din partea poporului român, cât și din partea Uniunii Europene.

Dezvoltarea pe care o deschide economia socială de piață este singura, atât pentru ridicarea țării din dezastrul în care se găsește, cât și pentru acceptarea țării în Uniunea Europeană. Depinde doar de guvernul României un asemnenea succes.

LA NEW YORK, T. MELEŞCANU A ÎNTÂLNIT OPORTUNIŞTII, GHEŞEFTARII ŞI CURIOŞII DIASPOREI

Aurel Sergiu MARINESCU

Comuniştii şi-au adus aminte de *"duşmanii poporului"* cărora le dau acum mare atenţie. În fond, bine manipulată, *"diaspora"* poate servi multor activităţi; ea poate forma un *lobby* puternic, care în Statele Unite înseamnă mult; din diaspora pot veni investiţii şi oameni cu experienţă în multe domenii; şi din diaspora se mai *"pompează"*, în mod particular, sub formă de ajutoare familiare şi multă valută, care ajută indirect economia. De exemplu, *"Western Union"* a comunicat că, în ultimii doi ani, a transmis electronic din USA în România, 150 milioane dolari. Dacă se mai au în vedere alte multe agenţii care fac acest serviciu din USA, Canada plus turiştii din aceste ţări care lasă valută la rude sau fac cumpărături în România, este uşor de înţeles ce ajutor economic indirect primeşte regimul politic, oricare ar fi el.

Dl. Petre Roman, în zece ani de când a apărut de nicăieri în politica românească, atunci când KGB l-a chemat să joace rolul nefast pe care îl joacă, a fost în Statele Unite de multe ori. Niciodată însă nu a apărut într'o comunitate românească. El a ignorat total exilul. Acum, în anul alegerilor, a făcut un prim contact timid, în luna Februarie la New York.

Mai întâi a dat un interviu ***cenzurat*** presei româneşti din New York, în clădirea Consulatului, fără prezenţă românească, în afara celor câtiva corespondenţi şi editori de ziare. Dela început, Dl. Roman a precizat că nu discută nimic despre trecut. Desigur, este conştient cât de stânjenitoare pot fi pentru el întrebări despre: Decembrie '89, mineriade, Valerian Stan şi şantajul pe care l-a întrebuinţat în cadrul coaliţiei din ultimii 4 ani, plus afacerile făcute. El a preferat să vorbească despre candidatura sa la preşedinţia statului şi să toarne propaganda sa electorală fără nici o reţinere.

Tot în cadrul acestui prim contact, a mai dat şi un interviu la un post de televiziune al cărui proprietar, V. Bădăluţă se conduce după principiul *"pleacă ai noştri, vin ai noştri"*, bani să iasă.

Şi, în ultimele zile ale lunii Februarie, a intrat în scenă un alt reprezentant de frunte al criptocomuniştilor, care au dus ţara unde a ajuns, Teodor Meleşcanu. Vizita sa, bine organizată şi cu mare cheltuială, ne face dela început să ne punem întrebarea fireasă: de unde zeci de mii de dolari? În primul rând Dl. Meleşcanu a sosit cu doamna şi cu o echipă de consilieri pe probleme, or cheltuiala transportului, a cazării - o şedere de peste 10 zile - material propagandistic (carte poştală ilustrată, plus broşuri), închirieri de săli, invitaţi gratuit la restaurante sau pe yachtul închiriat cu 15.000 dolari pentru patru ore şi unde alţii au plătit 150 de dolari de persoană etc., etc.

A doua mare nedumerire a noastră este: regizorul vizitei echipei Meleşcanu, venită în campanie electorală la New York fiind Dl. Mark Mayer, avocat american, preşedintele Camerei de Comerţ Româno-American, înfiinţată sub domnia lui Iliescu şi pentru care actualul Preşedinte Constantinescu a călcat art.16 din Constituţia ţării, numindu-l consilierul său economic, cum este posibil ca un consilier al Preşedintelui în funcţiune al României, să fie în acelaşi timp agentul electoral al rivalului său, candidat la postul suprem în 2000?

Dar nu numai atât: Dl. Mark Mayer, care fusese şi consilierul lui Iliescu, acum a sponsorizat, zis cu 1.000 dolari, micul dejun organizat la Camera de Comerţ pe care o conduce şi unde tacâmul a fost 85 de dolari pentru nemembri şi 55 dolari pentru membri.

Al doilea organizator a fost Dl. Elis Wexler, om de afaceri, partener cu Dl. V. Bădăluţă la ziarul *Romanian Journal* şi postul de televiziune *Romanian Voice*, finanţat copios de Dna Meleşcanu pe când era directoare la *TVR International*. În plus, Dl. Wexler are şi alte afaceri în România.

Dl. Bădăluţă a sprijinit larg campania electorală a D-lui Meleşcanu, atât prin presa şi emisiunile transmise cât şi logistic, în speranţa că venirea la preşedinţie a D-lui Meleşcanu, o va aduce din nou pe D-na Felicia Meleşcanu la televiziune şi, în consecinţă, va apare un nou contract TVR cu D-sa, generos ca în trecut. Vorba moldoveanului, *"trai nineacă"*.

Un alt important organizator a fost preşedintele filialei americane a ApR, Dl. Doctor Dan Ackerman (Acaru) care a înfiinţat această filială despre care nimeni nu a auzit; a fost o surpriză. Aşa că şi Dl. Wexler (în invitaţie) l-a anunţat (la şedinţa organizată de părintele Damian) pe Dl. Teodor Meleşcanu preşedintele României deja, nu candidat la preşedinţia României. Aşa vor dânşii! Nu contează voinţa ţării! Dar de ce Dl. dr. Dan Ackerman-Acaru s'a apucat brusc de politica românească, când, deşi de foarte mulţi ani în New York, nu a frecventat niciodată manifestările din exilul românesc şi a fost văzut doar vizitator frecvent al manifestărilor dela Consulatul român, indiferent pe vremea cui: Ceauşescu, Iliescu, Constantinescu? Pentrucă Dl. dr. Acaru-Ackerman are şi o policlinică în Bucureşti, pe Intrarea Spătarului nr.1. În cadrul policlinicii sale din Bucureşti, în cabinetul stomatologic lucrează fata D-lui Meleşcanu şi aşa vine de se leagă.

Dl. John Predescu, reprezentantul D-lui Bădăluţă, a ostenit mult să găsească o sală pentru întrunirea ce urma să aibă loc. După refuzul Şcolii nr.199 din Queens, nu a mai găsit decât sala socială a Bisericii Preotului T. Damian, care plăteşte pentru biserica închiriată Duminica, 100 dolari/zi. Deliciul este că biserica aparţine de episcopia securistă a lui Victorin, ceea ce îl pune pe preotul T. Damian într'o oarecare bănuială.

Desigur că din umbră a regizat şi ambasadorul M. Geoană, protejatul D-lui Meleşcanu, care dintr'un mediocru inginer, diplomat scolit la Paris, prin protecţia D-lui Meleşcanu când era ministru de externe, având recomandări??? a ajuns să-l numească în cel mai important post ambasadorial în Statele Unite, unde contra celor promise în campania electorală în USA, Dl. Constantinescu l-a menţinut pe post.

Este de neînţeles pentru exilul conştient, cum este posibil ca ambasadorul în funcţiune să organizeze din umbră, turneul candidatuui din opoziţie în America, la New York, Philadelphia, Chicago şi Washington, el reprezentând pe preşedintele actual al ţării. Tot de neînţeles este şi prezenţa pe yachtul *"Royal Princess"* (care aparţine actorului Mendel, cel care a jucat la Teatrul Evreiesc din Bucureşti) a întregului personal diplomatic al Consulatului României şi Centrului Cultural din New York, în frunte cu consulul Şerbănescu cu soţia şi C.Babeţi cu soţia, Goriţa şi alţii.. Pe cine reprezintă ei, puterea sau opoziţia? Pe Constantinescu, sau pe Meleşcanu? Nu ne mirăm deloc că, atât la restaurantul Transilvania, cât şi pe yachtul *"Royal Princess"* şi la capelă, devenită de curând biserică a preotului Damian, a fost maximă audienţă; circa 80 la *Transilvania*, circa 200 pe yacht şi cam tot atâţia şi cam aceiaşi la pr. Damian. Din cine a fost compusă audienţa?

În primul rând din ***oportuniştii*** - profitori ai tuturor conjuncturilor politice, din aceia cu interese economico-comerciale în România, azi sau în viitor (în cazul alegerii D-lui Meleşcanu).

A doua categorie şi cea mai numeroasă a fost aceea a ***curioşilor***, a acelora care au vrut să-l vadă şi să-l audă pe Dl. Meleşcanu, plus minoritatea *"proştilor utili"*, vorba lui Lenin, mulţi invitaţi fără să plătească, deci mâncare şi băutură gratuită.

Nu trebue neglijată nici prezenţa foştilor comunişti, a acelor infiltraţi de Scuritate în exilul românesc şi mai ales a unor personaje care sunt complet necunoscute printre Români, nu citesc presa exilului, dar au apărut la aceste sindrofii. Cum? Ne gândim ce l-a determinat pe Dr. Baier dela Spitalul Mount Sinai, despre care s'a spus pe yacht că a donat 10.000 dolari; sau de asemenea Dl. Blum, 7.000 dolari, iar Dl. Zaher 5.000 dolari. Ce interese au, de ce fac donaţii lui Meleşcanu, cine le-a sugerat să le facă, şi cum au ştiut de prezenţa şi programul său în New York? Au fost într'adevăr donaţii sau numai acoperirea teoretică a banilor veniţi din alte surse secrete? De unde are Dl. Meleşcanu bani să plătească, 15.000 dolari yachtul, plus orchestra cu Gigi Marga? - mulţi invitaţi intrând gratis, alţii au plătit 150 dolari de persoană, 250 două persoane, cu cârdul de 8 - 1.000 dolari; câţi au plătit însă, când majoritatea nu au plătit?

Curioşii, oportuniştii, stângiştii, agenţii şi alţii au fost satisfăcuţi, Dl. Meleşcanu se prezintă bine: educat, vorbitor de limbi străine, charismatic, abil şi şcolit, a ştiut să se descurce bine din torentul de întrebări dificile ce i-au fost puse. De exemplu: la întrebarea - este adevărat că fiica Dvs., doctor dentist este angajată la policlinica D-lui Acaru, la Bucureşti? Răspunsul a fost: da, este o bună dentistă.

Dl. Meleşcanu poate înşela cu prezentarea sa occidentală pe oportuniştii dornici să-şi menţină gheşefturile în România sau să le pornească sub D-sa, poate înşela lichelele exilului în aşteptarea unui os de ros, poate înşela pe aceia care nu îl cunosc.

El foloseşte aceeaşi demagogie electorală ca şi alţii. În primul rând neagă faptul că a fost ofiţer DIE (Securitatea externă). El are tupeul să declare că nu a fost colonel MAI şi cere publicarea dosarului său, azi măsluit, după ce ştie bine că în urmă cu 5 ani, *"România Liberă"* a publicat fişa sa personală de colonel în Direcţia de Informaţii Externe a Securităţii.

În această funcţie a fost 9 ani în Elveţia, la Misiunea României. Dl. Meleşcanu mai târziu, a fost pe *"problema africană"* şi a avut şi alte misiuni pe vremea lui Ceauşescu, ca de exemplu, membru în delegaţia pentru dezarmare în 1985 la Viena (să-i supravegheze pe ceilalţi membri).

După 1989, Meleşcanu a jucat un rol important în sinistra guvernare Iliescu (de care azi nu pomeneşte), ca ministru de externe. Oare, nu este asociat la toate actele antiromâneşti ale lui Iliescu?

Când a primit ordin, Dl. Meleşcanu l-a părăsit pe şeful său Iliescu şi a format partidul Alianţa pentru România, în care şi-au găsit loc multe figuri compromise din politica neo-comunistă de după 1989.

De menţionat este că în 1996, când Dl. dr. Ackerman-Acaru supraveghea la Consulat corectitudinea alegerilor în care a fost ales E. Constantinescu, pe care îl susţinea, pe atunci Dl. Meleşcanu era şeful campaniei electorale a lui Ion Iliescu.

Ascultându-l pe Meleşcanu, crezi că vorbeşte proorocul Ioan Gură de Aur; el este şi va face toate demersurile pentru accelerarea intrării României în NATO şi UE; el este pentru toate reformele care ar aduce ţara pe făgaşul normal; el, dacă va fi ales, va restitui Regelui toate proprietăţile; el este pentru ca diaspora să aibă un reprezentant în Parlament, fără însă să spună cum va fi ales reprezentantul Românilor răspândiţi pe suprafaţa continentului american. Pe ce criterii? Pe aceleaşi pe care Dl. Geoană a propus 10 consuli onorifici invizibili şi numiţi apoi de Dl. Constantinescu? Sau va fi un om al său?

Dl. Meleşcanu este şi pentru retrocedarea caselor furate de comunişti, dar îi apără şi pe chiriaşii care, ilegal, au cumpărat casele deja solicitate sau obţinute de proprietari.

Dl. Meleşcanu are ceva bun pentru fiecare; naivii cred şi rotirea cadrelor continuă.

DEVĂLMĂŞIA DEZBINĂRII

Radu BADIU

În seara zilei de 7 Februarie din anul 2000 - prin chemarea în emisiunea *Ştirile PRO-TV*, la câteva scurte declaraţii ale reprezentanţilor celor două principale curente politice din ţară - s'a declanşat neoficial campania electorală pentru alegerile din acest an crucial. Dela capul locului - prin cuvântul lui Adrian Năstase (prim vicepreşedinte al PDSR) s'a revigorat devălmăşia - acest amestec perfid al victimelor cu călăii, oficializat prin sintagma *"revoluţia întregului popor"*, fără să se spună niciodată împotriva cui. La relevarea faptului că PDSR este continuatorul direct al PCR - prin aceiaşi oameni şi aceeaşi mentalitate - Adrian Năstase, prin binecunoscutu-i stil prolix şi ambiguu, aruncă - după sistemul ţigănesc al lui *"cine zice, ăla este"* - pe actualul PNŢCD minciuna că *"aici ar fi spiritul stalinist"*, (deoarece acest partid *"şi-a dat afară"* două personalităţi ce au fost chiar primminiştri). (Să ne amintim că Stalin nu te da afară, ci-ţi lua viaţa, cum a făcut PDSR cu soţii Ceauşescu, apoi cu generalii Nuţă, Guşe, scriitrii Dan Deşliu, Titus Popovici, soţii Aldea Teodorovici şi chiar Eugen Barbu şi câţi alţii!).

Devălmăşia *"revoluţiei întregului popor"* a fost continuată cu sintagma *"toţi au fost"*, adică toţi am fost membri ai aceluiaşi pcr; când limpezirea părea că a atins orizontul - amintindune că din 23 de milioane doar 3 milioane au fost membri pcr - s'a recurs la a treia formulă a *"consensului"*, adică a admiterii *statu quo*-ului, a *"situaţiei de fapt"*. Când tinerii revoluţionari n'au admis aşa ceva, a apărut fronda sfidătoare: *"am fost membri pcr, ei, şi ce-i cu asta?"* Cu alte cuvinte: *"puterea este la noi; ziceţi merci că am admis să fiţi aici!"* (adică în celebrul CPUN, unde s'au anulat cele două personalităţi care puteau să facă lumină dela început, ducând revoluţia spre reforma imediată şi radicală - Radu Câmpeanu şi Ion Raţiu). Se înţelege că tineretul şi intectualitatea (care au declanşat revoluţia şi şi-au dat victimele), n'au putut admite aşa ceva de-

Continuare în pag. 9

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

***DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI**
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

***CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI**
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

***VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI**
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

NE ÎNFIORĂM, SUSPINĂM ŞI CREDEM ÎN MINCIUNI

Valeriu ARBORE

Doi iepuri conversează într'un tufiş din marginea pădurii Bârnova. Trece greoi un vânător. Unul din urecheaţi îl recunoaşte: *-Îl vezi? El m'a alungat din pădurea de alături... - A vrut să te împuşte?! -Nuuu, mă asurzea, trăgând mereu cu puşca...*

Aidoma, prin acţiuni întreprinse la întâmplare şi făr'de folos, procedăm adesea şi noi, cei care nu reuşim să identificăm obiectivul ce trebue atins pentru redresarea naţiei. Tirul trăgătorilor, cum s'ar zice în termeni militari, nu e reglat, împrăştiindu-se într'aiurea, fără a se concentra asupra ţintei principale. Risipa de *"muniţie"* recoltează decepţii, cu efecte negative asupra destinului românesc şi a moralului mulţimii. Fiindcă e în firea omului să-i pice mai la îndemână a critica şi a se văicări într'una, decât ***a face ceva concret***, prin dragoste lucrătoare şi jertfelnică, pentru cauza românimii. Incomparabil mai lesnicios ne vine, bunăoară, a scrie un text *"combativ"*, a rosti o conferinţă fulminantă, a aplauda victoria sportivă a vreunei echipe naţionale, a ne entuziasma (foc de paie!) de acordurile unui cântec străbun, decât a coborî în *"tranşee"*, în acele locuri de luptă şi muncă, în care energiile spirituale se pot transforma în valori active, dinamice, în acte politice destinate să modifice peisajul istoric. Căci, azi, a nu face politică (nu neapărat de partid!) ***echivalează cu a accepta noua sclavie***. Zborul la joasă înălţime este al vrabiei, nu al vulturului. Iar aripile se făuresc din spirit, nicidecum din ceară! Şi, în faţa crizei generale grave din actuala societate românească, oare căror verbe leam putea cere sprijin şi adăpost?

"N'am venit să aduc pace în lume, ci sabie", zice Hristos. Şi spusa Lui e adevărată, şi pentru viaţă, şi pentru noi Românii din zorii celui de-al treilea mileniu. ***Sabia Duhului*** despică fiinţa insului şi a lumii în două: trup şi suflet, materie şi spirit, instinct şi conştiinţă, rău şi bine... internaţionalism (mondialism) şi naţionalism. Din permanentele oscilaţii ale raportului conflictual între aceste două principii, scânteie virtuţile existenţei umane; şi dramatismul lor adânc fecundează viitorul încurajator. Am văzut doar, o masă de nenaţionalişti nu se poate lipsi de românism. Chiar în miezul deşertului spiritual etnic, care pare a se întinde actualmente în mod inevitabil, scria recent într'o minunată carte cardinalul Paul Poupard, *"sălăşluiesc pânze de apă subterană, în aşteptarea forajelor care le vor face să ţâşnească din nisip şi să înflorească oazele"*...

"Cine scoate sabia, de sabie va muri" agrăieşte Mântuitorul. Însă, tot Sf. Scriptură avertizează (*"a avertiza înseamnă a iubi"* ne lămureşte un sfânt ortodox): *"În ziua aceea, cel care nu are sabie să-şi cumpere"*. În care zi?! E de meditat, ca, în sfârşit, să pricepem că Iisus, pe făţarnici (farisei, cărturari), pe zarafii din templu, pe trădătorul Iuda, îi acuză deschis. Nu-i iartă, deoarece ei înşişi nu se căiesc sincer, nu caută iertare, sunt plini de sine. În acest sens, nu ne spune nimic adevărul-adevărului, anume că ***nu există legi de stat mai presus de cea a Noului Testament***?

Zbuciumul individualist, egoist, consumist, amoral, din zilele noastre, ascunde, în adâncime, setea de apa cea viu făcătoare. Când ne tânguim neîncetat şi strigăm vijelios că nu ne mai ajung banii, straiele, podina casei etc., ori că suntem cumplit de dezbinaţi, dovedim în chip tainic că sărăcia, imoralitatea, înstrăinarea, merg mai departe: în realitate, noi ne plângem (şi ne *"autocriticăm"* involuntar) că sufletul individului şi sufletul naţional şi-au pierdut punctele cardinale, fiindcă toate partidele politice din România sunt dezinteresate de ***reforma omului***, piatra unghiulară dela care se poate porni întru refacerea social-economică, culturală, în demnitate, a patriei. Nici o formaţiune partinică nu e dispusă să apere ***efectiv*** interesele vitale, spirituale şi materiale, ale poporului român. În schimb, toate, dar absolut toate (halal consens!), adoptă neloial, şi în absenţa unui sistem articulat de gândire, o joasă ***atitudine comună***: denunţarea românismului creştin ca cel mai mare pericol contemporan. Asta-i doare pe istorici, publicişti, politologi, politicieni! Plecând dela preşedinţi şi demnitari (foşti ori actuali), şi terminând cu exmembri ai c.c. al pecereului. În această privinţă, îşi dau *"tovărăşeşte"* mâna *"eminenţa cenuşie"* a tuturor regimurilor de după 1944, Saul Bruekker, alias Silviu Brucan, cu inteligenţia ceauşistă gen N. Breban, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, D.R. Popescu (care, în vol. *"Viaţa şi operele lui Tiron B."*, se laudă triumfător că tată-său a participat, glorios la înăbuşirea *"rebeliunii legionare"*, cu intelectuali de filiaţie iudeomasonă şi cu... bardul transprutean Grigore Vieru. Mai mare râsul! Împreună, în sunetele surdinizate ale *"Internaţionalei"* încearcă cu orice preţ (semn de slăbiciune!) să împiedice afirmarea în normalitate a naţionalismului (neşovin) românesc pe scena publică.

Câte nu aduce vântul! Cot la cot, ei îşi *"pun osul"* să relativizeze (în proporţii variabile) crimele comunismului împotriva poporului român, prin spălarea creierelor şi a sângelui de pe mâinile teribilei Securităţi. Numai i-auzi, sporovăind inept, imbecile sloganuri securiste: *"Toţi am fost - mai mult sau mai puţin - colaboraţionişti. Deci toţi suntem vinovaţi. Prin urmare, cu toţii suntem nevinovaţi"*. Ba pe anumiţi *"social-dialoghişti"* îi doare inima nu de milioanele de victime ale teroarei roşii şi de combatanţii ***reali*** (nu simpli *"disidenţi"*) anticomunişti, ci de soarta bieţilor ex-pecerişti, *"cei mai competenţi"* oameni din ţară... Şi, fără jenă, se îngrijesc asiduu (a se vedea presa şi emisiunile radio TV) de acei care, înainte de 1990, trăiau simţământul îmbătător că sunt puternici (ce mai, membri de partid, trecuţi prin verificări serioase); beneficiind de posturi, înlesniri, privilegii, în faţa cărora nu strâmbau din nas orifiaţi, şi de care nu aveau parte milioanele de cetăţeni de rând (adică nemembrii de partid). O batjocură mai mare nici că se poate imagina, fiindcă, în general, tot aceştia sunt azi în fruntea bucatelor ţării! Sub paravan democratic, evident... Şi cu acoperire externă, *"comunitară"*, europolibristică, à la Iorgulescu, Volovici, Zub et. comp.

Voind să ne dea o copită, antinaţionaliştii dâmboviţeni (ştie cititorul avizat de unde se trag sforile!) ne dau... idei. ***Prioritatea naţională*** constituie renaşterea instituţiilor fundamentale decomunizate. ***Familia***, celula de bază a societăţii, restaurată şi re-umanizată. ***Şcoala***, debarasată de vajnicii *"educatori comunişti"* ce-şi continuă *"activitatea revoluţionară"*, fără ca nimenea să-i deranjeze. Aşijderea, ***Armata***, încă dominată pe alocuri de foşti ofiţeri politici. Păstorii ***Bisericii*** (pe ierarhi îi lăsăm să-i judece Dumnezeu, fiecare la rândul său) să fie alături de turmă. Otrava ciupericilor roşii (fantome ale istoriei) din ***Cultură*** cuvine-se neutralizată. De ***Justiţie***, ce să mai zicem...

ROMÂNIA ÎN AJUNUL MILENIULUI III

Urmare din pag. 6

mentalitatea capitalistă. Din păcate, după 1990, cei care au condus şi conduc această ţară sunt foşti *"şoimi ai patriei"*, pionieri sau UTC-işti din licee şi membri de partid. ***Lupta împotriva unor mentalităţi este mai grea decât lupta fizică împotriva unor indivizi.*** Este suficient să amintesc aici cuvântarea dela Satu Mare a D-lui Ion Iliescu, fostul preşedinte al României, care critica hotărârile judecătoreşti de restituire a caselor naţionalizate. Este demnă de remarcat şi graba cu care Curtea Supremă de Justiţie (CSJ) a României a admis recursul în anulare, cu 25 de voturi împotrivă. Aceasta înseamnă că, orice hotărâre definitivă poate fi atacată de Procurorul General al României la CSJ, pentru a fi anulată. Tocmai de aceea, eu susţin că, comunismul este încă prezent în justiţia română.

Este cunoscută lupta pentru îmbogăţire rapidă, prin orice mijloace, de către majoritatea cetăţenilor, care şi-au trăit mai mult de jumătate din viaţă în comunism. Dacă până nu demult era edictată oficial *"lupta de clasă"*, astăzi în România este o luptă acerbă pentru îmbogăţire rapidă şi nu întotdeauna pe căi cinstite.

După părerea mea, un rol extrem de important pentru a mai domoli, dacă nu chiar a eradica această decădere morală a poporului român, îl poate juca biserica, indiferent de cultul pe care îl reprezintă. De altfel, un cunoscut filosof afirma că în mileniul următor *"oamenii vor fi pe deplin credincioşi sau nu vor fi deloc"*.

Din păcate, astăzi în România se aplică cuprinzător dictonul latin *"Homo, homini lupus est"*. Aceasta este situaţia, fie că ne place sau nu.

Şcoala are şi ea un rol de primă importanţă în formarea profilului moral al unui popor, deoarece aşa după cum se formează tineretul pe băncile şcolilor, aşa se vor purta în societate mai târziu aceşti tineri.

Se pare că acest lucru a fost înţeles de actualul guvern care a luat măsuri ca învăţătorilor dela sate, stabiliţi la sate, să li se dubleze salariile, iar celor dela oraşe să li se îmbunătăţească remuneraţia. În felul acesta, corpul didactic devine un excelent educator pentru generaţiile care vin. Ministrul Educaţiei Naţionale, prof. Andrei Marga, crede că învăţământul trebue orientat spre formarea şi dezvoltarea liberei iniţiative a elevilor. De asemenea, el crede că toate aceste lucruri sunt posibile numai dacă se pun în aplicare resurse financiare sporite, ce provin din bugetele locale.

Eu, personal, consider că majoritatea tinerilor titraţi din România au o evidentă tendinţă de emigrare în Occident, în primul rând datorită salariilor foarte mici pe care le au în România.

Realitatea este crudă acum la sfârşit de veac şi de mileniu. Dacă la începutul secolului XX tinerii români mergeau la studii în Occident pentru a fi *"şcoliţi"* mai bine, acum, la sfârşit de veac, ei merg în Occidcent pentru că sunt plătiţi şi trataţi mai bine decât în patria lor. La începutul acestui secol tinerii români mergeau la universităţile occidentale, mai ales în Franţa, iar după completarea studiilor se întorceau în România Mare, unde au devenit profesori universitari de prestigiu majoritatea, aşa cum au fost de pildă profesorii dela Facultatea de Drept din Bucureşti: Dongoroz, Micescu, Anibal Teodorescu, Nicolae Iorga, dr. Milcu, Mirdea Djuvara, Horia Hulubei, Constantin Rarincescu şi alţii. Dorinţa lor sinceră era să-şi servească ţara. Acum, în România anilor '90 se constată acest adevărat exod în masă spre Occident al tinerilor intelectuali români. ***Paradoxal, în acest secol Romania a cunoscut două tipuri de "migraţii" ale intelectualilor săi: spre ţara noastră, după Primul Război Mondial şi spre Occident, după 1990.***

Acest lucru trist se datorează faptului că România, acum, la sfârşitul acestui veac şi mileniu nu este capabilă să ofere fiecărui cetăţean al ei un trai decent şi liniştit, aceasta fiind în primul rând consecinţa ***unei jumătăţi de veac de comunism nemilos în ţara noastră.***

George VASU

"EFECTUL ROMAN"
NOUL PAS CĂTRE O "MARE MINCIUNĂ"

Banu SERDARU

După ce partidul lui Roman a îmbrobodit pe mulţi Români, în perioada alegerilor trecute, acum şi-a concentrat eforturile într'o nouă arenă politică, Moldova. Mai direct spus: mai aproape de Ruşi. Faptul că industriaşii ruşi sunt prezenţi azi la Ploieşti, prin acapararea capitalului majoritar al platformei industriale Teleajen, nu mai poate fi ascuns. Ruşii au reuşit să dea *"lovitura"* prin bunăvoinţa partidului democrat romanist. Şi viclean cum este, Roman şi-a *"orientat"* tabăra luptei politice în Moldova. Sfârtecată de sărăcie, de coabitări ciudate, desigur că Moldova, prin partidul moldovenilor, va cădea *"pradă"* acestor sforari, ahtiaţi de putere în folosul lor.

Roman va arunca cele mai năstrusnice promisiuni. Sloganul: *totul pentru oameni* îşi răsfiră tentaculele otrăvitoare. Mulţi oameni, păcăliţi de frumuseţea înşelătoare a *"mesajelor"* electorale, îi vor da voturile cu uşurinţă. Ce vor *"culege"*, se va vedea la modul cel mai limpede. Şi remuşcarea le va fi *"merinda"* de zi cu zi. În lipsa unei maturităţi politice, moldovenii se vor lăsa prinşi, votându-i pe criptocomuniştii romanişti.

Nerusinarea acestor *"politicieni de familie"*, care au făcut tot posibilul să menţină starea de incertitudine pentru investitorii români din străinătate, care doreau să vină în patria mamă, nu cunoaşte limită. Desprinşi din FSN, şi acum intraţi în *"colaborarea"* de guvernare cu CDR, aceşti farisei, mulţi ascunşi prin ambasadele române din lume, azi continuă să ducă o *"politică de sabotare"* a intereselor naţionale, să menţină naţiunea în starea existenţială a bananizării. Fiind ghidaţi din umbră de *"mafiotice"* organizaţii, antiromâneşti, ei fac jocul politic de alcov, lăudându-se că ei fac o politică de *"transparenţă"*.

S'a văzut ce rezultate a adus politica lor *"transparentă"*: naţiunea română este bulversată din punct de vedere social şi economic. Lipsa unei politici de deschideri serioase din partea acestor *"înşeţaţi de putere"* a dus naţiunea română în pragul falimentului general. Sărăcia s'a transformat în *"speculaţie politică"* pentru întărirea lor şi prosperitatea personală.

Debilitatea lor politică este arhicunoscută. Programaţi în şcolile comuniste, dovedesc că atunci când *"hotărăsc"* ceva în numele naţiunii, ajung să se transforme în simpli sforari şi demagogi. În viziunea romaniştilor, destinul naţiunii este doar un mediu de creare a unor false valori ale Democraţiei. Şi naţiunea română, încă sub efectul sindromului celor cincizeci de ani de comunism, continuă să *"creadă"* într'o prosperitate rapidă, fără a se angrena în mod serios la muncă. Somnul comunismului, cu locuri de muncă garantate, cu o viaţă strălucitoare, continuă să facă ravagii. Şi *"politicienii"* romaniştii speculează cu *"virtuozitate"* această slăbiciune a naţiunii. Moldovenii sunt *"radiaţi cernobolşevic"* de către slavism. Roman ştie el ce ştie, de aceea şi-a mutat *"vizuina"* mai aproape de *"lupta politică a tatălui său"*. Şi a început *"semănarea câmpurilor politice"*, pentru a-şi *"câştiga"* în continuare *"un tron"* în parlamentul naţiunii.

PENTRU VÂNZĂRI
ŞI CUPĂRĂRI DE CASE
Apelaţi la:

COLDWELL BANKER

ELITE REALTY

ULTIMATE SERVICE

George & Dorothy Donison
Sales Representatives

775 Upper Wenthorth Street
Hamilto, Ontario L9A 4V7

Tel: (905) 388-1110
Fax: (905) 388-1736
Email: donison @ coldwellbanker.ca

ERODAREA IDEII DE NAŢIUNE ŞI NOUL INTERNAŢIONALISM

Radu DUNĂREANU

Se citează de foarte multe ori cartea lui Camus, *Ciuma*, ca fiind o parabolă la adresa fascismului. Interpretarea asta e uşoară, pentrucă Albert Camus a fost un intelectual, ca mai toţi din generaţia lui, de stânga, pentrucă era de *bon ton*.

Alegoria este mai potrivită comunismului. Parafrazând pe Camus, să nu uităm că şobolanii care au adus ciuma comunismului în cetate, chiar dacă sunt izgoniţi, stau ascunşi şi trebue să fim atenţi, că din nou pot invada viaţa noastră, aducând cu ei molima lor pestilenţială. Comunismul este, prin natura lui, internaţional, fără nici un fel de respect faţă de sufletul naţiunii pe care o atacă, este o lipitoare internaţională care, adeseori, se deghizează într'o formă de falsă umanitate.

În timpul războiului civil spaniol, departamentul cel mai odios şi mai feroce al KGB, aşa-numitul *Special Task*, a organizat 35 de mii de comunişti - unii dintre ei minorităţi naţionale din România - care să lupte în favoarea internaţionalismului stalinist. Căci, cu perfidie, spunea Stalin în 1936: libertatea Spaniei de sub reacţionarii spanioli nu este o grijă particulară numai a Spaniolilor, ci este o cauză comună a întregii umanităţi progresiste. Prin reacţionari, Stalin îi numea pe naţionaliştii care voiau Spania pentru Spanioli.

După al doilea măcel mondial, de altfel în mare parte provocat tot de comunism, naţionalităţile tradiţionale au suferit modificări, uneori majore, datorită transhumanţei unui număr mare de persoane dislocate, refugiate etc.

În fosta Uniune Sovietică întregi ţări au fost golite de populaţie şi majoritatea barbaţilor acelor ţări trecuţi în nefiinţă, via Siberia. Aşa s'a întâmplat cu Tătarii din Crimeia, cu Cecenii care şi azi mai luptă pentru bucăţica lor săracă de ţară cotropită de imperialismul cel nou rusesc, sau cu o bună parte din Românii noştri din Basarabia şi Bucovina, în bună parte rusificaţi, poate fără întoarcere. Exemplele se pot continua cu Ţările Baltice, cu Estul Poloniei şi încă multe alte zone.

Interesant este însă că democraţia, foarte stângistă, apuseană nu s'a prea sinchisit de acest internaţionalism forţat, nici înainte de războiu (Cehia şi regiunea sudetă, sau alipirea Austriei la al treilea Reich) şi nici după aceea, atâta timp cât acest tăvălug internaţional se făcea în numele unor idei *de stânga*.

Dacă însă cineva dintr'o ţară oarecare se ridică şi zice să ne păstrăm ţara aşa cum ne-au lăsat-o strămoşii, fără infiltrări iternaţionaliste, imediat cabala de stânga strigă cu disperare: fascism! Că Allende din Chile a dovedit că voia să transforme ţara într'o nouă Cubă comunistă cu arme aduse de Sovietici, nimeni nu a protestat. Dar dacă un general patriot a readus ţara înapoi pe făgaşurile ei naţionale, toată protipendada stângistă europeană l-a etichetat fascist şi autor de crime împotriva umanităţii.

Nu este vina Algerienilor de rând că sunt săraci şi nimeni nu îi condamnă pentrucă vor să creadă în religia lor mahomedană mai mult decât alţii. E treaba lor. Dar imigrând în Franţa şi făcând din acea minunată ţară, leagănul democraţiei moderne europene, bază de terorism în favoarea fundamentalismului lor religios, lucrurile se schimbă.

La fel ca şi în Chile, când un politician cu viziune naţională zice că vrea Franţa să fie a Francezilor, cabala stângistă îl şi etichetează ca fascist.

Ani de zile Austria a tolerat fel de fel de grupări teroriste de stânga sau rezidenţe de spionaj sovietic şi nimeni nu s'a sinchisit de faptul că poporul austriac plătea din taxele lui întreţinerea a fel de fel de aşa-zişi imigranţi şi refugiaţi, care foloseau Austria ca o bază de promovare a intereselor lor teroriste sau şovine.

În sfârşit, poporul austriac, prin alegeri libere şi democratice, a dat un mandat serios unui partid care zice ca Austria să redevină ţara Austriecilor. Rezultatul: stângiştii comunităţii europene, contestând principiile democratice protestează şi catalogheză acel partid naţional, ca fiind... fascist.

Dacă nu mă înşeală memoria - şi nu mă înşeală pentrucă sunt o victimă supravieţuitoare - comunitatea europeană primea totdeauna cu surle şi trâmbiţe pe conducătorii fostelor dictaturi comuniste (inclusiv Ceauşescu), care aveau mâinile pline de sângele nevinovat al naţiunii lor şi nimeni nu protesta în apărarea drepturilor umane.

Cu referire la România, că aici voiam să ajung, internaţionalismul de stânga european, folosind un fel de şantaj economic, a forţat mâna legiuitorilor din ţară - şi aşa neocomunişti, încât să se schimbe codul penal, anulându-se pedeapsa cu moartea, prevedere de care profită cei ce au făcut crime contra umanităţii sau, deviind dela bazele morale tradiţionale ale poporului român, au impus liberalizarea pedofiliei şi a homosexualităţii. Toate aceste schimbări au fost impuse de către internaţionala de stânga europeană, fără a se consulta poporul român printr'un plebiscist legal.

Cu stupoare observăm că până şi cuvântul *naţional* a devenit anatemă. Aşa se face că în ţară, chiar şi acum, după uciderea de către comunism a unei întregi generaţii, cei legaţi de generaţia naţionalistă sau orice formă politică legată de cuvântul ŢARĂ, sunt ostracizaţi, pentru a satisface cerinţele internaţionalei europene care, fiţi siguri, tot vor închide uşa în faţa actualilor aşa-zişi politicieni români.

Tot pe bazele internaţionaliste, un fost salariat al cominternului a semnat cu voioşie un tratat mai mult decât ciudat, prin care se neagă dreptul Românilor de a se alipi la teritoriile lor dovedite istorice şi furate prin forţă, cu binecuvântarea Europei de stânga.

Datorită propagandei comunităţii de stânga europene, la care generaţia de azi are deplin acces, tinerii din Ţară se rup tot mai mult de sentimentul naţional şi pleacă în căutarea unor păşuni materiale mai grase şi mai verzi. Mai mult decât atât, pentru a dovedi că sunt internaţionalişti, unii sunt de acord chiar şi cu dezmembrarea statului naţional român şi o fac pentru a dovedi Europei de stânga că ei nu sunt, dragă doamne, *fascişti* - ci cetăţeni ai lumii, traducând eronat înţelegerea cuvântului grecesc de cosmopolitan.

Poropaganda internaţionalistă de tip nou a fost încurajată de acţiunile deplorabile ale şoviniştilor care au acţionat sub faţada unor lozinci naţionale. Cazul recent este cel al Sârbilor, care au comis grave crime sub masca naţionalismului, de fapt un fals naţionalism. Dacă nu putem fi de acord cu abuzurile şovine, nu trebue să punem un semn de egalitate între şovinism şi naţionalism, ultimul fiind baza constructivă prin care o ţară poate progresa.

Nu mai departe e cazul Americii, unde există o puternică mândrie naţională fără a denigra însă pe nici un membru al comunităţii multinaţionale din care America este formată. La fel stau lucrurile şi în Canada sau alte state bi sau multinaţionale, cum sunt Elveţia sau Belgia. Nu vreau să comentez cine cred eu că profită de pe urma acestei deşănţate propagande internaţionaliste mascată sub formă de drepturi umane, ca să nu fiu catalogat drept fascist. Ceea ce vreau să subliniez pentru fraţii noştri din Ţară este primejdia semnalată de Camus acum câteva decenii în urmă: nu vă lăsaţi ademeniţi de găunoşenia noului tip de internaţionalism european, după cum nu trebue să căderi în greşeala şovinismului.

Acest nou internaţionalism este fals, foloseşte numai unei anumite minorităţi (ca şi cel fost proletar) şi, ca şi şobolanii Ciumei, stau gata să invadeze acolo de unde au fost izgoniţi. Nu vreau să fiu o nouă Cassandră Troiană, dar ţineţi minte: şobolanii internaţionalei, odată intraţi, cetatea este - de data aceasta - iremediabil pierdută.

DEVĂLMĂŞIA DEZBINĂRII

Urmare din pag. 7

clarând protestele fireşti la care s'a răspuns cu metodele luptei de clasă din anii '45-'47.

Au urmat şapte ani de luptă surdă, ducând la cele mai mari convulsii sociale din istoria ţării, începând cu venirea - chemată - a muncitorilor dela IMGB în basculante uriaşe, să impresioneze, apoi mineriadele care au adus vandalismul în viaţa politică. Aceasta a obligat partea lucidă a poporului să iasă zilnic în stradă iar 52 de zile să n'o mai părăsească, arătând ţării şi lumii că puterea a revenit tot comuniştilor, că revoluţia au făcut-o numai acei nemulţumiţi de regimul comunist ce n'au făcut parte din pcr şi din structurile statului socialist, ea a fost declanşată de aceştia doar în câteva oraşe ale ţării, că ei i s'a opus majoritatea membrilor pcr, unii au plâns realmente la execuţia soţilor Ceauşescu, iar alţii au sărit în sprijinul noilor conducători reieşiţi tot dintre ei.

În miting s'a mai spus că noul conducător simţind acelaşi sprijin s'a autodemascat în ziua de 8 Ianuarie 1990, spunându-le tinerilor revoluţionari ritos şi sfidător: *"am fost şi sunt... socialist"*. Ca imediat să dea acel ordin prin care nici un şef local să nu mai fie schimbat, deoarece aceştia sunt *"specialiştii"* de care ţara are mare nevoie acum. Şi iarăşi ei au redevenit *"ţara"*, *"poporul"* format din *"categoriile defavorizate"*, cum li s'a zis din acel moment muncitorilor şi ţăranilor cărora li s'a indus ideea că *"ei au făcut revoluţia"*, socotind-o o nouă revoluţie socilaistă din Octombrie, (cum susţin şi acum lumpenii Gheorghe Zainea, Bebe Ivanovici şi Dan Iosif). Astfel s'a deschis cutia Pandorei care a dus la distrugerea construcţiilor ceapeurilor şi a sistemului de irigaţii,la devalizarea fabricilor de materie primă şi de scule, pulverizarea IAS-eurilor şi falimentarea combinatelor de creşterea animalelor şi a păsărilor, la libertinajul alarmant din şcoli şi la indisciplina generalizată, permiţând grupurilor asociale să se dedea la furturi şi abuzuri fără precedent, totul tutelat de foştii-noi conducători. Biologismul vulgar - inoculat 50 de ani în oameni de actualii pedeserişti prin ateism şi egalitarism, ură, lene, hoţie şi dispreţ faţă de cultură şi valori - a ieşit la suprafaţă fiind cultivat ca nouă politică de stat, pe care o reanimă şi acum cei din PDSR aliindu-se făţiş cu ţiganii.

Devălmăşia a adus dezbinarea din clipa când s'a văzut că cei care au comandat să se tragă în tineret la Timişoara, unul a ajuns ministru de interne, iar altul ministrul apărării (generalii Stănculescu şi Chiţac), când doi foşti membri ai comitetului central pcr au devenit unul preşedintele republicii iar celalat preşedintele senatului (Iliescu şi Bârlădeanu) şi când foştii membri fanatizaţi ai pcr, lipsiţi de diplomaţie - au strigat şi strigă peste tot: *"am fost şi sunt comunist; merg cu Domnul Iliescu până'n pânzele albe!"* Atitudinea aceasta a descurajat tineretul şi intelectualitatea, ducând la părăsirea ţării de către milioane de oameni cu bună pregătire şi la întrarea în lupta surdă cu noii neavenţi care, cu mare greutate au putut fi scoşi - în sfârşit - după încă şapte ani de chin dela conducerea ţării.

Ce s'a petrecut în seara zilei de 7 Februarie ne-a arătat că această luptă nu s'a terminat, ea se acutizează: balaurul rănit muşcă şi mai violent până la apusul soarelui. El este cu atât mai periculos cu cât are mai multe capete numite PSM, PUNR, PSD, PRM şi mai ales PDSR, ultimul cu capul cel mai mare care are în el *"democraţia socială"* venită din larga *"democraţie socialistă"* a lui Ceauşescu. Cu toată devălmăşia, un lucru se vede limpede: scopul acestor partide - mai ales al PDSR - este de a nu ieşi din viaţa politică - ei, oamenii cu mapa, de unde le vin milioanele pe degeaba ca deputaţi şi senatori puşi de-a curmezişul drumului reformei. Rămaşi în funcţiile administative ca directori de fabrici şi IAS-uri, de şcoli şi facultăţi, de spitale şi dela poştă, dela CEC, dela bănci şi din afaceri, învârt miliarde fără să uite să-i plângă, în modul cel mai pervers, pe săracii care mor de foame.

Devălmăşia este arma prin care foştii se mai pot menţine la vârf în viaţa socială, prin amestecarea evidenţelor, ca acest *"advocat al diavolului"* - Adrian Năstase, om care face în trei cuvinte, alb din negru şi din minciună adevăr. Limpezirea neamului românesc şi iluminarea poporului român vor fi în ziua în care devălmăşia va opri dezbinarea, când ţăranii proprietari se vor întoarce la fiii lor muncitori şi intelectuali pentru a reface economia şi viaţa de familie, prin muncă şi revenirea la credinţa şi obiceiurile strămoşeşti, folosind mijloacele actuale ale ştiinţei şi tehnicii întru reaşezarea fiecăruia la locul şi la capacitatea lui de muncă dată de sănătate, de inteligenţă şi pregătire. Astfel se va vedea că numai cine nu este sănătos a rămas fanatizat şi mai vrea socialism şi socialişti la conducere într'o ţară care a ieşit puternic sărăcită după ce a trecut prin pârjolul celui mai crâncen socialism din Estul Europei.

Radu BADIU

CARTEA DE AUR A EXILULUI

Aşa cum s'a anunţat la "ROMFEST '98", Bucureşti, redacţia ziarului *"Cuvântul Românesc"* intenţionează să publice în anul 2000 *"CARTEA DE AUR A EXILULUI"*.

Materialul necesar pentru întocmirea acestei ample lucrări este greu de obţinut fără ajutorul întregului exil. Pentru acest motiv, rugăm pe toţi Românii din exil să trimită datele lor biografice la redacţie, şi de asemenea, în măsura în care dispun de ele, date biografice şi/sau fotografii ale altor exilaţi trecuţi în veşnicie. Fără această acţiune, mulţi dintre cei care au luptat pentru eliberarea ţării de sub comunism vor rămâne în anonimat, o cruce prăfuită într'un cimitir departe de Ţară, departe de Neam.

Vă rugăm să trimiteţi materialul pe adresa redacţiei, prin fax sau e-mail. Textul trebue concentrat la o pagină dactilografiată.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O. Box 78010 Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, L9C 7N5
Fax: (905)388-4651;
E-mail: nmassoc@lara.on.ca

Dorim să mulţumim celor care deja au răspuns, prin trimitere de date biografice, precum şi prin sugestiile trimise, referitoare la redactarea acestei cărţi.

Comitetul de Redacţie:

George Bălaşu — Sergiu Grossu
Eugen Bârsan — Dumitru Filip
Radu Enescu — Mihaela Moisin
Zahu Pană

LEPRA ROŞIE ÎN CULTURĂ

Florin Oprea SĂLCEANU

Cu mare pompă, prin voia pedistului Romeo Hanganu, prefect de Prahova, s'a făcut *"voia ce a poftit-o"* grupul de securişti şi activişti de partid, să dea *"viaţă"* unei reviste de cultură, chipurile de a *"oglindi"* viaţa culturală a judeţului. O mare de cuvinte s'a revărsat, un limbaj de lemn terifiant a năucit sufletele contestatarilor regimului şi al oamenilor de bună credinţă: poeţi, scriitori. Cu feţe tâmpe, cu priviri sticlind viclean, cei mai *"tari"*, politrucì ahtiaţi după putere în vremea *"celei mai înalte culmi de civilizaţie socialistă"*, s'au înghesuit la microfon şi au *"semănat"* aceleaşi cuvinte de *"mesageri ai comunismului"*.

S'au *"ciocnit"* vremelnic *"idei"* încarcerate de scleroză roşie. Un apocalips pusese stăpânire pe aerul sălii de protocol care şi ea emana vibraţiile negative al foştilor activişti şi acum actuali consilieri municipali şi judeţeni.

Nu s'a auzit nimic din curăţenia spirituală şi morală a sufletului. Lipsa de energie divină atinsese paroxismul, dar foştii şi acum actualii *"hoţi de suflete şi libertate"*, se schimonoseau simian, dându-şi aere de *"înţelepţi"* cu cărţi publicate când erau ei la putere, când îşi făceau *"partea"* când voiau şi cum voiau, adică aplicau faimoasa cenzură de partid.

Timp de peste două ore, limbajul lor de lemn *"înroşise"* trivial atmosfera şi sufletele contestatarilor. Era ca o ruşine generatoare de rău şi nu de cultură. Ei nu rezonau conştient faptul că generau acelaşi rău, care eclipsase şi transformase România în gulag. Pluteau în aceeaşi ceaţă a *"politcul-turismului comunist"*, îşi umfalu guşile prea pline de veninul deceniilor de *"educare a poporului"* conform *"idealului socialist"* şi puţin le păsa de ceilalţi care se refugiaseră în tăcere.

Buboiul atinsese dimensiuni inimaginabile prin infuziunile directe ale *"peroraţiei de partid"* şi pe moment am avut sentimentul că fantoma lui ceauşescu era prezentă. O clipă s'a făcut tăcere şi o altă voce se ridică şi spune ceva despre uniunea scriitorilor, despre cum trebue să scrie un poet, un scriitor, chipurile acum, la *"vremuri noi"* când este *"democraţie"*, şi că să se uite ce şi cum făceau mai marii peşti, intraţi în această organizaţie prin pile, temenele şi mai ales prin adularea mediocrităţii. Ei, marii *"poeţi"*, marii *"scriitori"* cu romane închinate activistului de partid, întregitorul idelaurilor *"umanismului comunist"*. Şi cum atmosfera se *"înroşise"*, scorpionii au ieşit din penumbră, au început să se foiască, să *"transpire"*, prinseseră curaj, se căldau în elementul în care fuseseră educaţi, miroseau prezenţa fantomei ceauşescu. Şi deodată buboiul a explodat.

Puroiul împroşcase eterul, pereţii, spaţiul, timpul...

Contestatarii se priveau jigniţi de trivialităţile opresorilor *"epocii de aur"*. Cloaca creştea pestilenţial, hrănită din plin de foştii securişti şi activişti de partid. Limbajul de lemn devenise terifiant, insuportabil. Nimic nu se mai înţelegea, totul luase o altă cale, nu mai era vorba de apariţia revistei de cultură, subteran încolţeau alte miesme: orgoliul fiarei roşii.

Cel care conducea judeţul zâmbea pe sub mustăţi. Se scălda în *"apele"* aduse-rilor aminte, când şedinţele de partid durau *"furtunoase"* pentru a sprijini *"barbaria umanismului socialist"*. Îşi găsise adepţii, foştii aplaudaci, foştii slugarnici, foştii ponei ataşaţi la troica *"socialismului multilateral dezvoltat"*.

Buboiul crăpase, dar nu se dezumflase, şiroia demonic infecţia pestilenţială. Afirmaţia că revista de cultură are un sprijin material de sute de milioane incendiase conştiinţa politrucilor, îmbrăcaţi în haina *"democraţiei"*, şi nu au lăsat nici o clipă de certitudine victimelor. Buboiul ii acaparase, îi *"unsese"* bine şi le deschisese ungherele conştiinţei şi îi determinase să folosească din plin limbajul de lemn. După o vreme de plutire în marasmul *"şedinţei de partid"*, prefectul citeşte o listă cu *"comitetul"* ce are să se ocupe de revista de cultură, comitet plin de securişti şi activişti de partid, unii adjunşi patroni de ziar, unii activi în conducerea prefecturii. Aşadar, *"nimic nou sub soare"*. Contestatarii: poeţi şi scriitori au fost puşi din nou la zid.

REGIZORUL FANFARON

Mihai Stere DERDENA

La rubrica *"Ştirea zilei"* a *"Jurnalului"* postului de televiziune România 1, dela ora 20 a uneia dintre zilele în care se împlineau 10 ani dela Revoluţia Română din Decembrie 1989, realizatoarea Gabriela Vrânceanu-Firea îl avu ca invitat, în studiou, pe cunoscutul regizor-şef din *"epoca de aur"*, Sergiu Nicolaescu. Tema dialogului o constitui *"Lămurirea, măcar în parte, a misterelor Revoluţiei Române din Decembrie 1989"*.

Discutându-se, îndeosebi, despre cele petrecute la Timişoara, Doamna Vrânceanu-Firea îl puse pe invitatul său în legătură directă cu timişoreanul Marius Moiş, un participant activ la revoluţie şi, actualmente, preşedinte al unei asociaţii de revoluţionari din Timişoara. Acesta îi reproşează lui Sergiu Nicolaescu că n'a fost nicicând la Timişoara ca să se documenteze şi că a scris numai minciuni în raportul întocmit şi prezentat ca preşedinte al comisiei parlamentare, însărcinată cu elucidarea evenimentelor sângeroase din Decembrie 1989. Regizorul nomenclaturist şi senator, vizibil iritat şi în stilul caracteristic al unui bloşevic fanfaron, i se adresează revoluţionarului timişorean pe un ton jignitor, astfel (ţinând în mână un volum):

- Asta-i a cincea carte care-am scris-o despre revoluţie. Citiţi! Învăţaţi să citiţi!

Cu aceste vorbe vru regizorul politruc să-i pună interlocutorului pumnul în gură. Cu toate acestea, timişoreanul dorea să continue dialogul, însă se întrerupe legătura Bucureştiului cu Timişoara pentrucă se depăşise timpul rezervat acelei rubrici.

Întoarceţi-vă privirea, stimaţi cititori, asupra fanfaronadei citate. Astfel, cei mai mulţi dintre Dumneavoastră ar putea sesiza agramatismul *"...care am scris-o despre revoluţie"*. (Pentru lectorii neavizaţi precizăm formularea corectă a acestei propoziţii: *"...pe care am scris-o despre revoluţie"*.)

Vasăzică, pe partener îl consideră, fără temei, neştiutor de carte - câtă impertinenţă! - iar el (regizorul-şef) se exprimă ca un analfabet. Cu adevărat, prostul nu e prost destul dacă nu e şi fudul.

Vom relata, în continuare, ce aveam să auzim, la vreo trei zile după aceea, despre acelaşi personaj, la o emisiune în limba maghiară a TVR1, pe care n'am urmărit-o dela început.

Un intelectual maghiar, care fusese prezent la sediul televiziunii naţioale în noaptea de 25/26 Decembrie 1989, îşi amintea de acea prea lungă aşteptare a casetei despre ultimele ore ale cuplului tiranic. Când, în fine, Sergiu Nicolaescu aduce celebra casetă ca să fie difuzată, se constată, că lipseşte tocmai secvenţa executării sentinţei de condamnare la pedeapsa capitală. Revoltat la maximum, un revoluţionar înarmat îl someză cu pistolul automat pe Nicolaescu să prezinte filmul întreg. Regizorul, înspăimântat la culme de iminenta-i împuşcare, scoate a doua peliculă, care prezintă momentul execuţiei, cel aşteptat cu sufletele la gură de toţi telespectatorii, moment salutat de fiecare Român prin distihul *"Ceauşescu, fiu iubit / La zid bine ai venit"*.

Numai că povestitorul maghiar se îndoieşte de autenticitatea şi acelei de a doua videocasete. Acesta opinează - părere pe care o împărtăşim şi noi - că prezenţa regizorului-şef Sergiu Nicolaescu (alături de Victor Stănculescu, Virgil Măgureanu şi Gelu Voican-Voiculescu) la Târgovişte, în 25 Decembrie 1989, a fost impusă de necesitatea trucării filmului, dacă nu în întregime, măcar cel puţin a secvenţei privind împuşcarea celor doi tirani.

Altminteri, de ce trebuia să fie prezent un regizor artistic la realizarea unui film documentar, care-i treabă sută la sută de operator? Pentru ce altceva decât, pentru trucarea adevărului.

Şi culmea ironiei este că, pentru descurcarea firelor încâlcite de acest cineast omnipotent, a fost desemnat tot el - de această dată ca senator - în fruntea unui grup de falsificatori, numit pompos Comisie parlamentară pentru elucidarea unor fapte petrecute în Revoluţia din Decembrie 1989. Şi ce-a făcut această Comisie? Exact ce face continuu şeful ei ca regizor şi ca scriitor în cele cinci cărţi ale sale, adică a îngropat şi mai adânc adevărul, spunând minciunile că n'au existat teroriştì, nici agenţi străini, nici vinovaţi în rândurile securiştilor, miliţienilor, activiştilor şi militarilor ai MApN pentru sutele sau miile de morţi inocenţi (nici măcar numărul victimelor nu se ştie cu exactitate).

Gândindu-mă la numeroasele enigme istorice din multe ţări şi din felurite epoci, care înadins nu sunt clarificate, am ajuns la concluzia fermă că-i teribil de falsă constatarea de demult că adevărul iese la suprafaţă ca uleiul deasupra apei (sau că minciuna are picioare scurte).

ERATĂ

Autorul articolului "Periprava" din numărul trecut este dl Cătălin Z.Codreanu şi nu cum a fost tipărit greşit, Corneliu Z.Codreanu. Cerem scuze cititorilor.

INFLUENŢA POEZIEI LUI EMINESCU ÎN LIRICA BACOVIANĂ

Urmare din numărul trecut

Eroul eminescian este transferat în trecut, dar paseismul poetului specific romantismului se referă doar la acele momente fericite care reactualizate mintal, lasă loc regretului, căci pentru Eminescu, ca şi pentru eroul său, timpul este factorul esenţial de distrugere şi regenerare: *"Când degerând atâtea dăţi, / Eu mă uitam prin ramuri / Şi aşteptam să te arăţi / La geamuri."* (*Adio*, 5-17 Iunie 1883). Sau: *"Pe lângă plopii fără soţ / Adesea am trecut; / Mă cunoşteau vecinii toţi - / Tu nu m'ai cunoscut."* (*Pe lângă plopii fără soţ*, 28 August - 3 Septembrie 1883). Şi la Bacovia eroul se adânceşte în el, se izolează însă traumatizat în lumea sa; melancolia, sensibilitatea iau accente grave, maladive. Peregrinările personajului bacovian se desfăşoară în prezent, fie pe marginea liniilor de cale ferată, fie pe străzile întunecate şi sordide unde locuieşte iubita: *"Iarna, de-o vreme, mă duce regretul / Prin cânguri, pe margini de linii ferate - "* (*Plumb de iarnă*, 25 Ianuarie 1914). La Bacovia stilul, forma sunt în general moderne, lui îi aparţin unele obsesii freudiste, neurastenia, tuberculoza, alcoolul, însă sensul melancoliei este apropiat de cel eminescian: *"În casa iubitei de-ajung. / Eu zgudui fereastra nervos, / Şi-o chem ca să vadă cum plouă / Frunzişul în târgul ploios."* (*Spre toamnă*, 18 Martie 1912). Personajul feminin are de asemenea o trăsătură comună celor doi poeţi.

Atât la Eminescu, cât şi la Bacovia acest personaj este privit cu o ironie tristă sub care se ascunde clemenţa faţă de femeia iubită, descoperită sub vălul serafic al inocenţei. Dedublarea sa este vizibilă în poezii ca: *"Venerâ şi Madonă"* (1870), *"Înger şi Demon"* (1873), sau în falsul misoghinism din unele poezii bacoviene ca în: *"Contrast"* (1927), *"Psalm"* (1930), cu o viziune antitetică exprimată modern. Unele din creaţiile eminesciene se înscriu pe un fundal funerar, ca *"Mortua est"* (1871), *"Regele Somn"* (1876), *"Strigoii"* (1876), sau nuvela *"Avatarii Faraonului Tla"* (F.A.)

La Bacovia misterul, aspectul maladiv, sau obsedant funerar sunt şi mai mult reliefate în poeziile: *"Cuptor"* (1906), *"Plumb"*, (1911), *"Poem în oglindă"* (1912), *"Marş funebru"* (1916). Solitudinea eminesciană înrudită uneori cu aceea a lui Vigny, Lenau ori Hölderlin se accentuează la Bacovia şi ia proporţii tragice. La Eminescu solitudinea se îmbracă uneori în impasibilitate şi stoicism. Poetul se ridică deasupra tuturor *"nemuritor şi rece"*, priveşte din etern spre perpetua trecere şi transformare fără teamă, neînţelesul devine pentru el înţeles, nepătrunsul transparent, penetrabil; de aici liniştea şi indiferenţa faţă de întreaga mişcare a lumilor: *"Tu rămâi la toate rece, / De te'ndeamnă, de te cheamă; / Ce e val ca valul trece, / Nu spera şi nu ai teamă"* (*Glossa*, Decembrie 1883). Solitudinea lui Bacovia ia forme materiale, sufletul său traumatizat devine fluid, dureros, lumea şi lucrurile sunt private prin prisma structurii sale suferinde. Impasibilitatea sa atinge stări de inerţie, cuvintele sunt de-abia schiţate, uneori dezarticulate; poetul adoptă un mutism al pământului, apatia pune stăpânire pe el: *"Paloarea, mutismul mi-meazâ-al meu piept / Pe satele ninse crainou când apare"* (*Plumb de iarnă*, 25 Ianuarie 1914). Sau: *"În cercul lumii comun şi avar... / Mă zguduie de mult un plâns intern; / Şi-acest fel (de-a fi) va fi etern / Şi de nimic, pe lume, nu tresar."* (*Vobiscum*, 30 Aprilie 1916).

Aşa cum relatam mai înainte, deosebirile dintre Eminescu şi Bacovia sunt substanţiale, precum şi unele influenţe. Dar chiar şi în sfera acelor deosebiri se observă unele tangenţe în ceea ce priveşte trăirea interioară, suferinţa pe care o declanşează creaţia însăşi. Astfel, între versul eminescian, pe care îl găsim în comentarii şi variantele la *"Rugăciunea unui Dac"* (1879) şi la *"Scrisoarea I-a"* (1881), *"De plânge Demiurgos, doar el aude plânsul"* şi până la *"Odă"* (în metru antic), (1883), *"De-al meu propriu vis, mistuit mă vaiet"* (*Odă în metru antic*, Decembrie 1883) şi versul lui Bacovia *"Aud materia plângând"* din poezia *"Lacustră"* (1915), sesizăm o corelaţie, desigur pe două planuri distincte. Şi la Eminescu şi la Bacovia cineva sau ceva plânge. Plânsul este sesizat, auzit.

La Eminescu acest plâns este condiţionat, *"De plânge Demiurgos..."* şi dacă Demiurgos plânge, numai el îşi poate auzi plânsul, pentrucă numai el poate înţelege durerea umanităţii răsfrântă în el, devenită implicit propria sa durere. Tot astfel auzim chinul şi zbuciumul poetului mistuit de forţa şi flăcările creaţiei: *"De-al meu propriu vis, mistuit mă vaiet"*. La Eminescu durerea se îndreaptă spre transcendent, fie că este vorba de cineva din afară, de Demiurgos, care *"îşi aude plânsul"*, fie că poetul însuşi este cel care îşi ascultă vaietul. Bacovia elimină orice prezenţă a Demiurgului, el coboară în straturile terestre, geologice, într'un univers lipsit de spiritualitate transcendentă. În acel vid, în care alunecă Bacovia nu există decât materie; o natură moartă, sau pe cale de a muri, sterilă lipsită de orice efervescenţă vitală. Plânsul, pe care îl aude poetul este un geamăt al neputinţei, este incapacitatea de a putea trăi, materia existând prin însuşi organismul ei amorf, încarcerată în tipare fixe spaţiale, de unde se aude strigătul sugrumat ce se surpă odată cu materia, în golul imens al cosmosului: *"De-atâtea nopţi aud plouând, / Aud materia plângând... / ... / Şi simt cum de atâta ploaie / Piloţii grei se prăbuşesc."*

Apropierea unor versuri ale lui Bacovia de versul eminescian se observă şi în privinţa ritmului, a sonorităţii, întâlnite în special în romanţe: *"Vezi, rândunelele se duc / Se scutur frunzele de nuc, / S'aşează bruma peste vii, - / De ce nu vii, de-ce nu vii?"* (*De ce nu-mi vii*, 1 Februarie 1887). Şi Bacovia: *"S'a dus albastrul cer senin / Şi primăvara s'a sfârşit - / Te-am aşteptat în lung suspin, / - Tu n'ai venit!"* (*Ecou de romanţă*, 1936), dar uneori şi în poezii cu caracter filosofic: *"La steaua care-a răsărit / E-o cale-atât de lungă / Că mii de ani i-au trebuit / Luminii să ne-ajungă."* (*La steaua*, 1 Decembrie 1886). Şi Bacovia: *"Cu steaua care s'a desprins, / Ce piere-acum în haos / O inimă poate s'a stins / Spre veşnicul repaos."* (*Cu mâine*, 1936).

Literatura română, având un scriitor de mărimea şi profunzimea lui Eminescu, a fost normal ca poeţi talentaţi care au urmat după el ca, Lucian Blaga, Tudor Arghezi şi George Bacovia să fie atraşi şi influenţaţi de marele lor înaintaş, fără să le diminueze originalitatea şi valoarea lor poetică, ci dimpotrivă să le întărească şi mai mult creaţia prin elementele absolut necesare care au făcut ca relaţia între tradiţie şi modern să scoată în evidenţă trăinicia unei continuităţi exemplare a literelor şi culturii române.

Gh. RĂDULESCU

Anul 2000 - Anul Eminescu

AMINTIRI DESPRE EMINESCU

Florica BAŢU

Cum l-am cunoscut pe Eminescu

Uitându-mă în urmă, nu pot să-mi amintesc nici măcar cu aproximaţie când am auzit prima dată cuvântul *"Eminescu"*. Presupun că bebeluş fiind, mama, să mă adoarmă, îngâna din versurile marelui poet.

Printre cele mai vechi amintiri, o văd pe mama, tânără pe atunci, trebăluind prin casă şi cântând *"Păsărica'n timpul iernii"* a lui Ion Creangă sau *"Somnoroase păsărele"* şi *"Mai am un singur dor"* de Mihai Eminescu, alături de cântecele noastre armâneşti. Sau poveştile din lungile nopţi de iarnă, pentrucă iarna se face noapte devreme şi poveştile se spun numai noaptea: *"dacă le spui ziua, fug lingurile!"*. *"De ce fug?"* întrebam noi. *"Uite, aşa. Dacă spui poveşti ziua, lingurile fug şi nu mai avem cu ce mânca!"*. Dacă mama spunea aşa, aşa trebuia să fie şi când se făcea noapte, ne învelea bine să nu răcim, stingea lampa, iar noi, copiii, ghemuiţi mai aproape de mama, aşteptam să trecem în lumea poveştilor. *"S"irea ţi nu'ş irea"*, aşa începeau poveştile aromâne, *"A fost odată ca niciodată"*, aşa începeau mama povestea cu Făt Frumos din lacrimă. Nu cred că există un singur copil căruia să nu-i fi fost milă de Regina îngenuncheată la icoana Maicii Domnului, nu există un singur copil căruia să nu-i fi fost frică de Muma Pădurii şi Genarul cel rău. Îi iubeam pe Făt Frumos şi Ileana Cosânzeana şi ne bucuram când totul se termina bine şi frumos.

Istoricii de meserie, doritori de date exacte, ar afla că, dacă noii născuţi au un simţ al auzului cu mult mai dezvoltat decât adulţii, atunci, despre Mihai Eminescu am auzit pentru prima dată în dimineaţa zilei de 13 Aprilie 1945 într'o căsuţă mică, de mahala, pe strada Eroii Neamului nr.15, unde locuiau atât familia mea cât şi un unchi după mama, mare iubitor de poezie. Se întâmplase că unchiul invitase la dânsul un prieten de asemenea poet, şi toată noaptea au discutat literatură. E imposibil să nu fi vorbit şi despre Eminescu, atunci! Dimineaţa, auzind nişte zgomote mai ciudate în camera a lor mei, unul din tineri a întrebat: *"Mă, da ce miaună pisica aia atât?"* dar nu au stat să cerceteze, grăbindu-se să meargă la lucru. Abia seara, când s'au întors, au aflat că *"pisica aia"* eram eu...

Eminescu anilor de şcoală.

Îmi amintesc cât de frumoase erau orele de Limba Română, când profesorul ne prezenta fărâmituri din opera lui Mihai Eminescu. Îmi vine în special în minte clasa a cincea a unei şcoli de mahala, cu copii prost îmbrăcaţi şi cu mult mai prost hrăniţi. Îmi amintesc o după amiază când unul din colegi, copil slăbuţ şi cu haine peticite, a leşinat în clasă. *"Poate ai mâncat prea mult?"* l-a întrebat profesoara de Limba Franceză. *"Ce ai mâncat azi?"*, *"Pâine cu zahăr"*, a răspuns copilul. Astă era tot ce mâncase el până la patru după amiază, o felie de pâine neagră dată pe deasupra cu puţin zahăr ca să o poată înghiţi! Şi el era printre cei fericiţi că măcar avusese zahăr! Profesoara, *"doamnă"* care nu râdea niciodată ca să nu facă riduri la gură l-a privit cu nedumerire, iar noi, copiii, cu milă şi înţelegere. Ştiam cu toţii atât de bine păcălelile poărinţilor ca să ne facă să înghiţim pâinea aceea atât de amară şi neagră...

Şi mai ţin minte cum ni se luminau feţele nouă, copiilor clasei a cincea dela şcoala elementară Împăratul Traian, când profesoara ne citea *"Scrisoarea a III-a"*, subliniind înţelepciunea lui Mircea cel Bătrân *"un bătrân atât de simplu / după vorbă, după port"*. Şi ne bucuram grozav când aflam ce s'a întâmplat cu cei *"ce-au venit şi'n ţara noastră de-au cerut pământ şi apă"*; *"cum venirá se făcură toţi o apă şi-un pământ!"*

Uitam de mizeriile zilei, uitam de părinţii necăjiţi şi cozile imense la pâine şi mălai, uitam de foame şi frig. Treceam într'o altă lume, o lume în care cel mic dar bun se luptă cu cel mare şi rău iar în final cel bun învinge, aşa cum se întâmplă întotdeauna în poveştile populare. Lecţiile obligatorii de Limbă Rusă ne aminteau permanent că trăim într'o ţară mică şi sub laba unei ţări *"balşoaie"*.

După terminarea clasei a şaptea, urma un examen foarte greu pentru admiterea în liceu. Eram hotărîtă să reuşesc, aveam o culegere de probleme de matematică dela fraţii mai mari, făceam exerciţii grele şi rezolvam ecuaţii cu fracţii suprapuse. Matematica fiind o ştiinţă exactă, speram să nu am greutăţi la examen, dar cu Limba Română lucrurile mi se păreau *"ciudate"*. Nu ştiu de ce, aveam sentimentul că e ceva în neregulă. Intrasem în clasa a şaptea în anul de tristă amintire 1958, când un val de arestări a umplut puşcăriile României. Tânărul poet, fratele mamei care locuise cu noi în timpul naşterii mele a fost *"luat"* şi el ca mulţi alţi intelectuali, studenţi, ţărani etc., oameni cinstiţi şi cu personalitate. Ulterior am aflat că se primise ordin să se termine colectivizarea agriculturii, că lucrurile nu mergeau cum voia Securitatea şi atunci s'a ordonat arestarea în masă.

Nu ştiam prea mult şi nu puneam întrebări, *"copiii trebue să cumpere, nu să vândă"*, în sensul: *"copiii trebue să asculte, nu să vorbească"*, spunea tata aşa că nu întrebam, erau părinţii destul de necăjiţi şi fără întrebările mele.

Nu pot să explic exact ce simţeam atunci, dar copiii simţeau intens schimbările din jur: acasă părinţii îngrijoraţi de soarta celor arestaţi şi de grija zilei de mâine, la şcoală profesori dezorientaţi, unii încercând să pară devotaţi Partidului, alţii, mai cu conştiinţă, încercând din când în când să fie cinstiţi.

La Limba Română studiam un pic din clasici, dar mai mult literatură contemporană, plină de osanale care şi noi şi profesorii ştiam că sunt false. Citeam tot ce mi se cerea să citesc şi mai mult, pe deasupra, credeam că ştiu tot, dar cu puţin înainte de examen a apărut o carte cu lecturi sumplimentare obligatorie pentru admiterea în liceu, cuprinzând fragmente din cărţi care făceau osanale colectivizării agriculturii. Am citit-o din scoarţă în scoarţă şi am învăţat tot ce scria acolo, deşi ştiam că e minciună curată.

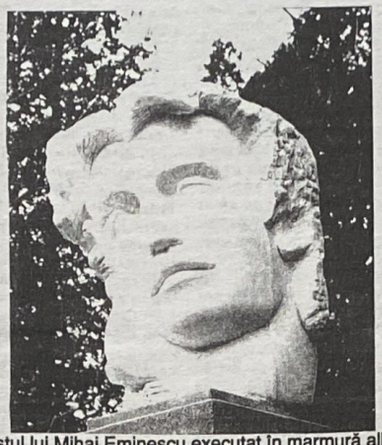

Bustul lui Mihai Eminescu executat în marmură albă, de sculptorul Nicăpetre, aşezat la Câmpul Românesc din Hamilton, Canada.

- Copii! ne-a spus într'o zi profesoara de Limba Română, *dacă vreţi să întraţi în Liceu trebue să învăţaţi pe dinafară o introducere şi la examentul scris, indiferent, dar absolut indiferent ce subiect vă cade, voi să începeţi cu introducerea asta!*

Nu mai ştiu ce subiect a fost, dar ţin minte că am început cu introducerea pe care ne-a dictat-o profesoara: *"Trăim vremuri de mari prefaceri. După 23 August 1944 în ţara noastră s'au ivit zorii unei lumi noi: zorii socialismului şi comunismului!"*

La examenul oral a fost mai greu. Erau două puncte: unul din cartea de lecturi suplimentare, ceva cu colectivizarea agriculturii, iar al doilea: *"Împărat şi proletar"*. Am spus tot, dar absolut tot ce scria în cartea cu lecturi suplimentare despre lucrarea respectivă. Profesoara din comisie mi-a pus întrebări de unde a dedus că nu citisem şi *"opera în întregime a autorului care se referea la colectivizarea agriculturii"*.

Parcă mă văd, în costum de pionier, bluză albă, fustă albastră şi cravată roşie, o fetiţă slăbuţă de 14 ani, în sala de examinare a Liceului Gheorghe Şincai din Bucureşti, în mijlocul examenului oral de Limba Română, acuzată că nu am citit o carte tâmpită, pe care nimeni nu mi-a spus că trebue să o citesc, carte plină de minciuni, scrisă de un trădător vândut Rusilor.

M'am înfuriat (în gând!), m'am liniştit (în gând), mi-a fost frică să nu pierd examnul (în gând) şi m'am liniştit (tot în gând!): subiectul al doilea era Eminescu şi aici aveam ce vorbi.

Abia acum, privind înapoi, realizez tragica ironie: marele nostru Eminescu, pe locul doi, după un amărît oarecare al cărui nume nici nu mi-l amintesc, pentru simplul motiv că Eminescu era patriot, iar nefericitul celălalt, un stergător de funduri.

În fine, am început să vorbesc, îmi mergea gura bine şi când *"tovarăşa"* din comisie a început să pălăvrăgească ceva cu o altă *"tovarăşe"*, m'am gândit să dau un citat şi am strigat deodată: *"zdrobiţi orândurea cea crudă şi nedreaptă!"*, ceea ce le-a făcut pe *"tov-ele"* să sară în sus şi să mă privească cu uimire, crezând fie că m'am scrântit, fie că sunt fiică de mare mahăr. Versurile nu erau greu de memorizat pentrucă, în anul de graţie 1959 dela naşterea lui Iisus şi 15 dela întrarea Rusilor, copiii generaţiei mele ne regăseam perfect în acei *"copii săraci şi sceptici / ai plebei proletare"*.

Nu ştiu ce notă am luat la examenul oral, când Eminescu m'a salvat, după cum nu ştiu ce notă am luat la proba scrisă, dar ştiu că am fost admisă într'un liceu cu prestanţă, realizare mare pentru un copil din mahalaua mea.

Nu încerc să vorbesc despre Eminescu adolescenţei mele pentrucă numai unui neromân trebue să-i explici rolul lui Eminescu în viaţa adolescenţilor.

Aş mai avea dulci amintiri despre mormântul lui Eminescu dela Cimitirul Bellu, dar cine nu a vizitat acest mormânt?

Ar trebui să mai scriu despre teiul lui Eminescu dela Iaşi?

Amintiri... Amintiri...

Eminescu cenzurat

În 1968 Rusii au intrat în Cehoslovacia. La Cenaclul George Bacovia, un tânăr a citit o poezie despre *"cei cinci crai dela Răsărit"* care au mers după *"Stea"*, referindu-se, indirect, la cele cinci ţări ale Pactului dela Varşovia care au intrat în Cehoslovacia. Securistul cenaclului era dezorientat, neştiind prea bine cum bate vântul, Vera Hudici murea de frică. Pentrucă Ceauşescu ţinuse un miting de protest împotriva Rusilor, tinerii credeau că e libertate mai multă. Într'o seară, am citit la cenaclu o poezie care trecuse peste cenzura obişnuită: *"Mi-e foame / de cutele feţelor / de tălpi lipăind în noroi / de cămaşa murdară a cerşetorului din colţ / de râsul, strident, al nebuniei. // Mi-e foame de urît - / singurul adevăr în care pot să mai cred."* Nu a fost nici o reacţie, securistul a preferat să se abţină. Abia mai târziu, când a primit ordine clare ce trebue să facă mi-a spus:

- Ştii că am vrut să te duc la Partid pentru poezia aia cu picioarele goale!

M'a salvat prietenul meu poetul Andrei Ciurunga. După ce făcuse ani grei de puşcărie, risca să-şi pună pielea la saramură pentru mine:

- Păi dumneata şi pe Arghezi l-ai fi dus la Partid!

Abia terminasem anii de studenţie şi am început să lucrez.

Îmi amintesc Festivalul de poezie dela Iaşi, unde am avut norocul să particip şi eu, făcând parte dintr'un grup trimis de Casa Creaţiei Populare. A fost frumos, deşi în sinea mea purtam durerea că nu am fost lăsată să citesc pentrucă nu eram *"consacrată"*. Dar eram tânără şi înghiţeam uşor *"pilulele amare"*, pentrucă ne aflam în locuri pline de poezie. Timpul a trecut şi poate aş fi uitat totul dacă nu ar fi fost ultima seară.

Cu o zi înainte, stăteam în cameră, când uşa s'a dat de perete şi un tânăr poet a intrat abia ţinându-se pe picioare. Nu, nu era beat. Fusese bătut de poliţie. A stat un pic şi a plecat. Nu l-am întrebat unde se duce, după cum nu l-am mai întrebat niciodată nimic despre asta şi nu am spus nimănui, nimic. Pentru vârsta mea, eram destul de bine dresată.

M'am tulburat. Macedonenii sunt oameni liberi ca vulturii zărilor şi acum aveam impresia că mă aflu în cuşcă, aveam impresia că pereţii, tavanul, sunt prea aproape de mine, aveam impresia că am o forţă interioară imensă pe care cineva încearcă să o oprească, aveam impresia că...

Nu pot să explic. Orice tânăr care a trecut printr'o situaţie similară, cât timp mai este încă tânăr, cât încă mai ştie ce e bine şi ce e drept şi când vede binele călcat în picioare, ştie despre ce vorbesc.

Am ieşit afară. Numai simţind aerul, cerul, vântul, căderea frunzelor, numai în braţele naturii îmi puteam găsi liniştea. Poate sângele ciobanilor aromâni îşi căuta echilibru?

A doua zi, înspre seară era planificat un spectacol de sunete şi lumini. Mi-l amintesc şi acum pe regretatul artist Ludovic Antal, înconjurat de poeţi sub cerul liber, acolo, în inima Moldovei, numai la câteva sute de kilometri de graniţa rusească, apropiindu-se de microfon şi spunând:

- Şi acum vă voi recita o poezie de Mihai Eminescu pe care nu o veţi găsi în nici una din antologiile de Limba Română:

"Dela Nistru pân'la Tisa
tot Românu plânsu-mi-s'a
că nu mai poate străbate
de-atâta străinătate!"

Îngheţasem.

"Dela Nistru pân'la Mare
vin muscalii de-a călare..."

Un suflet nu mai îndrăznea să mişte. Am văzut apropiindu-se doi poliţişti. Mi-am amintit poetul bătut din noaptea trecută, m'am uitat la artist şi m'am întrebat ce o să-l aştepte.

Ludovic Antal recita:

"Şi cum vin pe drum de fier
toate păsările pier..."

Poliţiştilor le luceau ochii: le plăcea şi lor. Inima bătea ca nebună. Audienţa asculta electrocutată cu ochii lucind de putere: cineva îndrăznise să spună!

"Cine a'ndrăgit străinii
mânca-i-ar inima câinii!"

Artistul recita din Eminescu rupând din sufletele noastre, sfâşiind din inimile noastre:

"Ştefane, Măria Ta
tu la Putna nu mai sta...
.....
...tu te scoală din mormânt
să te-aud din con sunând
şi Moldova adunând...
.....
"de-i suna a treia oară
toţi duşmanii o să piară
din hotară în hotară,
îndrăgi-i-ar ciorile
şi spânzurătorile!"

Răsunau aplauzele de parcă înnebunisem cu toţii, s'au aprins focuri pe dealuri, a cântat buciumul.

Abia peste ani, când am luat drumul greu al exilului, am reuşit să văd cum arăta tipărită pe hârtie *"Doina"* lui Eminescu. Într'o ţară unde toţi nepricepuţii erau *"genii"*, pentrucă lingeau talpa care îi strivea, opera adevăratului geniu era sfârtecată pentrucă îşi iubise ţara aşa cum legea sângelui strămoşesc îi dicta.

Eminescu în exil

Am plecat din ţară cu un paşaport de vizitator, o valiză mică, neagră, conţinând câteva obiecte de îmbrăcăminte personală, 2 dolari în portofel şi zece dolari pe care mi-i ascunsese fratele meu, Dumnezeu să îl ierte, în ambalajul unui săpun. Nu luasem mai mult ca să nu bată la ochi. Şi totuşi, luasem cu mine amintirile, luasem învăţăturile primite dela părinţi, luasem cât putusem să reţin din cele învăţate în şcoală, în viaţă, în poezie. Şi cele luate în minte mi-au fost mult mai de folos decât cele câteva lucruşoare care mai devreme sau mai târziu s'au învechit şi au ajuns la gunoi.

Îmi amintesc când am devenit mamă prima dată. Numai soţul meu şi cu mine, într'o ţară străină şi acest copil mic pe care îl iubeam atâta, dar habar n'aveam să-l îngrijesc. Şi iată că'ntr'o seară, legănându-mi puişorul să adoarmă, m'am pomenit cântând:

"Som-noo-roaaa-sepă-să-releee
pe-la-cui-buri se a-duuuuu-nâăă..."

Eu, cea fără pic de ureche muzicală, cântam dulce cum nu mai cântasem niciodată, aşa cum numai o mamă poate să cânte bebeluşului ei când sunt numai ei doi, împreună...

Şi iată-l pe Eminescu, la un ocean depărtare de ţara natală, ajutând o mamă şi pruncul ei să treacă într'o lume numai a lor.

Pe la vârsta de doi ani, Elu al meu era înnebunit după roţi. Crescut în apartament, nu ştia prea mult despre păsări, dar roţile de toate felurile erau pasiunea lui. Aşa că într'o seară, spre a câştiga atenţia copilului,

Continuare în pag. 12

ALEXANDRU POPŞOR: "AUTOBIOGRAFIE"

-Trecutul sămânţă rodnică de viitor-

Editura Bonifaciu, Bucureşti, 1999

După "revoluţia Tineretului" din Decembrie1989, singurul şi cel mai de preţ bun cu care s'a ales România, este libertatea presei. Luaţi pe nepregătite, pseudo-amanţii ajunşi în fruntea ţării, după imprevizibila evoluţie a evenimentelor de atunci, au acceptat desfiinţarea cenzurii cerută de întreaga ţară. Faptul a fost regretat mai târziu de către comuniştii din conducere, dar nu mai puteau da înapoi. Furia demenţială a lui Iliescu atunci când a sărit la gâtul unui ziarist: "De ce huiduieşti, mă animalule" confirmă pe deplin faptul că nici celelalte formaţii politice, cu etichetă democratică, nu se simt în apele lor când sunt atacate de presă. De oamenii politici ce să mai vorbim! Adulările de pe timpul lui Ceauşescu, le-au rămas în minte şi fiecare la rândul său, tânjeşte după ele.

Dacă această libertate a presei există în România, nu este mai puţin adevărat că de ea se abuzează de către o serie întreagă de indivizi şi oculte, care caută pe orice cale să dezinformeze pe cititori, fie din meschine scopuri financiare, fie dintr'un plan organizat cu bătaie lungă.

Accesul cititorilor la noutăţile apărute, scade ca număr în România, deşi apar multe cărţi româneşti şi din literatura universală, cum nu apar în multe ţări occidentale, dar preţul lor începe să apese greu în bugetul omului de rând. Cei îmbogăţiţi nu cumpără cărţi, pentrucă n'au timp de pierdut cu cititul. Este deci un mare curaj pentru un scriitor să publice o carte, pentrucă editurile publică doar cărţi care le pot asigura un beneficiu, sau îndeplinesc "condiţii" cerute de editor, care a luat locul vechei cenzuri.

Totuşi, pentru a îndeplini o obligaţie morală faţă de cetăţeanul neinformat de propaganda comunistă timp de zeci de ani, o parte dintre scriitori îşi rup dela gură şi dau la tipărit lucrări de care societatea românească de astăzi are nevoie. Câţiva filantropi au creat câte o editură care publică pe cei lipsiţi de mijloace, dar care au de transmis un mesaj contemporanilor. Aceste cărţi apărute din lacrimi, suferinţe şi speranţe vom căuta a le prezenta, subiectele lor nefiind de multe ori pe placul şi "linia" Uniunii Scriitorilor din România, care nu doar că nu le premiază - şi unele merită cu prisosinţă premierea - dar nici nu le iau în evidenţă. Cât despre o colaborare între Uniunea Scriitorilor din România şi scriitorii români din Exil, nimeni la Bucureşti nu s'a gândit la ea, iar unele contacte dintre "Ţară şi Exil" sunt doar întâmplătoare şi doar între cunoscuţi şi prieteni.

Această carte, apărută la cinci ani după plecarea autorului dintre noi, este rezultatul strădaniilor făcute de devotata soţie a lui Alexandru Popşor, el însăşi camaradă de luptă şi destin cu el, Doamna Lucia Popşor.

Scrisă pe timpul comuniştilor - după ce Alexandru Popşor executase 15 ani de închisoare şi fusese martor la perioada reeducărilor din Aiud, refuzând orice participare la această acţiune, deşi a fost supus presiunilor, permanent - cartea suferă de încorsetarea de exprimare a autorului, care a ţinut seama de condiţiile în care o scria, putând oricând a fi găsită de organele Securităţii.

Alexandru Popşor s'a născut în timpul focului Primului Război Mondial, la 29 Ianuarie 1916. Nu şi-a cunoscut tatăl, pentrucă tatăl său fusese încorporat în armata austro-ungară înainte de a se naşte Alexandru şi a pierit în prima bătălie la care a luat parte, pe frontul Galiţiei. Politica maghiară de atunci era ca satele româneşti din Ardeal să dispară şi cea mai sigură armă era ca toţi tinerii români să fie trimişi pe front pe linia întâi, pentru a nu se mai întoarce acasă. Mama lui Popşor avea la naşterea lui, soţul, doi fraţi şi trei cumnaţi pe front, dintre care soţul murise în Galiţia, un frate pierise în Serbia şi ceilalţi au pierit fără urmă.

A fost tragică soarta Românilor din Ardeal după intrarea României în război contra Puterilor Centrale, dar peste jalea satelor ardelene a venit bucuria Marii Uniri din 1918 şi Românii ardeleni şi-au înnăbuşit plânsul pentru cei duşi, pentru a putea sărbători Marele act al Unirii.

Născut în comuna Urmeniş de Câmpie, sat de gospodari harnici, Alexandru Popşor va purta întreaga viaţă amprenta satului românesc de care este mândru şi din a cărui origine, extrage tot ce este mai frumos, moral şi înălţător pentru viaţă.

"Autobiografia" sa este fixată pe trei mari coordonate: satul, şcoala şi universitatea la care s'a format pentru a se dărui Neamului Românesc, în cea mai curată manifestare a lui: *"Frăţia de Cruce"* a Mişcării Legionare.

"Axat pe cele două mari concepţii: la început a fost Cuvântul şi la început a fost fapta, având ca doctrină cuvântul cumpătat şi fapta creatoare" cum îşi defineşte autorul opera sa, el ne avertizează că lucrarea sa *"Nu este o pledoarie pro domo şi nici un atac la adresa altora"* ci *"un material de verificare pentru alţii, a propriei lor vieţi, a gândurilor şi atitudinilor de îndrumare pentru tineretul de totdeauna: Cum să lucrezi. Cum să gândeşti. Cum să citeşti. Cum să scrii. Cum să vorbeşti."*

Ne întâlnim în aceste postulate cu o continuare a operei *"Îndreptarul F.D.C."* scris de G. Istrate.

Prima parte a cărţii este un elogiu adus satului românesc ardelean, cu o succintă trecere în revistă a unor momente istorice începând cu raporturile inumane dintre grofii unguri şi iobagii români care au dus la revolte ca cea a lui Horea, Cloşca şi Crişan şi cea din 1848 a lui Avram Iancu, despre care bunica îi povestea mereu, pentrucă îl cunoscuse când era copilă.

Dornic de acumulat cunoştinţe, ne povesteşte despre şcoala din satul său natal. S'a dus pe rând şi la şcoala maghiară şi la cea română, să înveţe cât mai mult şi de peste tot, frământat mereu, să afle cât mai mult adevăr, pentru ca în toată strădania lui să apară permanent prezenţa mamei care îl îndeamnă la cât mai multă învăţătură. Imaginea mamei, va fi icoana care îi va lumina drumul, întreaga viaţă.

Deşi terminase cursul primar, n'a putut fi înscris la liceu decât după doi ani, pentrucă nu avea vârsta obligatorie pentru liceu. S'a dus dela cinci ani la şcoală şi a terminat cursul primar la 9 ani. Mai urmează încă două clase la şcoala primară din sat şi se înscrie la liceul de mare tradiţie românească *"Al. Papiu Ilarian"* din Tg. Mureş.

Paginile închinate patronului liceului - Al. Papiu Ilarian - reprezentant de seamă al generaţiei dela 1848, sunt de o sensibilitate deosebită, evocarea marelui înaintaş fiind făcută cu o adâncă pioşenie. Portretele unor profesori de care autorul s'a simţit profund ataşat, sunt colorate viu, luminos, cu căldura sufletului de ucenic respectuos faţă de maeştrii lui. Pe această frescă a liceului apar profesorii: Dumitru Mărtinaş, Niculae Sulică, Iosif Bucur, preotul Ioan Miclea, George Târnoviceanu, René Larchet, Grigore Ciortea, Hein Haltman, Ioan Bogdan şi alţii. Omagiul deosebit este adus profesorului Dumitru Mărtinaş, al cărui nume a fost dat seriei de absolvenţi 1934/35.

După terminarea liceului, noul orizont îl chema mai departe spre a-i descoperi misterele. Spre deosebire de tineretul ţării, în general, *"Orice intelectual ardelean* (pe atunci) *se găsea toată viaţa în misiune, în slujba intereselor superioare ale neamului"* ne informează Alexandru Popşor. Tot el ne spune că *"Pentru un copil de ţăran ardelean trei profesiuni erau obligatorii: - preot - pentru a fi în sufletul neamului (Academia Teologică din Blaj); - medicină sau farmacie - pentru a îngriji trupul (Universitatea din Cluj); - Dreptul - calea de apărare a drepturilor românesti".*

Proaspătul candidat a optat pentru Academia Teologică din Blaj, dar întârziind cu depunerea actelor, a pierdut concursul. La Cluj, unde era episcop Dr. Iuliu Hossu, n'a fost primit fiindcă Popşor aparţinea de Episcopia Blajului. (Formalismul nu este o boală nouă la Români).

Un coleg de clasă l-a înscris la Facultatea de Medicină, dar după prima lecţie de disecţie s'a retras. A ajuns astfel să se înscrie la Facultatea de Drept a *"Universităţii Regele Ferdinand I"* din Cluj.

Rolul acestei universităţi din Transilvania eliberată, formarea sa ca instituţie de cultură românească, corpul profesoral adus din marile centre universitare din Vechiul Regat, noile teritorii, ambianţa universitară, organizarea studenţilor şi luptele studenţeşti pentru protejarea elementului românesc din universitate, sunt pagini de istorie şi antologie unice, prin stil şi documentare. Reţinem doar câteva date istorice, peste care nu putem trece fără a le consemna:

Universitatea din Cluj a fost preluată dela Unguri la 12 Mai 1918 şi a primit titlul de *"Universitatea Daciei Superioare"*. Pe vremea aceea, Transilvania era condusă de Consiliul Dirigent. Primul rector numit de Consiliul Dirigent din Transilvania, a fost prof. Sextil Puşcariu, lingvist de renume mondial, venit dela Universitatea din Cernăuţi.

Prin Decret, Universitatea s'a înfiinţat pe data de 1 Octombrie 1919, iar pe ziua de 3 Noembrie 1919, s'au deschis cursurile *"Universităţii Daciei Superioare"* din Cluj, cu lecţia inaugurală despre *"Datoria vieţii noastre"* rostită de marele istoric, savantul Vasile Pârvan, din care redăm următoarele:

"Supremul scop al luptei noastre este spiritualizarea vieţii marelui organism social-politic şi cultural creator, care este naţiunea. Mijloacele pleacă din idealismul naţional".

"Serbările inaugurării Universităţii s'au desfăşurat între 1-3 Februarie 1920, când profesorii <Universităţii Daciei Superioare> au depus în cor jurământul de credinţă în faţa Mitropolitului dr. Elie Miron Cristea şi a Mitropolitului Unit dr. Vasile Lucaci. (Profesorii unguri au refuzat să depună jurământul de fidelitate faţă de Statul Român)".

Primul a vorbit Regele Ferdinand I. După moartea sa din 20 Iulie 1927, Universitatea din Cluj s'a numit *"Universitatea Regele Ferdinand"*.

La acest capitol - al Universităţii - Alexandru Popşor, după ce ne introduce în atmosfera universitară, cu un deosebit simţ al măsurii şi al adevărului ne prezintă şi pe marii apostoli ai acestei Universităţi: Sextil Puşcariu, Ion Borcea, Vasile Pârvan, George Vâlsan, Ion Lupaş, Silviu Dragomir, Al. Lapedatu, Ion Moga, Ştefan Pascu, Emil Racoviţă, Dan Rădulescu, Petre Sergescu, intrigile şi can-can-urile împotriva lui Octavian Goga şi Lucian Blaga, personalitatea prof. D.D. Roşca şi a prof. dr. Iuliu Haţeganu ca profesor şi mai târziu ca rector al Universităţii refugiată la Sibiu.

Din viaţa studenţească, informaţiile privind construirea căminului *"Ardealul"*, activităţile societăţii studenţeşti *"Petru Maior"* şi mai târziu societăţile: *"Câmpia Transilvaniei"*, *"Mureşul Superior"*, *"Astra"* (Reghin) şi revista *"Scânteieri"*, aduc o preţioasă documentare despre viaţa şi activităţile studenţilor din acele vremuri ca şi informaţiile despre Congresele studenţeşti dela: Băile Herculane, 1934; Craiova 1935 şi celebrul Congres din Tg. Mureş din 1936.

Capitolul privind *"Întâlnirea cu Mişcarea Legionară"*, activitatea ca Şef al *"Frăţiilor de Cruce"* pe Ţară, cât şi perioada celor 15 ani de închisoare, la Aiud şi mina de plumb Baia Sprie, sunt lipsite de detaliile pe care le întâlnim la capitolele despre sat, liceu şi universitate, din motivul pe care l-am enunţat la început, că această carte fiind scrisă sub regimul comunist, manuscrisul ei putea fi găsit la percheziţiile inopinate ale Securităţii, constituind un grav corp delict, care ar fi implicat şi alte persoane.

Finalul cărţii ne zguduie prin marea dramă familiară: *"Pierderea lui Laurenţiu, unicul fiu, în Munţii Piatra Craiului"*.

Când a fost arestat Alexandru Popşor - 20 Mai 1948 - Laurenţiu avea atunci abia nouă luni. La puţin timp a fost arestată şi mama copilului - Lucia Popşor - şi condamnată 7 ani. Laurenţiu a fost luat şi crescut de bunici.

La 17 Mai 1963, Alexandru Popşor se întoarce acasă, unde găseşte un flăcău de peste 15 ani, de toată frumuseţea. Cu deosebit tact, Popşor a reuşit să şi-l apropie pe acest băiat cu care n'a avut timp să se familiarizeze în copilărie.

"Ce va fi cuprins el din viaţa noastră şi mai ales din viaţa mea?" se întreba autorul. *"Din perioada şcolară. Din cântecul nostru. Din Peer Gynt..."*

La doi ani după ce s'au întâlnit şi formau o familie fericită, după ce şi-a luat bacalaureatul, Laurenţiu a plecat în munţii Piatra Craiului.

"În toiul unei furturni năpraznice, care din cer vârsa şuvoaie spumegânde de ploaie, un vânt ce purta valurile revărsării şi întunecatele ceţi de pe culmi, l-au azvârlit din înălţime în adâncile braţe crenelate şi fragile ale celui mai dantelat şi delicat munte", scrie Alexandru Popşor. Era 3 Iulie 1965.

"Sufletul lui mândru, luminat de integrarea în altă lume, a ajuns pelerin pe căi necunoscute"... scrie tatăl despre fiu.

După lungi căutări cu toate echipele de alpinişti şi chiar una călăuzită de un avion *"Aviasan"* a fost găsit tânărul trup lipsit de viaţă, într'un vâlcel care îi poartă numele. Moarte mioritică pe-un picior de plai, cu turmele bârsane risipite pe albastra pajişte a cerului. Stelele au tremurat în adâncimea nopţilor şi nu ştim care din ele s'a rupt să cadă la nenuntita nuntă, făclie călăuză spre înaltele meleaguri ale Nepătrunsului...

Cât de grea i-a fost povara celor 29 ani, lui Alexandru Popşor, până la întâlnirea cu Laurenţiu? Şi cât de grea a rămas Crucea pe care Lucia Popşor trebue s'o ducă de-acum încolo singură?

Ne impresionăm la tragediile antice, la eroii shakespearieni, la dramele romantice şi în timpul nostru, alături de noi se desfăşoară drame şi tragedii trăite de semeni de ai noştri, de care nu ştim sau nu vrem să ştim, nici să auzim.

"Trecutul, o albie adâncă prin care se scurg apele umilinţelor îndurate... Plecări nostalgice fără întoarceri.. Agonii ce s'au schimbat la faţă în depărtări închise"... este ultimul mesaj pe care ni l-a lăsat Alexandru Popşor.

Un vrednic fiu al satului românesc de care nu s'a despărţit niciodată. O mare speranţă a intelectualităţii române. Un pedagog al tinerei generaţii vânturată de toate rafalele apocaliptice. O victimă a bestialităţii comuniste. Din tot ce a fost, din tot ce putea să fie, a rămas pentru camarazii lui şi fraţii de Cruce crescuţi de el, doar epitaful: ALEXANDRU POPŞOR, 1916-1994, Doctor în Drept al Universităţii *"Regele Ferdinand din Cluj"*.

Zahu PANĂ

AMINTIRI DESPE EMINESCU

Urmare din pag. 11

cântecul a devenit: *"Somnoroase roţi frumoase / sub maşină se adună / se ascund lângă motoare / Roată bună! / Roată bună!"* Ierte-mă marele poet, dar a fost un succes formidabil şi până la naşterea următorului copil (o fetiţă) aşa a rămas cântecul nostru. Când mă gândesc înapoi, parcă mi-e jenă, dar îmi spun că putea să fie mai rău şi-mi amintesc un cântec de leagăn american: *"Nani, nani, bebeluş în vârful pomului / când vântul suflă leagănul se leagănă, / când creanga se rupe, leagănul o să cadă / jos o să vină bebeluşul, leagăn şi totul!"* Câtă gingăşie are al nostru *"Somnoroase păsărele"*, unde păsările dorm liniştite în cuiburi...

Vorbind despre Eminescu în exil, ar trebui să-l amintesc pe sculptorul Nicăpetre, o namilă de om cum li se părea copiilor, cu barbă mare şi neagră, păr negru, ochi negri mari şi pătrunzători, destul de impunător ca pruncii să-şi spună unu' altuia:

- Te mănâncă Nică Pete! Te mănâncă Nică Pete!

Erau o mulţime de copii, numai eu aveam şase, plus alţii care veniseră la Câmpul Românesc din Hamilton. Le spusesem să stea mai departe, să nu-l necăjească pentrucă lucrează la o statuie.

- Ce statuie?

- Statuia lui Mihai Eminescu!

- Mihai Eminescu! Mihai Eminescu! Mihai Eminescu: strigau copiii de răsuna Câmpul, iar cel mai mic încerca si el, după ei:

- Mi-hai E-mi-nes-cuuu!!!

Ar mai fi multe de spus, dar e timpul să închei. Ce a însemnat Mihai Eminescu pentru mine? Mihai Eminescu a fost prietenul meu, am copilărit împreună, am fost împreună pe băncile şcolii, am trecut împreună dintr'o clasă în alta, prin adolescenţă către maturitate, a fost lângă noi în nopţile fără somn ale copiilor. Şi la fel ca mine, sunt milioanele de Români care au crescut şi au trăit alături de Eminescu.

Eminescu nu este o întâmplare în literatura română, Eminescu este o parte esenţială a DNA-ului culturii româneşti.

Florica BAŢU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

LITERATURA EMIGRAȚIEI ROMÂNEȘTI

EMIL G. ONEȚ

ÎN CĂUTAREA LIBERTĂȚII

CASA CĂRȚII DE ȘTIINȚĂ

• O incredibilă reușită de evadare din lagărul comunist. • O călătorie cu multe peripeții și o emigrare rapidă dela Cluj la New York. • Un om de știință devine scriitor, prezentând cu talent modele existențiale românești, obiceiuri și manifestări șocante dintr'o lume receptată cu prudență și detașare.

Fenomenul emigrației românești din perioada comunistă a avut, după cum bine se cunoaște, o cauză comună: ***dorința libertății de afirmare a omului.*** Căile, metodele și mijloacele de luptă pentru îndeplinirea acestei dorințe, au fost însă diferite, dela un individ la altul, în funcție de cercul mai larg sau mai restrâns al preocupărilor fiecăruia, de treapta socială pe care s'a aflat fiecare individ, dar mai ales în funcție de nivelul conștiinței individuale și de gradul ei de rezistență la opresiunile venite din sfera politică necruțătoare. Multe din mărturiile și jurnalele de detenție și deportare, de disidență și de exil, cu care ne-am obișnuit încă dinainte de revoluția din 1989, au fost scrise după ce autorii lor au reușit să emigreze în Vest. Suferința fizică și psihică personală și a aproapelui, morbiditatea universului concentraționar, au fost descrise de niște martiri, ale căror conștiințe au trezit scriitorii din ei. I-aș aminti aici pe Dumitru Bacu, Remus Radina, Eugen Măgirescu, Nicole Valery Grossu, Ion Ioanid. Adevărul reprodus cu sinceritate a făcut din cărțile lor niște documente credibile despre holocaustul comunist. Cărți precum *"Testamentul din morgă"*, de Remus Radina, *"Închisoarea noastră cea de toate zilele"* de Ion Ioanid sau *"Binecuvântată fii, închisoare!"* de Nicole Valery Grossu, conțin pagini în care mărturia cu valoare de document aduce prin ea însăși imagini de adevărată literatură.

Dar literatura emigrației ar fi incompletă, dacă s'ar reduce doar la mărturiile sau jurnalele de detenție și deportare. Datorită unor scriitori de talent, care nu au cunoscut teroarea închisorilor și deportărilor, dar care au trăit ei înșiși experiența tristă a opresiunii, emigrării și instrăinării, literatura emigrației românești a devenit mai amplă și mai echilibrată. Scriitori ca Miron Butariu, Silvia Cinca, Constantin Eretescu, Livia Nemțeanu, Gabriel Pleșea, Romulus Zaharia și alții, oferă prin scrieri *"fiction"* sau *"non-fiction"*, destine și experiențe paralele, circumstanțe unice de evadare din țara mamă, dar și de supraviețuire în lumea cea nouă, ce părea, odinioară, un vis nerealizabil.

În această ultimă categorie de scrieri și de autori din literatura emigrației românești, am fost tentat să încadrez cartea *"În căutarea libertății"* (Editura cărții științifice, Cluj, 1999) și pe autorul ei, Emil G. Oneț. Este vorba de un debut literar neobișnuit, dacă ne gândim că evenimentul publicării se întâmplă după mai bine de 40 de ani de activitate a autorului, în domeniul ***Medicinei veterinare*** și nicidecum pe tărâmul beletristicii, profesorul universitar și savantul medic veterinar Oneț, fiind cunoscut în România și în USA, ca autor a peste 230 lucrări științifice, 5 cărți de specialitate și 8 manuale universitare. Motivația scrierii acestei cărți? *"După plecarea noastră, a mea și a soției mele, din România* - mi-a spus la telefon autorul -, *au circulat niște zvonuri: ba că am fost arestați și băgați la închisoare, ba că am fost prinși la graniță și omoriți. Pentru a spulbera asemenea neadevăruri, care au alarmat cândva rudele, prietenii, cunoscuții, m'am gândit încă din perioada când așteptam, în Germania, aprobările de emigrare spre America, să aștern pe hârtie trăirile mele și ale altora, cu care am venit în contact, să scriu cum am evadat, pe unde am trecut și unde am ajuns. Nu este vorba de un jurnal de emigrație, fiindcă nu am ținut o evidență a periplului nostru, dar nici de un roman autobiografic nu poate fi vorba"*, mi-a spus în cele din urmă autorul.

Dincolo de orice alte speculații privind genul literar, acest paralelipiped, încărcat de povestiri inedite, este, după cum am aflat, o carte a unei incredibile reușite de evadare din lagărul comunist a unui om de știință, hărțuit și persecutat la locul său de muncă, pentru vina de a-și fi publicat ideile inovatoare în Occident.

Dotat cu o memorie capabilă să păstreze vreme îndelungată detalii ce țin uneori de latura insignifiantă a unui fapt divers, autorul reușește să reconstituie, după aproape cincisprezece ani, într'o formulă lineară, cu întreruperi de reflecții interioare și amintiri, propria aventură. *"Evadarea"*, *"Austria"*, *"Germania"*, *"Giessen"*, *"Bad Soden"*, *"New York"*, sunt titlurile celor șase capitole ce formează structura arhitecturală a cărții și ele îmi apar ca denumiri ale unor *"vămi"* necesare, prin care trec cei doi profesori universitari, Emil și Virginia, porniți cu hotărâre spre o lume necunoscută, în căutarea libertății lor.

Am început lectura cu impresia că citesc mai degrabă un roman, a cărui intrigă se țese începând chiar din prima pagină. Conflictul dramatic se complică dela o secvență la alta și dela un segment de timp la altul. Despre ce este vorba? În anul 1985, pe la începutul lunii August, la ghișeul serviciului de pașapoarte din Cluj, doi profesori universitari, soț și soție, primesc, după ani de așteptare, pașapoarte cu viza de excursie pentru Grecia. Nu apucă să-și vadă bine pașapoartele și să se bucure de primirea lor, că un ofițer de Securitate le suspendă pe loc vizele. Cei doi cer din nou vize turistice pentru țări socialiste, cu speranța că șansa îi va ajuta să devieze spre Vest. Obținerea în final a vizelor, va acorda celor doi această șansă, nu însă fără să fi trecut împreună prin niște situații și dificultăți extraordinare, așa cum li se întâmplă înainte de a trece granița dintre Ungaria și Austria. Precum în poveștile populare, cu sfintele Vineri și zâne bune, cei doi sunt ajutați, pe parcursul aventurii lor, de cunoștințe, prieteni, rude, oameni de știință, ceea ce face ca o luptă dintre bine și rău, pe drumul dintre Cluj și New York, să aibă un ***happy-ending***.

Meritul esențial al cărții îl constituie talentul autorului de a reproduce cu sinceritate și detașare lumea prin care a trecut, fără evaluări și comentarii de prisos. Secvențele cu valoare filmică, încărcate de imagini și dialoguri, pe care le întâlnim aproape în fiecare pagină, au tăria de a capta deopotrivă cititorul, ascultătorul și observatorul din noi.

Autorul derulează cu dezinvoltură experiența *"filmată"* de propria-i memorie. Faptele și întâmplările din lumea anului 1985, apar ca niște detalii de frescă, menite să contureze caracterele din prim-plan. Reconstruind lumea prin care a trecut, autorul se reconstruiește cu detașare, pe sine, în persoana omului de știință sau a savantului din acea vreme, perseverent și lucid, dar închis în sfera lui de preocupări și al cărui vis este acela de a-și vedea descoperirile folositoare pentru omenire. Un asemenea vis nu se putea să nu fie tulburat și întrerupt, însă, de niște legi ostile, apărate cu înverșunare de niște politruci ignoranți și represivi. Publicarea în Germania de Vest, într'o revistă de circulație mondială, a unui articol despre o experiență științifică proprie, care ar fi dus la recuperarea mieilor bolnavi din sectoarele zootehnice, vine în contradicție cu legile birocratice în vigoare. Medicul veterinar și profesorul universitar Oneț va trebui să dea socoteală pentru vina de a fi dat curs unei inițiative proprii de cercetare, fără a cere în prealabil aprobarea Consiliului Național al Cercetării Științifice. Ca urmare, el va fi anchetat de un locotenent și un colonel de Securitate. Faptul îl afectează atât de mult, încât imaginea desfășurării la Cluj a acelei anchete, îl va urmări multă vreme, chiar și atunci când se va afla în lumea liberă.

Revenirea în Germania Federală, îl readuce pe autor într'o lume confortabilă, cu oameni cunoscuți și locuri pe care le simte încă familiare. Trăise cândva în această țară, grație unei burse primite dela Bonn, prin Fundația ***Humboldt***. Aceeași fundație îi va oferi aici, pe loc, reînnoirea bursei. Dar hotărârea celor doi soți de a cere azil politic în Statele Unite ale Americii, este definitivă și acțiunile lor vor fi îndreptate, în primul rând, spre îndeplinirea acestui scop. Urmează pagini de introspecție și confesiune, de amintiri din lumea de acasă, de contacte și inițieri necesare pentru lumea cea nouă. Sub acest aspect, capitolul intitulat *"Giessen"*, cuprinzând aproape jumătate din cele o sută șaizeci de pagini ale cărții, pune și mai mult în valoare calitatea de narator a autorului. Astfel, un om de știință devine scriitor în accepțiunea adevărată a cuvântului, prezentând cu talent modele existențiale din lumea de acasă, precum și caractere de tipul *"Păcală în lumea largă"*, obiceiuri și manifestări șocante dintr'o lume receptată cu prudență și detașare. Fiind o țară occidentală și totodată cel mai mare centru european de tranzit al refugiaților din toată lumea, Germania de Vest a anului 1985, înseamnă pentru Emil și Virginia, o treaptă de inițiere pentru lumea multiculturală și multietnică a Americii, în care doresc să trăiască tot restul vieții. Clubul pentru străini al universității din Giessen oferă un asemenea prilej. O funcționară dela acest club, Doamna Smith, o Asiatică semănând cu Cio-Cio-San, după cum remarca Virginia, este dornică să afle cât mai mult despre folclorul românesc. Emil îi satisface curiozitatea, vorbindu-i despre viața și obiceiurile moților, în timp ce ascultătoarea ia notițe. Povestirea autorului are aici o valoare antologică. Descrierea oferă imaginea unui ansamblu pictural, în care se conturează, pline de culoare și armonie, imagini privind cadrul natural muntos, înfățișarea inconfundabilă a moților, datorată mai ales particularității creației geniale a îmbrăcămintii lor, resursele unei existențe aspre, religioase, pline de credință și aspirații. Ritualul nunții din Munții Apuseni și celebrul *"Târg de fete"* de pe muntele Găina, sărbătorile Crăciunului cu frumoasele colinde, sunt prezentate cu talent, în pagini memorabile, din care nu lipsesc cântecele și orațiile de nuntă, dar mai ales strigăturile cu valoare moralizatoare, încărcate de umor și de ironie. Calitatea descrierilor stă mai ales în aducerea în prim plan a detaliilor, în așa fel, încât cine nu a văzut niciodată cum arată moții, cât de creativă și lucrativă este viața lor, își poate forma o imagine limpede, fie numai citind aceste rânduri: *"Moții, căci acesta este numele lor, duc o viață destul de grea, sursele de câștig fiind limitate de cele oferite de exploatarea și prelucrarea lemnului, minerit și creșterea animalelor. Confecționarea de obiecte din lemn, cum ar fi butoiașe pentru gospodărie, donițe, linguri, coveți, ciubere, fluiere frumos ornamentate cu fierul înroșit, este urmată de două trei drumuri pe an, în zonele de șes, unde acestea sunt vândute. Pe banii luați se cumpără grâne pentru viața personală și a animalelor pe care le au, precum și îmbrăcăminte. Moții călătoresc cu căruțe cu coviltir, trase de cai. De obicei se asociază patru-cinci inși, ca la nevoie să se ajute unii pe alții.*

Îmbrăcămintea lor este constituită, la bărbați, din cioareci albi de lână, cizme cu tureac tare până sub genunchi, cămăși albe, haine scurte de lână, groase, de culoare închisă, numite țundre, pălării sau căciuli din blană de miel, după sezon. Femeile poartă așa numitele zaghii, compuse din fuste albe de in sau cânepă, cusute cu modele naționale, două fote (un fel de șorțuri), una în față și alta în spate, cusute des, de mână, cămăși de borangic sau in, cusute de mână, pieptare scurte, fără mâneci, cusute de mână, năfrămi de mătase, de culoare închise, și ele cusute de mână, cu ațe de diferite culori, pantofi cu toc jos".

Descrierea nunții reproduce fidel modelul original, oferind cititorului un spectacol real, plin de dialoguri și de bună dispoziție. Dintre cântecele de nuntă și strigăturile reproduse de autor, am reținut aceste *"bijuterii"*: *"De trei zile tot venim / Neamul nost' să-l întâlnim. / / Ne deschideți porțile, / Că venim cu mirele, / Și nu venim să ședem, / Pe mireasă s'o luăm / Dă cu grâul, dă cu grabă, / Că mirele-i om de treabă. / Vai de mine ce de om, / Parcă o'nflorit un pom. / Și noi suntem o grămadă, / Pare c'am ieșit din ladă. / Dă cu grâul, dă cu orz / Că mirele-i om frumos. / Hai mireasă că te duci, / Că te duci la alte curți. / peste dealuri, peste munți, / La părinți necunoscuți, / La casă cu ferești multe / Și la oamenii de frunte."* Sau aceste *"strigături usturătoare"*, la adresa nașei mari: *"Vai săraca nașă mare / Nu știi face de mâncare / dar se uită după mire / Și-l mănâncă din privire". "Fugi mata din colțu'mesii / Nu fura gura miresii / Las's'o fure mirele / Că-i flămând ca câinele". "Fetele dela Bistra / Nu știu toarce cânepa. / Torc fuiorul cu ustiorul / Și urzeala ca tânjeala". "Miresuța cu bujori. / Iați gândul dela feciori / Ai un mire ca o floare, / Ține-l strâns la cingătoare."*

Statorniciei comunității moților ca model existențial din lumea de acasă, autorul îi opune un model temporar de existență forțată, a unor Români aflați la răscrucea unor drumuri din afara țării. Spaima reîntoarcerii în țara dominată de un regim totalitar, le transformă acestora caracterele. Așa se face că niște tineri aflați în misiune de constructori în Irak, reușesc să evadeze spre Germania de Vest, păcălindu-i prin niște șiretlicuri, demne de Păcală în lumea largă, atât pe supraveghetorii lor, cât și pe vameșii dela aeroportul din Bagdad, de unde vor lua avionul cu destinația Riad, și nu București, cum li s'ar fi impus.

Pentru Românii aflați în căutarea libertății, holul Consulatului American din Frankfurt devine o haltă spirituală, de reflecții și destăinuiri. În timp ce așteaptă să fie chemați de consul pentru interviu, ei simt nevoia să se cunoască și să se confeseze. Emil și Virginia ascultă și sunt captați de povestiri extraordinare, cu evadări extrem de riscante, spuse chiar de cei ce le înfăptuiseră. Astfel, experiența de emigrare, tipică omului de știință, care își caută libertatea fără a se dezlipi nici o clipă de universul lui de creație și cercetare (fiind ajutat în acest sens de instituții și persoane oficiale din Vest), autorul îi opune alte experiențe, mult mai dramatice, ale unor oameni de rând. Mihai, un tânăr muncitor din Maramureș, povestește cum a reușit să treacă granița dintre România și Iugoslavia, eliberând din rucsac două pisici, care aveau să distragă atenția câinilor grănicerilor aflați pe urmele lui, în timp ce bănuiește că un glonte i-a ucis bunul prieten de evadare. Sunt pagini de aleasă literatură, în care vorbirea directă și stilul confesiv, aduc în prim plan, una după alta, imaginile captivante ale unor aventuri pline de riscuri, dar și de șanse neprevăzute. **Continuare în pag. 14**

În duh şi adevăr

DESPRE PRELAŢII NOŞTRI "BUNI ŞI HARNICI"

Sergiu GROSSU

În perioada sărbătorilor Naşterii Domnului şi până la 30 Ianuarie mă aflam la Bucureşti, preocupat să pun în mişcare *"Centrul de cultură creştină Nicoleta-Valeria Grossu"* şi publicarea revistei ***Areopagul***, ca organ al asociaţiei mai sus amintite. La 25 Decembrie, un profesor din Constanţa, prezentându-se drept *"un om absolut independent"*, îmi scrie - bineînţeles cu o explozie de cuvinte exagerate - că, în urma citirii cărţii mele ***"În aşteptarea unui nou pământ"***, are sentimentul că sunt *"un adevărat arhitect al construcţiei unui sistem creştinesc autentic"*. În ce mă priveşte, bănuiam că această *"puternică mândrie şi admiraţie"* nu era altceva decât expresia unei lecturi superficiale a meditaţiilor unui suflet de creştin ortodox, dornic să salute, într'un viitor cât mai apropiat, apariţia unui nou pământ românesc.

Iată de ce dela omul *"mare şi nobil"*, am ajuns să devin numai la două săptămâni - când mi s'a trimis o a doua scrisoare - un *"visător incurabil, puţin totalitarist, cu fixaţii utopice"*. Iar pe o pagină întreagă a scrisorii din 7 Ianuarie, corespondentul meu ocazional pleda călduros în favoarea avantajelor şi gratuităţilor de care a avut parte poporul român, *"graţie"* regimului comunist. Mai mult, nemulţumit probabil de *"totalitarismul"* afirmaţiilor mele (şi anume că *"strategii comunişti au reuşit să transforme pe ierarhii ortodocşi, aleşi şi numiţi de ei, în nişte instrumente total supuse puterii ateiste"*), îşi dă silinţa să mă asigure că *"Teoctist e un prelat bun şi harnic"*.

Ce puteam să-i răspund, când în tot ce-am scris şi publicat până în prezent (începând cu ***"Calvarul României creştine"*** şi terminând cu articolul ***"Sfânta mare nerușinare"***, apărut în cotidianul *România Liberă* din toamna trecută) n'am făcut altceva decât să demonstrez - cu Evanghelia în mână - că patriarhul B.O.R., socotit *"bun şi harnic"*, a fost, aşijderea celorlalţi ierarhi ortodocşi de teapa lui, şi ***rău*** şi ***leneş***, deoarece nu a dat *"Cezarului ce-i al Cezarului şi lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu"*, ci contrar comandamentelor divine, ***a dat Cezarului şi ce aparţinea lui Dumnezeu.*** Respectiv, a slugărit puterea comunistă, uitând de cuvintele Mântuitorului adresate Satanei, pe muntele ispitei: ***"Domnului, Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui să-i slujeşti"*** **(MATEI, 5.10)**. Or, acest *"prelat bun şi harnic"* s'a închinat lui Ceauşescu mai dihai decât bardul comunist Adrian Păunescu, glorificându-i dictatura şi angajându-se să respecte politica partidului. Este suficient să ne oprim, cu gândul doar, la şedinţa solemnă a Sfântului Sinod, destinată comemorării centenarului autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române (*"Sfântul"* Sinod fiind deja membru al Frontului Unităţii socialiste prezidat de comunistul ateu Nicolae Ceauşescu), când actualul patriarh, pe atunci mitropolit al Moldovei şi Sucevei, copleşea cu elogii slugarnice *"realegerea fiului cel mai iubit al poporului român, în înalta funcţie de preşedinte al R.S. România"*, exclamând (probabil ca să salveze viaţa liturgică a Bisericii): *"În aceste clipe aniversare, gândurile noastre se îndreaptă spre Excelenţa Voastră, pentru a ne exprima recunoştinţa sinceră pentru libertatea religioasă acordată Bisericii Ortodoxe Române şi altor culte din ţara noastră, şi angajamentul ferm al nostru al tuturor - ierarhi, cler şi credincioşi - de a sprijini grandioasele acţiuni consacrate dezvoltării scumpei noastre patrii"*.

Datorită acestei politici ecleziastice de ruşinos compromis (în ***"Amintirile"*** editate recent la Bucureşti, mitropolitul Antonie Plămădeală susţine, sus şi tare, că tot ce-a făcut în *"aceşti ani"* - adică în anii de colaborare cu Securitatea - *"am făcut cu conştiinţa că fac în slujba Bisericii mele, chiar dacă unele din actele mele ar putea fi considerate compromisuri, şi comprmisul e uneori, şi nu de puţine ori, mijlocul prin care se poate câştiga ceva"*, de unde - subliniază înţeleptul ierarh - şi vorba românească: *"Fă-te frate cu dracul până treci puntea!"*), deci datorită, mai bine zis, ***politicii de înfrăţire cu dracul***, *"bunii"* şi *"harnicii"* prelaţi ai bunului şi harnicului Sinod, care numai Sfânt nu este, n'au pregetat nici o clipă să-şi aplece genunchii înaintea Belialului marxist, rămânând imperturbabili la invectivele nelegiuite ale ziarelor comuniste, colaborând cu autorităţile poliţieneşti şi fără să se opună distrugerii nemiloase de biserici şi mânăstiri de o valoare istorică inestimabilă.

Corespondentul meu din Constanţa mă vede şi *"visător incurabil, cu fixaţii utopice"*, şi *"totalitarist"*. De altfel, la fel de visător şi de utopic mă consideră chiar mulţi din intelectualii Exilului, cu toate că îmi apreciază cerbicia luptei mele creştine, în... *"aşteptarea unui nou pământ românesc"*. În cazul acesta, Evanghelia însăşi este ***utopică***, îndeosebi atunci când ne cere: ***"Fiţi sfinţi, pentrucă Eu sunt sfânt"*** **(1 PETRU, 1.16)**. Sau: ***"Cine zice că rămâne în El, trebue să trăiască şi el cum a trăit Iisus"*** **(1 IOAN, 2.6)**. Eu unul am crezut, cred şi voi crede în *"utopia"* Sfintei Scripturi, până în ziua când voi fi gata să rostesc, împreună cu apostolul Pavel: *"M'am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credinţa. De acum, mă aşteaptă cununa neprihănirii"* **(2 TIMOTEI, 4.7-8)**.

Dar de ce să fiu văzut *"totalitarist"*? Pentrucă sunt prea aspru cu prelaţii *"buni şi harnici"* din Biserica noastră ortodoxă, învinuindu-i că, prin lipsa lor de activitate misionară, sate întregi trec la baptişti, la penticostali, la adventişti, la creştinii evanghelişti? Sunt sigur că tuturor confesiunilor eterodoxe le convine din plin ca Biserica dominantă (Biserica din care fac parte şi pentru care mă străduiesc, din fragedă tinereţe, ca membru al mişcării ortodoxe *"Oastea Domnului"*, să ajungă o Biserică vie, care să ardă pentru cauza lui Hristos, atât de absent din viaţa politică, socială, culturală şi chiar religioasă a României de ieri şi de azi), da, le convine ca această Biserică să aibă şi de aci înainte ca patriarh pe Teoctist, ţinând seama că pot profita din abundenţă de bunătatea şi hărnicia lui, pentru introducerea neoprotestantismului în România ortodoxă.

Socotindu-mă *"totalitarist"* şi scriindu-mi cu majuscule: ***nu urăsc pe nimeni***, le acord ***iubirea mea***, însemnă că îmi aruncă, oarecum, învinovăţirea de a fi o fiinţă lipsită de iubire şi colcăind de ură faţă de un prelat *"bun şi harnic"*, de care ar trebui să fiu mai mult decât mulţumit. Şi de data aceasta, Evanghelia mă ajută să ies din aşa-zisa încurcătură: Unde este, atunci, iubirea lui Iisus faţă de fariseii şi cărturarii Ierusalimului, când îi face *"călăuze oarbe"*, *"nebuni şi orbi"*, *"fătarnici"*, ba chiar *"morminte văruite"* **(MATEI, 23.13-33)**? Faţă de *"şerpi şi pui de vipere"*, faţă de toţi cei ce reprezintă ***Răul***, nu poţi avea iubire, ***Cuvântul lui Dumnezeu obligându-ne să urîm Răul***: fie el social, politic sau religios. Mântuitorul ne cere să iubim pe vrăjmaşii ***"noştri"*** **(MATEI, 5.44)**, nu pe vrăjmaşii lui Dumnezeu. Eu am şi iertat, am şi uitat până şi numele anchetatorilor mei, ai comandanţilor ***mei*** de lagăr. Iar soţia mea Nicole Valéry-Grossu a publicat la Paris, în celebra editură Plon, mărturia cutremurătoare ***"Bénie sois-tu, prison"*** ***(Binecuvântată fii, închisoare)***, apărută în Noembrie 1977 şi în traducere românească, la Bucureşti, în care binecuvintează puşcăria şi iartă pe toţi prigonitorii şi călăii săi comunişti. Şi totuşi, odată ajunşi în lumea liberă, la Paris, a lucrat alături de mine, editând revista ***Catacombes***, organizând conferinţe anticomuniste şi denunţând, de pe poziţia Evangheliei iertării, ***Răul universal care este şi va rămâne mereu comunismul***, într'o perioadă în care ierarhii ortodocşi *"buni şi harnici"*, alături de conducătorii slugarnici ai tuturor confesiunilor neoprotestante, acceptau comunismul şi-l preamăreau în scrisul şi în grăirea lor, neglijând cu desăvârşire sfatul sfântului din Tars: ***"Vouă vi s'a dat harul nu numai să credeţi în El*** - în Hristos -, ***ci să şi pătimiţi pentru El"*** **(FILIPENI, 1.29)**.

Renaşterea României nu va avea loc - subliniam în prefaţa cărţii menţionate la începutul acestui articol - decât în momentul când sufletele terfelite de fărădelegi şi abandonuri nepermise ale prelaţilor ecleziastici, mai întâi, dar şi ale conducătorilor politici, îşi vor reunoaşte culpabilitatea înaintea lui Dumnezeu, strigând: ***"Sunt "cel dintâi" vinovat de decăderea Bisericii ortodoxe; sunt "cel dintâi" vinovat de decăderea patriei mele!"***

Ajută-ne, Doamne, să putem asista la această indispensabilă înviere...

-NOUTĂŢI EDITORIALE-

LA ÎNCEPUT A FOST SFÂRŞITUL

Adriana GEORGESCU

Fundaţia Culturală Memoria, Bucuresti.

La Uniunea Scriitorilor, a fost lansată cartea *"La început a fost sfârşitul"* de Adriana Georgescu, carte apărută mai întâi în Franţa (1952) şi, peste 40 de ani de ani, la *Humanitas*. Este, deci, a doua ediţie (revăzută) în limba română, editată acum de Fundaţia Culturală *Memoria*. De altfel, cel mai recent apărut număr (29) al revistei *"Memoria"*, ne prezintă astfel cartea celei care a fost şefa de cabinet a generalului Nicolae Rădescu, ultimul prim-ministru liber al României: *"Cartea apăruse iniţial la Paris, în 1952, în traducerea - cu pseudonim - a Monicăi Lovinescu, tirajul epuizându-se rapid, probabil şi cu <nepreţuita contribuţie> a Ambasadei Române, care a făcut tot posibilul ca să-i restrângă circulaţia. Cu toate acestea, presa de limbă franceză din Occident a luat cunoştinţă de carte, salutând-o cu apreciere şi căldură. Lucrul este cu atât mai semnificativ, cu cât se ştie că cercurile intelectuale, din Franţa mai ales, nutreau o vădită simpatie - şi nu numai - faţă de URSS şi regimul ei.*

A trebuit să se destrame negura a peste patru decenii de comunism pentru ca, în 1992, editura Humanitas să reuşească să publice ediţia I a cărţii <primei victime a lui Nicolski> (cum se scrie pe manşetă). Tirajul s'a epuizat din nou. De aceea, Fundaţia Culturală Memoria a socotit oportună reeditarea ei, pentru ca noi generaţii de Români să poată cunoaşte, dela o sursă directă şi credibilă, cum a început sfârşitul democraţiei şi libertăţii în România.

Cu sprijinul Ministrului Culturii şi stăruinţa scriitorului Alexandru Paleologu, membru al Fundaţiei noastre, avem bucuria şi onoarea de a prezenta acum, într'o nouă ediţie cartea <La început a fost sfârşitul> de Adriana Georgescu".

O CONTRIBUŢIE LA ISTORIA EXILULUI ROMÂNESC

Aurel Sergiu MARINESCU

editura Vremea, Bucureşti

Un eveniment editorial a avut loc pe data de 19 Ianuarie, la Muzeul Naţional de Istorie din Bucureşti, prin lansarea volumului *"O contribuţie la istoria Exilului românesc"*, semnat de Aurel Sergiu Marineacu.

După trilogia suferinţelor din gulagul românesc *"Prizonier în propria ţara"* şi monografia amintirilor din copilărie *"Mă aplec peste ani"*, Aurel S. Marinescu, vine acum cu o lucrare privind Exilul Românesc. Cunoscător direct al comunităţilor româneşti din Occident (mai ales al celor din SUA şi Canada), acolo unde a şi activat de-a lungul anilor, Dl. Marinescu are marele avantaj de a fi posesorul unor arhive extraordinare, cea a Consiliului Naţional Român şi cea a Legaţiei române dela Lisabona, din anii 1940-1953, ca şi şansa unică de a fi pătruns în Arhiva SRI, în vederea documentării pentru această carte. Din păcate, directorul SRI a permis autorului doar accesul la documentele privind Exilul numia până în 1955. Rămâne ca, odată cu accesul la documnetele de după această dată, să apară o lucrare amplă în viitor.

Dar, aşa cum a subliniat la lansarea volumului prof. dr. Gh. Buzatu, lucrarea lui Aurel Sergiu Marinescu este *"o deschidere de drum"*. Acad. Florin Constantinescu considerând-o chiar o *"lucrare fundamentală, cu surse foarte bune, cu o bază foarte largă de informaţii autorul reuşind să se ridice deasupra patimilor politice, tensiunilor şi frustrărilor care au dezbinat Exilul românesc"*.

La lansarea volumului au fost prezente personalităţi cunoscute ale vieţii publice româneşti, printre care amintim pe Lucia Hossu Longin, senatorul Ticu Dumitrescu şi Victor Ciorbea.

Cartea are 463 de pagini şi poate fi procurată direct dela autor, la adresa următoare: Aurel Sergiu Marinescu, 85-76 188th Street, Jamaica Estates Qs. New York, NY. 11423-116. Tel: (718) 264 2448; Fax: (718) 264 1774.

ÎN CĂUTAREA LIBERTĂŢII

Emil G.ONEŢ

Urmare din pag. 13

Atitudini şi obiceiuri ale *"yankeilor"* prezenţi la un congres internaţional dela München, sunt receptate de omul de ştiinţă român, aşa cum am amintit mai sus, cu prudenţă, rezervă şi detaşare. El este *"negativ impresionat de atitudinea arogantă a celor mai mulţi dintre ei"*, inclusiv aceea *"a lipsei oricărui efort de a comunica cu colegii vorbind alte limbi"*, decât engleza. *"Un obicei tipic american de a întinde picioarele pe masă, chiar şi într'un restaurant, unde cei din jur aşteaptă să fie serviţi"*, stârneşte reacţia spontantă a lui Emil, care nu se abţine să-i spună Americanului că *"în Europa se consideră că aşa ceva este împotriva celor mai elementare reguli de igienă."* Lipsa de maniere elegante în public a unor străini cu care Virginia şi Emil vin în contact, îi şochează pe aceştia din urmă în chip neplăcut. Lecţiile de civism elementar învăţate acasă, sunt aplicate de cei doi cu forţa dicteului propriei conştiinţe.

Aflaţi în cele din urmă la voia destinului şi în mâinile lui Dumnezeu, Emil şi Virginia îşi continuă drumul spre New-York, petrecând ultima săptămână din Germania, la un hotel din Baden-Soden, o staţiune balneară de lângă Frankfurt, împreună cu mai mulţi Români. Atmosfera familiară de aici are darul de a răscoli amintiri din lumea de acasă, nelipsită de aventuri de evadare, povestite într'o frumoasă limbă românească, dominată de cuvinte şi expresii neaoşe. În balconul hotelului au loc adevărate şezători, unde se discută despre libertate şi se fac planuri de viitor.

Valoarea literară a cărţii este dată mai ales de talentul autorului de a reliefa nevoia de comunicare a omului conştient de aventura înstrăinării şi a pierderii identităţii lui, în numele libertăţii visate. Oamenii ajung în cele din urmă la New-York, într'o permanentă stare de veghe şi de aşteptare a unei clipe de fascinaţie şi de bucurie, care le va răsplăti în final eforturile făcute în numele libertăţii.

Un fragment din capitolul final relevă talentul autorului de a prezenta starea psihologică a emigrantului la primul său contact cu pământul libertăţii şi al făgăduinţei: *"Am avut norocul să fim pe partea de unde se putea vedea Statuia Libertăţii. Un fior mi-a trecut prin tot corpul..."*. *"Românii din avion se înghesuiau cu toţii la hublouri să prindă măcar pentru o clipă imaginea ei. Toţi erau emoţionaţi. Unii dintre ei lăcrimau..."*. *"Toţi erau fascinaţi de privelişte ce se aşternea sub noi, ca o mare de lumini multicolore, cu şiruri nesfârşite de faruri şi stopuri în lungul marilor artere de circulaţie. Aveai impresia că erau râuri de lumini ce curgeau în direcţii diferite, se intersectau sau se pierdeau în imensitatea acestei metropole. Da, eram în Statele Unite. Acolo jos era ţara promisiunilor, ţara posibilităţilor. Ne aştepta"*.

Oferind lumii de azi şi de mâine aspecte ale emigrării Românilor din deceniul al nouălea al secolului XX, *"În căutarea libertăţii"* este cartea unui caz singular, prin natura existenţei lui, raportat la o lume pluridimensională şi hipersensibilă. Substanţa conţinutului şi maniera artistică de prezentare a subiectului, reliefează o bună stăpânire de către autor a limbii şi o folosire adecvată a mijloacelor ortoepice şi de structură gramaticală.

Calitatea de ansamblu a cărţii mi se pare a fi aceea de a oferi cititorilor unghiuri şi perspective multiple de reflecţie şi apreciere. Este exact ceea ce aşteaptă şi autorul. Citez din *"Prefaţă"*: *"Ca autor care ţine la părerile celor care vor citi ce am scris, m'ar bucura să primesc impresiile lor. Am considerat întotdeauna că cei care sunt receptionerii unui mesaj (în cazul unei cărţi - cititorii) sunt cei mai îndreptăţiţi să-i judece şi valoarea. Adresa mea este: 4775 S. Topaz Street, Apt.218, Las Vegas, NV, 89121, USA."* Fiind vorba de un debut, pe cât de neobişnuit, pe atât de interesant, îl rog pe autor să primească sincerele mele felicitări.

George BĂJENARU

MAREŞALUL ION ANTONESCU ŞI UNITATEA NEAMULUI ROMÂNESC

——Gh. BUZATU——

În faţa Tribunalului numit pompos *"al poporului"*, iar *"procesul"* - *"al marii trădări naţionale"*, Mareşalul Ion Antonescu şi echipa sa au fost judecaţi - potrivit ***Actului de acuzare nr.1 din 29 Aprilie 1946*** - pentru ***dezastrul ţării şi crime de război***. S'a apreciat că Mareşalul şi ceilalţi 23 de inculpaţi, dintre care şapte absenţi, ***"au trădat interesele poporului român, punând ţara în slujba duşmanului fascist şi hitlerist"***. Acuzatorii au pretins, în chip cu totul fals, că pentru dreaptă judecată ***"am deschis arhive, am cercetat documente, am examinat date, am întrebat experţi acolo unde am avut îndoială. Nu am făcut nici o afirmaţie care să nu fie sprijinită pe documente sau pe fapte cunoscute şi nu am tras nici o concluzie, înainte de a pleca dela date verificate... Am urmărit... cu sârguinţă ca ceea ce dezvăluim să corespundă riguros realităţii"***. Judecătorii, care, vai!, vorbeau în numele comuniştilor şi falşilor democraţi dela Bucureşti ori exprimau punctul de vedere al Puterilor ocupante şi învingătoare în al Doilea Război Mondial (URSS, SUA şi Marea Britanie), s'au îmbătat cu apă rece şi s'au străduit să asigure opinia publică internă şi internaţională în privinţa intenţiilor formidabile de obiectivitate, fiind convinşi că, nici mai mult, nici mai puţin, jucau rolul celor dintâi istorici ai faptelor în derulare. ***"... Am fost călăuziţi*** - glăsuia ***Actul de acuzare - de o supremă dorinţă, şi anume: atunci când, mai târziu, în timpul de răgaz şi linişte, se va scrie istoria dureroasă a regimului Antonescu, această istorie să fie o adâncire şi o completare a cercetărilor noastre şi nicidecum o dezminţire"***. Ei bine, nu a trecut nici un deceniu - nu mai vorbim de răstimpul de peste o jumătate de veac ce ne desparte acum! - şi verdictul *"Tribunalului"* din 1946 a apărut în adevărata-i lumină: strâmb şi nedrept, întemeiat pe documente alese pe sprânceană ori falsificate, totalmente insuficiente pentru a susţine tot ceea ce acuzarea se străduise să ateste: dezastrul României şi crimele de război. S'a adeverit, astfel, precizarea Mareşalului din scrisoarea adresată soţiei la 17 Mai 1946, referitoare la modul în care *"poporul român de jos"* fusese constrâns să asiste neputincios la *"opera"* infamă a *"Tribunalului"* din Bucureşti:

"Judecata lui pătimaşă de azi nu ne înjoseşte şi nici nu ne atinge. Judecata lui de mâine va fi singura dreaptă şi ne va înălţa".

Atât ***Actul de acuzare***, cât şi sentinţele dictate şi, mai ales, dezbaterile din cadrul *"Tribunalului poporului"* (6-17 Mai 1946) au insistat, cum era şi firesc, având în vedere momentul desfăşurării *"procesului"*, asupra ***pregătirii, declanşării şi purtării Războiului din Răsărit***. Aşa după cum au atestat fără putinţă de tăgadă cercetările de specialitate din ultimele decenii, România lui Antonescu a fost obligată, în toamna anului 1940, să se alieze cu ***Axa Berlin-Roma-Tokio***, alături de care va participa, cu începere dela 22 Iunie 1941, la ***războiul împotriva URSS***.

Este necesar să descoperim la Mareşal ***un anticomunism doctrinar?*** Ori, pornind dela realitatea geopolitică a evoluţiei României moderne - vecinătatea Rusiei, care s'a tradus, în atâtea rânduri, în tragedia ţării, trebue să admitem că, după ce troika Lenin, Troţki şi Stalin a triumfat la Petrograd şi Moscova, iar apoi în imensităţile noului Imperiu Roşu de până la Pacific, pentru militarul şi omul politic Ion Antonescu, animat de cel mai profund şi mai curat patriotism, ***antirusismul cel mei vehement şi anticomunismul deschis s'au întâlnit oricând pe acelaşi plan?*** Iar, ca militar în primul rând, din 1940 şi ca lider politic, Antonescu nu s'a mulţumit nicicând să ofere doar ***soluţii de cabinet*** pentru combaterea şi stăvilirea pericolului şi expansiunii moscovite de culoare comunistă, deci cu atât mai periculoasă pentru existenţa României şi a civilizaţiei europene, ci s'a remarcat, înainte de orice, ***drept omul de acţiune***: În 1917-1918, ca şef al Secţiei Operaţii din cadrul Marelui Cartier General român, lt-colonelul Ion Antonescu s'a detaşat ca autor al tuturor acţiunilor hotărîte constând în lichidarea nucleelor comuniste ruseşti din România (care se reducea, atunci, la Moldova dintre Prut şi Carpaţi!); în Decembrie 1917, acelaşi a elaborat cunoscutele ***Constatări şi aprecieri asupra situaţiei actuale a Armatei şi Ţării Româneşti***, enumerând opţiunile României în cadrul conflictului general (pace separată cu Centralii; capitulare; dispersarea trupelor române ori retragerea lor peste Prut şi chiar peste Nistru; continuarea cu orice preţ a rezistenţei) în funcţie de fatalitatea evenimentelor survenite în Rusia vecină; şi, tot el, la 2 Ianuarie 1918, la Iaşi a elaborat un ***Studiu referitor la trimiterea de trupe în Basarabia***, pentru a se asigura condiţiile revenirii teritoriului dintre Prut şi Nistru la patria-mamă, lichidând ameninţările ***"bandelor roşii, care, eventual, ar încerca să restabilească, prin forţă, starea de anarhie care domneşte actualmente"***; şi tot Ion Antonescu, în primăvaravara anului 1919, a elaborat planul de campanie ori a controlat direct pe Frontul de Vest desfăşurarea operaţiunilor trupelor române care, răspunzând agresiunii Ungariei Roşii, au asaltat Budapesta pentru a impune recunoaşterea drepturilor istorice româneşti asupra Transilvaniei, proclamate la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918. Iar, în perioada interbelică, ca ataşat militar la Paris, Londra şi Bruxelles; ca participant la conferinţele militare din anii '20; în calitate de comandant al unor unităţi şi mari unităţi din teritoriu; ca şef al Marelui Stat Major în 1933-1934; ca Ministru de Război în 1937-1938 etc., generalul Ion Antonescu s'a preocupat de pregătirea armatei pentru a face cu prioritate faţă imensului pericol rezultând din vecinătatea Rusiei comuniste. Şi, atunci când s'a produs agresiunea

URSS la 26-27 Iunie 1940, Ion Antonescu s'a prezentat personal Regelui Carol II, protestând hotărît contra poziţiei adoptate de Bucureşti - retragerea fără luptă a autorităţilor şi trupelor din Basarabia şi Bucovina de Nord. Ceea ce el n'a acceptat nicidecum, după cum avea să revină adeseori asupra faptelor, precum în scrisoarea lăsată Regelui la 1 Iulie 1940, pentru ca la 1 Octombrie 1940 să observe că, dacă Bucureştii se deciseseră să reziste faţă de agresorii sovietici, ***"armata (română) s'ar fi luptat"***. Desigur că, abia instalat la conducerea guvernului român şi abia devenit Conducător al Statului, în Septembrie 1940, Ion Antonescu a făcut cunoscut fără reţinere că nu avea să recunoască cedările teritoriale din Iunie şi August 1940: Basarabia, Bucovina de Nord şi Transilvania de Nord. Într'un atare context, generalul Antonescu a explicat că ***fusese forţat de împrejurări*** să orienteze ţara spre Berlin, unde, dela prima întâlnire cu Adolf Hitler, la 22-23 Noembrie 1940, a atacat dictatul dela Viena, pentru ca mai apoi, în primele luni ale anului 1941, să nu fi pierdut din vedere Basarabia şi Bucovina de Nord. În această privinţă, în Mai-Iunie 1941, planurile lui Antonescu s'au conjugat cu acelea ale lui Hitler, care, încă din Decembrie 1940, pregătise o energică campanie fulger împotriva URSS, prevăzută iniţial pentru 1 Mai 1941, dar, ulterior, amânată, din diverse raţiuni militare, pentru 22 Iunie 1941. Orientarea spre Reichul nazist, conceptă şi pusă în practică de guvernele regimului dictatorial al lui Carol II dar desăvârşită de regimul legionaro-antonescian în toamna anului 1940, nu a fost cu nimic mai presus imorală, în raport, de exemplu, cu alierea Marii Britanii şi a SUA cu URSS în războiul contra statelor Axei Berlin-Roma-Tokio în 1941-1945. Căci, în fapt, şi Germania, şi URSS erau deopotrivă responsabile de izbucnirea conflagraţiei mondiale, pe plan extern practicau cel mai cras imperialism, iar ca linie de conduită Moscova, spre deosebire de Berllin, tindea nu numai spre un holocaust de rasă, ci şi de clasă.

În concepţia lui Ion Antonescu, Românii, şi nu numai ei, au fost permanent ameninţaţi de sute şi sute de ani de pericolul slav. Imperialismul rus în secolele XVIII-XX ori, în secolul XX, cel sovietic s'au succedat în chip armonios, exprimând în esenţă aceleaşi tendinţe acaparatoare. Rând pe rând, imperialismele moscovite s'au slujit de biserică (ţarismul) ori de ideologie (comunismul). Pentru stăvilirea şi eradicarea pericolului roşu - a fost opinia fermă a Mareşalului Antonescu - în Europa ***numai Germania*** mai reprezenta un element de bază.

Războiul din Est a fost, dela un capăt la altul (22 Iunie 1941-23 August 1944), unul drept, pentru zdrobirea comunismului şi eliberarea provinciilor istorice ale Basarabiei, Bucovinei de Nord şi Ţinutului Herţa, ocupate de către URSS în vara anului 1940. În faimosul de-acum ***Ordin de zi către Armată*** din 22 Iunie 1941, generalul Ion Antonescu a dispus:

"Ostaşi,
Vă ordon:
Treceţi Prutul!
Zdrobiţi vrăjmaşul din Răsărit şi Miazănoapte!
Dezrobiţi din jugul roşu al bolşevismului pe fraţii noştri cotropiţi!
Reîmpliniţi în trupul Ţării glia străbună a Basarabiei şi codrii voievodali ai Bucovinei, ogoarele şi plaiurile voastre!"

Războiul din Răsărit, aşa după cum prea bine se ştie, a fost proclamat din start drept ***Sfânt***. El era purtat nu numai pentru reintrarea în drepturile istorice româneşti la Est ori pentru zdrobirea comunismului, ci, deopotrivă, pentru ***apărarea şi salvarea credinţei***. Subliniem că acesta era nu numai rostul oficial al campaniei, ci astfel a fost perceput de către toţi cei care s'au bătut în Răsărit. ***"Să ne rugăm bunului Dumnezeu să ne ajute să făurim o Românie Mare şi Sfântă"*** - opina un profesor din Bucureşti într'o epistolă destinată fiului său pe front.

În contradicţie flagrantă cu faptele, actele şi dezbaterile *"procesului"* din 1946 s'au străduit să acrediteze cele mai năstruşnice puncte de vedere privind caracterul *"nedrept"* şi *"premeditat"* al operaţiunii din 22 Iunie 1941, denumită exclusiv *"act criminal"*, astfel după cum s'ar fi desfăşurat şi acţiunile pentru eliberarea teritoriului naţional (Basarabia şi Nordul Bucovinei) ori acelea din interiorul URSS, până în regiunile Stalingradului şi Caucazului, adică tot... criminale... ***Războiul din Răsărit*** - desprindem, în continuare, din ***Actul de acuzare*** - ar fi reprezentat, chipurile, culmea trădării şi a crimelor înfăptuite de Antonescu. Războiul a fost ***"nebunesc"***, cu urmări ***incalculabile, dezastruoase***. Declanşarea operaţiunii eliberatoare dela 22 Iunie 1941 a fost blamată şi sancţionată de *"Tribunal"*, atât acţiunea în sine, cât şi modul în care s'a purtat ea, ceea ce îngăduia să se presupună - dela deschiderea *"procesului"*, la 6 Mai 1946 - fără dificultate tot ce-i aştepta pe unii dintre reprezentanţii regimului antonescian aflaţi în boxa acuzaţilor, în frunte cu însuşi Mareşalul: ***"Crima de agresiune contra URSS nu constă numai în realizarea planului banditesc imperialist de jaf şi cotropire. Ea se angrenează prin modul cum războiul a fost premeditat şi condus. Aşadar, crima clicilor fasciste-reacţionare, în frunte cu Ion Antonescu, îmbracă un dublu aspect: jefuirea, cotropirea şi exterminarea populaţiei din teritoriile ocupate şi trimiterea cu cruzime la moarte într'un război de jaf a sute de mii de tineri români"***. De unde, acest verdict: ***"Dacă intrarea în război este o crimă, continuarea lui este (a fost) o agravanţă şi mai mare"***.

Aşa cum era de aşteptat, Mareşalul Antonescu a fost chestionat în privinţa ***Războiului din Răsărit*** în cursul interogatoriului la care a fost supus, chiar în prima zi a *"procesului"*. În zadar preşedintele *"Tribunalului"*, Alexandru Voitinovici, şi unii dintre *"acuzatorii publici"* (D. Săracu, nume predestinat!, ori V. Stoican) s'au străduit să-i creeze probleme acuzatului. Ion Antonescu a replicat consecvent cu claritate şi demnitate. Precizările Mareşalului, la *"capcanele"* ce i-au fost întinse de acuzare (precum întrebarea lui V. Stoican: ***"dacă nu avea intenţia de a ocupa teritoriile URSS-ului, ce a căutat cu trupele române până la Stalingrad?"***), cu adevărat ***s'au adresat Istoriei*** iar nu Curţii improvizate, manevrată din interiorul şi din exteriorul ţării şi debusolată sub imperiul patimei ce-o copleşea. Unele dintre răspunsurile Mareşalului trebue, necondiţionat, avute în atenţie de către istoricii de azi şi de mâine:

1. Relativ la ***scopul fundamental al Războiului din Răsărit***, contestat cu vehemenţă de autorităţile româneşti, Ion Antonescu a declarat cu fermitate, indiferent de verdictul ce-l aştepta, că acţiunea peste Prut, alături de Germania şi aliaţii ei, o angajase numai ***"pentru recuperarea provinciilor din Est, care ne fuseseră luate cu un an înainte"***.

2. Chestionat de preşedinte dacă, la declanşarea războiului, ar fi fost ***confruntat cu vreo opoziţie***, Mareşalul a precizat: ***"Nici una"***. Preşedintele *"Tribunalului"* insistând şi asigurând că dispunea de proteste scrise referitoare la problemă, Antonescu a revenit făcând trimitere, mai mult ca sigur, la documentele ce puteau fi atribuite extremei stângi, în frunte cu PCR, aflată în slujba Moscovei: ***"Nu-mi amintesc (de protestele scrise). Şi depinde cine le face. Trebue să le facă persoane responsabile şi persoane care se cade să vorbească în numele poporului român, acelea care aveau adeziunea maselor. Dacă sunt aceste persoane şi le-am văzut şi nu le-am luat în considerare, sigur că răspund. Dar nu există proteste şi indicaţiuni dela persoane care erau obligate să vorbească în numele neamului românesc"***.

Cercetările istoricilor, descoperirile unor noi documente în arhive, intervenţia factorului ***timp*** în analiza şi aprecierea evenimentelor din 1939-1945, precum şi, cel mai recent, războiul din Iugoslavia, îndeamnă astăzi pe specialişti, şi nu numai, la ***regândirea şi rediscutarea*** cazului Mareşalului Ion Antonescu. Acest nou *"proces"* fiind în curs, ne îngăduim să subliniem, în baza documentelor şi în perspectiva distanţei în timp ce ne separă de evenimentele studiate, temeinicia profeţiilor Mareşalului cuprinse în ***Testamentul politic*** expus la ultima şedinţă a *"Tribunalului"* din Mai 1946:

"Scump popor român,
(...) Am luptat în două războaie pentru gloria ta! (...)
Las Ţării tot ce a fost mai bun în guvernarea mea. Tot ce a fost rău îau asupra mea, în afară de crimă!
Acest război, care s'a sfârşit cu înfrângerea Germaniei hitleriste, nu va pune capăt conflictului mondial deschis în 1914.
Prevăd un al treilea război mondial, care va pune omenirea pe adevăratele ei temelii sociale. Ca atare, Dvs. şi urmaşii Dvs. veţi face mâine ceea ce eu am încercat să fac astăzi, dar am fost înfrânt! Dacă aş fi fost învingător, aş fi avut statui în fiecare oarş al României. Cer să fiu condamnat la moarte şi refuz dinainte orice graţiere (...) Am terminat!..."

UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA

Zahu PANĂ

Cârma vremilor de care vorbea cronicarul, sub semnul căreia stau atât bietul om cât şi popoarele, a făcut ca în partea de Răsărit a Ţării, România să aibă ca vecin un popor deosebit ca structură de popoarele europene. O conducere absolută - tiranică până la absurd, vicleană şi arogantă, orgolioasă şi lacomă, utopică în grandoare dar pragmatică în metode, imorală în acţiune şi fariseică în argumentări - manevrează o populaţie lipsită de orice drepturi dar mulţumită că poate trăi, ca o turmă îndobitocită. În această ţară a paradoxurilor cu scântei de genii artistice, cu ţărani robi şi cu vânzători de suflete moarte, s'au ivit decoruri pentru lumea din afară, aşa cum pentru împăraţii ei care vizitau din când în când imensa lor proprietate, erau aranjate în drumul lor, la distanţă, sate de pânză şi mucava, imaginate de celebrul Potemkin.

A fost dat Ţării Moldovei să sufere cel mai mult de nenorocirea de a avea un astfel de vecin. Actele care au precipitat războiul din 1806 în urma căruia Basarabia a fost răpită de Ruşi, au fost următoarele:

La 23 Decembrie 1805, Franţa a încheiat un tratat de alianţă cu Turcia. Pe baza acestui tratat, Napoleon a trimis la Constantinopol, consul al Franţei, pe generalul Horace Sebastian, care i-a informat în 1806 pe Turci, că cei doi domnitori fanarioţi din Principatele Române, Constantin Ipsilante din Muntenia şi Alexandru Moruzi din Moldova, simpatizează cu Ruşii şi furnizează materialele necesare pentru revoluţii antiotomane în Balcani.

La 24 August 1806, un firman al Porţii îl destituie pe Ipsilante, înlocuindu-l cu Alexandru Şuţu şi aceeaşi soartă îl aşteaptă şi pe Moruzi. Ruşii consideră faptul caz de război, trec Nistrul şi la 29 Noembrie 1806, ocupă Iaşii.

În Europa, în acest timp, se întâmplă o serie de evenimete determinate în special de politica lui Napoleon. Boierii români urmăreau cu atenţie aceste evenimente şi sperau în sprijinul lui Napoleon. În opoziţia Angliei faţă de Napoleon, aceasta intervine pe lângă Poartă în favoarea Rusiei şi trimite o escadră în Dardanele cu un ultimatum trimis Marelui Vizir, din care redăm punctul 3, care cerea textual: *"Cedarea Moldovei şi Munteniei, Rusiei"*.

Urmează un carusel diplomatic, Napoleon, în dorinţa de a rupe Rusia de Anglia, încheie un tratat secret cu Rusia, prin care recunoaşte Rusiei dreptul de anexare a Principatelor. Ruşii denunţă secretul, fapt care îl înfurie pe Napoleon şi nu-şi mai ţine făgăduiala. Ruşii se îndreaptă spre Austria, care la rândul ei le recunoaşte dreptul de cucerire a Principatelor, stabilind cu Ruşii frontiera pe Dunăre. Mulţumiţi de acest câştig, Ruşii îl înlătură pe omul pentru care au pornit război, Constantin Ipsilante, instalând pe tronul celor două Principate Române un preşedinte rus cu numele de Cusinev. Era primul pas spre visul Ecaterinei a II-a, care încă dela 10 Septembrie 1782, scria împăratului Austriei Iosif al II-lea ca *"Valahia şi Moldova să fie unite într'un singur stat cu numele de Dacia, sub conducerea unui Prinţ sau Prinţese ruse, ai căror descendenţi de ambele sexe să poată moşteni pe vecie tronul principatului care va fi anexat la Rusia"*.

Dându-şi seama de greşeala făcută cu frontiera Rusiei pe Dunăre, Metternich, Cancelarul Austriei declară că Austria nu recunoaşte anexarea Principatelor la Rusia, fără acordul Porţii, care este garanta acestor ţări. Pentru a-l îmbuna, Ruşii oferă Oltenia Austriei la 31 Octombrie 1810.

În primăvara anului 1811 Turcii pornesc la atac şi trec Dunărea, în Muntenia. Generalul rus Kutuzov oferă pacea Turcilor, cerând doar Moldova până la Siret. Turcii nu acceptă condiţia. În timpul acesta Napoleon câştigă de partea lui Austria şi ca semn de împăcare îi comunică ambasadorului austriac că *"împăratul Franţei priveşte Moldova, Muntenia şi Serbia ca provincii austriece"*. Metternich este destul de prudent să nu se aventureze în ocuparea acestor ţări dar, în conformitate cu acordul încheiat, la 14 Martie 1812 anunţă Rusia, că între Austria şi Franţa s'a încheiat un tratat de alianţă, care... garantează integritatea Imperiului Otoman, dacă Poarta întrerupe negocierile de pace cu Ruşii, dela Bucureşti. Această ştire n'a fost comunicată şi Turcilor, dar unele izvoare istorice susţin din contră, că această ştire a fost transmisă de Napoleon Turcilor, înainte de a fi trimisă Ruşilor, dar un dragoman grec dela Constantinopol, în mâna căruia a ajuns scrisoarea, nu a arătat-o sultanului dar a comunicat-o urgent Ruşilor. Cert este că, în urma aflării acestei ştiri, Ruşii grăbesc încheierea tratatului de pace cu Turcii şi la 28 Ianuarie 1812, prin pacea dela Bucureşti, semnată de Ruşi şi Turci, Moldova pierde partea ei de Răsărit, dintre Prut şi Nistru pe care Ruşii au numit-o grăbit: Basarabia, aceasta fiindcă Moldova fiind suzeranitate turcească, nu ocupată de Turci, Turcia nu avea dreptul să cedeze un teritoriu care nu-i aparţinea. Ruşii puteau justifica faptul că nu au luat nimic din teritoriul Moldovei, ci un alt teritoriu, Basarabia, asupra cărora Turcii nu aveau suzeranitate.

După căderea Sevastopolului la 27 August 1855, a urmat Congresul din Paris pentru stabilirea păcii, în urma căruia Moldova obţine partea de Sud a Basarabiei. Aceasta durează până la 1878 când, în urma războului ruso-turc sfârşit prin înfrângerea Turciei datorită intrării în Război a României, care a cucerit cetăţile turceşti Griviţa, Smârdan şi fortăreaţa Plevna, drept mulţumire pentru salvarea Rusiei de ruşinea înfrângerii pe front, în urma Congresului dela Berlin, Ruşii ne iau înapoi Sudul Basarabiei, pe motivul că în urma înfrângerii Turcilor, România a obţinut Dobrogea.

În situaţia de teritoriu ocupat, Basarabia rămâne până la revoluţia comunistă din Rusia dela 1917. Ideile revoluţiei se întindeau în toată Rusia şi la toate naţiunile înrobite de Ruşi. Cei mai mulţi revoluţionari abordau însă problema socială. Numai la Românii din Basarabia, ideea predominantă era ideea naţională. A luat fiinţă Partidul Naţional Moldovenesc.

Basarabia 1918 - 1940

La 5 Mai 1917, are loc Congresul dela Odesa unde au luat parte şi reprezentanţi ai PNM. În toate adunările care au loc, cuvântul moldovean începe să fie înlocuit cu cuvântul Român.

Încercările Ruşilor de a deturna mişcările Românilor pe linia Petrogradului, se izbesc de rezistenţa basarabenilor al căror curent naţionalist este în continuă creştere.

La 9 Noembrie 1917, are loc la Chişinău *"Marele Congres Militar"* la care participă 989 de delegaţi reprezentând 300.000 de basarabeni mobilizaţi pe toate fronturile de război. Congresul dela Chişinău a proclamat: a) autonomia politică teritorială a Basarabiei; b) Basarabia rămâne republică federală în Rusia; c) armata naţională organizată în cohorte; d) convocarea Sfatului Ţării, adunarea naţională basarabeană.

Din cauza răspândirii mari a delegaţilor şi ostaşilor de pe front, Sfatul Ţării s'a format prin vot indirect, prin reprezentanţii desemnaţi de comitete şi organizaţii. Structura Sfatului Ţării era de 120 membri, după cum urmează: 44 deputaţi aleşi de Congresul soldaţilor ai armatei basarabene; 31 deputaţi ţărani, 4 deputaţi ai Partidului Naţional Moldovenesc, 2 Ucraineni, 7 Evrei, 4 Găgăuţi şi Bulgari, 2 Germani, 7 deputaţi ai zemstvelor şi dumei etc. Dintre ei 84 erau moldoveni-basarabeni, iar restul alte naţionalităţi.

Sfatul Ţării s'a deschis la 4 Decembrie 1917 cu o slujbă religioasă. Când bătrânul N. Alexandri, albit de ani, crescut în doctrina iubirii creştine, ales să prezideze această deschidere epocală a rostit blând *"şedinţa Sfatului Ţării este deschisă"*, întreaga asistenţă s'a ridicat în picioare aplaudând furtunos. Corul preotului Berezovski a început să cânte impunătorul *"Deşteaptă-te Române"*, care a răsunat puternic la Prima Adunare Legislativă a Basarabiei, deputaţii români erau toţi cu ochii în lacrimi.

Trebuia ales Preşedintele Sfatului Ţării. Moldovenii înclinau spre Ion Pelivan cunoscut ca cel mai naţionalist dintre ei, dar cum în Sfat erau 30% nemoldoveni, pentru a nu se provoca disensiuni dela început, s'au oprit asupra lui Ion Inculeţ, basarabean de origine, docent universitar la Petrograd, care vorbea bine şi limba rusă. A fost ales cu unanimitate de voturi iar în urma acestei alegeri, Sfatul Ţării este recunoscut ca organ suprem şi primul organ legislativ al Basarabiei.

Odată instalat şi recunoscut, Sfatul Ţării intră în activitate. La 15 Decembrie 1917, proclamă *"Republica democrată moldovenească"*.

Ar fi fost normal ca evenimentele să evolueze în bine, dar războiul nu se terminase. Proclamarea autonomiei şi republicii moldoveneşti a coincis cu partea neagră a războiului, armistiţiul României. Peste aceste necazuri mai era şi armata rusească bolşevizată după ce a părăsit frontul de luptă. Răspândită aproape în întreaga Moldovă instiga la revoluţie comunistă, detronarea regelui şi arestarea guvernului, distrugând peste tot cu un întreg cortegiu de jafuri, crime şi teroare. Dacă în urma acestei situaţii armata română, trecută la restabilirea ordinei a putut să-i ţină la respect pe Ruşi, în Basarabia era anarhie şi haos. Cohortele moldoveneşti, proaspăt formate, nu aveau nici efective suficiente, nici armamentul necesar pentru a opri puhoiul rusesc. Datorită jafurilor şi distrugerilor, populaţia ajunsese muritoare de foame. Guvernul basarabean trebuia să acţioneze prompt.

La 6 Ianuarie 1918, guvernul din Basarabia cere guvernului român dela Iaşi să-i asigure transportul feroviar şi căile de comunicaţii. Ruşii continuă să ucidă şi să devasteze. Un batalion de transilvăneni format în Rusia a plecat dela Kiev în ajutorul basarabenilor şi un alt detaşament românesc a plecat dela Iaşi. Sunt atacate însă de forţe superior numerice bolşevice şi sunt dispersaţi.

Cu toată situaţia dificilă în care se afla guvernul român, intuind momentul istoric, a hotărît să-i ajute pe fraţii din stânga Prutului. Divizia 11 primeşte ordin să intre în Basarabia între Ungheni şi Leova pe direcţia Chişinău; Divizia 13 pătrunde prin Cahul spre Sudul Basarabiei; Divizia a 2-a de cavalerie va ţine legătura între ele, iar în sectorul Basarabiei de Nord va opera Divizia 1-a de cavalerie pe direcţia Bălţi-Soroca.

Bandele bolşevice sunt înfrânte peste tot, iar în urma izgonirii lor peste Nistru, având precedentul creat de declaraţia de independenţă a Ucrainei, la 24 Ianuarie 1918 (stil vechi) Sfatul Ţării votează în unanimitate Independenţa Republicii Moldovene, Basarabia. Ion Inculeţ este ales Preşedinte al Republicii, iar Prim-ministru al guvernului nou creat este ales Dr. Ciugureanu.

Să vedem acum, care era situaţia în România. După înfrângerile suferite pe toate fronturile, Germanii ocupaseră Bucureştiul, Regele şi guvernul erau refugiaţi la Iaşi, tezaurul ţării era trimis în Rusia. Guvernul Brătianu, care declarase războiul, este înlocuit cu un guvern condus de generalul Averescu. La 26 Februarie, Ion Inculeţ şi Dr. Ciugureanu vin la Iaşi şi prezintă generalului Averescu situaţia din Basarabia care era favorabilă unirii. Averescu îi sfătuieşte să mai aştepte cu declaraţia de Unire pentrucă au început tratativele cu Germania la Buftea şi Germania ne-ar ocupa întreaga Dobroge în compensaţia unirii Basarabiei. Tratativele cu Germanii se împotmolesc, generalul Averescu îşi dă demisia şi este urmat de Al. Marghiloman, care reîncepe tratativele de pace cu Germania.

La 2 Martie o altă delegaţie a Sfatului Ţării, formată din Ion Inculeţ, Pan Halipa şi Dr. Ciugureanu soseşte din nou la Iaşi să discute Unirea cu Primul Ministru Marghiloman. Este de reţinut aici onestitatea omului politic naţionalist Marghiloman care, trecând peste mândria de şef de guvern, a ridicat problema faţă de delegaţii Sfatului Ţării, cum ar vedea Aliaţii o unire a Basarbiei cu România cu un guvern, germanofil ca acela condus de el.

Pentru a preveni şi acest impediment s'a luat legătura diplomatică de consultare a Aliaţilor. Ministrul Italiei Fasciotti nu a fost de acord. Barklay, ministrul Angliei a spus că nu va face dificultăţi în faţa faptului împlinit. Saint-Aulaire, ministrul Franţei a spus cu hotărâre: *"Faceţi Unirea cu orice putinţă. Nu se va găsi nimeni dintre Aliaţi care să nu susţină acest început de formare a României Mari"*. O caldă susţinere a fost primită şi din partea ministrului Statelor Unite, Vopicka, de origine ceh, adversar al Ruşilor.

La 26 Martie 1918, Al. Marghiloman soseşte la Chişinău în fruntea unei delegaţii româneşti şi are consfătuiri cu factorii politici din guvern şi cu oamenii politici din opoziţie.

La 27 Martie orele 5 p.m. se deschide şedinţa Sfatului Ţării. Prezidează Ion Inculeţ. În sală îşi face intrarea Al. Marghiloman cu însoţitorii săi din România, care sunt primiţi cu o entuziastă manifestare. Preşedintele Sfatului Ţării anunţă că Primul ministru al României are de făcut o însemnată comunicare. Era rezultatul convorbirilor pe care le avusese în ajun, în acord cu poziţia guvernului român. Luând cuvântul, Al. Marghiloman face declaraţia guvernului român în legătură cu unele detalii legate de Unire, după care se retrage împreună cu toţi însoţitorii.

Sfatul Ţării a rămas să-şi continue lucrările. În numele blocului moldovenesc a luat cuvântul Ion Buzdugan, de profesie învăţător, fost locotenent în armata moldovenească. Lui i-a fost dat să citească dorinţa deputaţilor şi poporului din Basarabia în acea sfântă zi de 27 Martie 1918, Actul istoric al Unirii Basarabiei cu România, care suna:

"În numele poporului Basarabiei, Sfatul Ţării declară: Republica democratică moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră şi vechile graniţe cu Austria, ruptă de Rusia, acum o sută şi mai bine de ani, din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric şi dreptului de neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-şi hotărească soarta lor, de azi înainte şi pentru totdeauna se unește cu mama sa România.

Trăiască Unirea Basarabiei cu România, de-a pururea şi totdeauna! Semnat: Preşedintele Sfatului Ţării, Ion Inculeţ, Vice Preşedinte Pan Halipa, Secretarul Sfatului Ţării I. Buzdugan.

Moţiunea mai prevedea şi detaliile de unire citite de Marghiloman la începutul şedinţei. Pus la vot Actul Unirii, a întrunit 86 de voturi pentru, 36 abţineri, 4 voturi contra (1 Bulgar şi 2 Ucraineni) şi 13 deputaţi lipsă. Abţinerile au venit din partea deputaţilor neromâni care au motivat că nu aveau atribuţii din partea comunităţilor lor să voteze într'o problemă atât de importantă.

După vot, Primul ministru Marghiloman a fost invitat în sala de şedinţe unde i s'a adus la cunoştinţă rezultatul votului. În numele Regelui Ferdinand şi al poporului român, el a proclamat pentru vecie Unirea Basarabiei cu România, una şi nedespărţită.

Continuare în pag. 17

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ (1927-2000)

-II-

Prof.Univ. Dr.Nicolae CIACHIR

Sfârşitul anului 1927... trecuseră 9 ani dela groaznicul măcel, denumit de istorici *"Primul Război Mondial"*. Mutaţii mari avuseseră loc în lume, Imperiile ţarist, habsburgic şi otoman dispăruseră, iar faimosul Reich german, devenit din 1871, vioara întâia în probleme europene şi chiar mondiale, era la pământ, frustrată teritorial, economic, militar şi politic. Dar au fost şi numeroase satisfacţii, de ordin politic. A reapărut statul polonez, sfâşiat de hrăpăreţii vecini în 1795, un stat cehoslovac independent desprins din Imperiul Austro-maghiar şi ceea ce era cel mai important pentru noi, se desăvârşise unitatea naţională a Românilor, la 1 Decembrie 1918. Putem enumera încă numeroase exemple: apăruseră state independente ca Finlanda, Letonia, Lituania, Estonia, în jurul Belgradului se crease regatul sârbo-croat-slovean, se restabilise suveranitatea Albaniei etc.

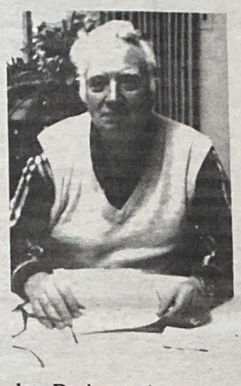

Supravieţuitorii şi-au plâns şi îngropat rudele şi prietenii, s'au reclădit satele şi oraşele ce cunoscuseră urgia războiului, mulţi au început să trăiască mai bine, să uite ce-a fost greu.

În acest context, într'un sat din Sudul Basarabiei, în cadrul României Mari, la câţiva kilometri de locul de baştină al mareşalului Averescu, la 19 Decembrie 1927, într'o Miercuri, în jurul orei 14, cu troiene de zăpadă ce depăşeau 2 metri, se năştea subsemnatul. Eram al 3-lea copil, al preotului Nicolae Ciachir, în vârstă de 38 ani şi a soţiei sale, Maria, mai tânără cu 2 ani. Mă trăgeam dintr'o familie de preoţi, atestată documentar din mai multe generaţii, bunicul meu după tată, Mihail Ciachir (1881-1938), figură cunoscută în toată Basarabia, atât de cercurile eclesiastice, cât şi de cele mirene. Casa sa din Chişinău, de pe strada Armenească numărul 12, a fost larg deschisă tuturor în perioada 1885-1938, călcându-i pragul mareşalul Averescu, Pamfil Şeicaru, Nichifor Crainic, Gala Galaction etc., iar mitropolitul Gurie Grosu, ca şi Visarion Puiu, i-au fost elevi la seminar.

Ţara noastră în 1927 a avut două pierderi mari, muriseră cei doi titani, în Iulie 1927, regele Ferdinand, iar în Noembrie 1927, Ion I.C. Brătianu, ce avuseseră un cuvânt greu de spus la crearea României Mari. Ţara era condusă de un copil de 7 ani, Mihai, supravegheat de o regenţă (Gheorghe Buzdugan, prinţul Nicolae, unchiul său şi de primul patriarh al României, Miron Cristea).

Partidul Naţional Ţărănesc reuşeşte să înlăture pe Liberali dela putere în Noembrie 1928, Iuliu Maniu devenind Prim-ministru. Folosindu-se de adâncirea contradicţiilor din viaţa politică şi de lipsa de autoritate a Regenţei, Carol, care renunţase la tron, se întoarce în ţară şi obţine din partea Parlamentului recunoaşterea sa ca rege, sub numele de Carol al II-lea. Deci, practic, tatăl îşi debarcă fiul de pe tron în 1930 şi va încerca acest lucru şi după 1944, cu ajutorul Moscovei, asigurându-i că având multă experinţă, va face o politică prosovietică.

Înscăunat rege, Carol s'a folosit de o serie de oameni politici printre care şi de savantul Nicolae Iorga, care a avut în 1930 inspiraţia să-l facă pe Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia. Din păcate, guvernul condus de Iorga (Aprilie 1931-Iunie 1932) a fost un fiasco pentru ţară.

Regele a speculat la maximum prestigiul omului de ştiinţă, al istoricului de talie universală, pentru a-şi consolida poziţia. În acest sens, Pamfil Şeicaru care a intuit jocul politic scria: *"Guvernul sub şefia lui Nicolae Iorga avea avantajul că nu-l angaja politic, iar fascinanta personalitate a profesorului acoperea manevrele palatului"* (**Pamfil Şeicaru**, *Istoria partidelor naţionalist, ţărănist si naţional ţărănist*, Madrid, 1968, II, p.177-178). Ulterior, Pamifil Şeicaru, va face servicii Tronului, iar Ioan Hudiţă în Jurnalul său politic nota în ziua de 14 August 1949: *"Ţiganul de Şeicaru, care nu e prost deloc, că şi el vede tronul lui Carol clătinându-se, poate şi are unele informaţii din cercurile germane şi legionare în care se scaldă în ultimul timp"* (**Ioan Hudiţa**, *Jurnal politic, 1 Ianuarie 1940 - 6 Septembrie 1940*, Bucureşti, 1998, p.271). De asemenea, **Octavian Goga**, sesizând aceleaşi manevre ale Palatului, care tind să lovească în toate partidele politice, consemna: *"Eu dela căderea Turtucaiei, n'am mai avut o asemenea senzaţie cotropitoare. M'a copleşit în creier şi în toţi nervii sinistra lovitură"*.

Regele Carol al II-lea, îşi va înlătura întreaga familie dela conducerea ţării. Mama sa, regina Maria, se plângea că regele îi face în permanenţă şicane, diplomatul **Bossy**, notând în acest sens: *"Ea revenea mereu asupra ingratitudinii şi lipsei de cuviinţă a fiului ei Carol faţă de dânsa, ca şi asupra amărăciunii şi revoltei sufleteşti de a fi ţinută cu totul la o parte de treburile statului"*. Pretextând că prinţul Nicolae făcuse o căsătorie morganatică, îl obligă să renunţe la toate drepturile sale şi îi interzice să vină în ţară, iar sora sa cea mai mică, principesa Ileana, maritată cu arhiducele Anton de Habsburg, în prag de-a naşte, este expediată să nască în Austria, ca nu cumva copilul ei să ridice ulterior pretenţii la tronul României.

Din fondul jandarmeriei, intrat recent în uz la arhivele statului, reiese că membrii familiei regale erau filaţi şi telefoanele le erau ascultate din ordinul lui Rex. De altfel, acelaşi lucru se întâmpla şi cu marii demnitari. Astfel, istoricul C.C. Giurescu, rezident regal al Ţinutului Dunărea de Jos, cu sediul la Galaţi, îi cerea unui cunoscut în 1939, de Crăciun, să-i aducă un curcan gras şi două damigene de vin. Nici miniştrii care plecau cu misiuni în străinătate nu erau scutiţi de filaj. Se apela la agenţi ai poliţiei franceze şi belgiene, filajul era mult mai eficient şi costa mai puţin. Din aceste surse aflăm cu cine se întâlnea Titulescu în Franţa şi în Elveţia, cu cine lua masa, sau de escapadele sentimentale pe care le aveau unii demnitari români.

Revenind la politica externă, România Mare era pândită de vecinii care ţinuseră înainte teritorii româneşti, adică URSS, Ungaria şi Bulgaria. Cea mai periculoasă era Rusia, care continua să ridice pretenţii asupra Basarabiei, deşi în 1920, la Paris, Franţa, Angia, Italia şi Japonia, recunoşteau graniţa estică a României. În 1922, Marea Britanie a ratificat prima acest document, deşi Sir Orne Sergent, din cadrul *Foreign Office*-ului, îl considera din perspectiva sa, ca o *regretabilă greşeală*, adică, *"aceea de a ne fi angajat în apărarea unei frontiere a cărei menţinere nu reprezintă nici un fel de interes pentru noi"*. Brutal, dar sincer. În plus, Britanicii au cerut ţării noastre, în prealabil, să plătească integral în aur, valoarea moşiilor deţinute între Prut şi Nistru a cetăţenilor britanici şi care fuseseră expropriaţi de legea agrară care s'a aplicat acolo. Materialele de arhivă arată că o serie de Evrei, Ucraineni, Ruşi, văzând că îşi pierd terenurile care depăşeau 100 de hectare, obţinute în timpul administraţiei ţariste, prin luarea cetăţeniei britanice, îşi recuperau mari sume de bani, pe care le împărţeau cu administraţia perfidului Albion. În acelaşi timp, pe plan extern, emigraţia rusă, prin prinţul Lvov, fostul Ministru de Externe, cunoscutul istoric Miliucov şi fostul ambasador rus dela Paris, Maklatov, încercau să demonstreze că Basarabia este rusească, iar diplomaţii comunişti, concomitent, anihilau propaganda românească. Să nu uităm că o ambasadă ţaristă a funcţionat la Bucureşti până în 1934, iar la Belgrad până în 1940. Voi reveni mai târziu asupra acestui aspect, deoarece aflându-mă la Belgrad în anii 1963-1964, am aflat foarte multe amănunte dela grupul de emigranţi ruşi, în majoritate nobili, unii din ei fiind în anturajul ultimului ţar, Nicolae al II-lea.

Când în 1926, Franţa a încheiat cu România un tratat de prietenie, Maxim Litvinov, adjunctul Ministrului de Externe sovietic a protestat vehement, declarând ambasadorului francez dela Moscova că *"tratatul suprimă şansele pe care noi le avem de a lichida diferendul cu România fără conflict"*, iar C. Racovski, care trăise, studiase şi fusese parlamentar român, acum ambasadorul Rusiei Sovietice la Paris, se adresa Ministrului de Externe francez, atrăgându-i atenţia că *"guvernul meu m'a însărcinat să vă exprim impresia penibilă pe care a produs-o încheirea acestui tratat asupra popoarelor URSS. Astfel, guvernul francez permite prelungirea ocupării ilegale şi violente, prin forţa armelor a Basarabiei"* (*Arh. MAE, France*, vol.623, copie în arh. fond *C. Diamandy*, trimisul nostru la Paris, în arh. St. Buc.). Şi continuă, *"semnând acest tratat, guvernul francez clatină eşafodul sinceităţii şi colaborării între Paris şi Moscova şi încurajează tendinţele agresive de cucerire ale conducătorilor români"*. Comentariile sunt de prisos, iar naivul Titulescu, flutura după 1936 o hârtie unor cunoscuţi, că Litvinov ar fi recunoscut alipirea Basarabiei la România. Oamenii politiciі români nu cunoşteau în nici un fel, adevărata faţadă a politiciі Moscovei, încât Argetoianu şi C.C. Giurescu, s'au întors după 23 August 1944 în ţară, iar Gheorghe Tătărescu şi mulţi alţii au ajuns, drept mulţumire, în închisorile dela Jilava, Aiud, Sighet.

În plus Moscova, pe linie de partid, încerca să destabilizeze situaţia din România. Reproduce, câteva pasagii elocvente din stenograma Congresului IV al Partidului Comunist Român ţinut pe teritoriul URSS în 1928. Astfel, tovarăşul Nicolaevici susţine că populaţia moldovenească din Basarabia este o naţiune minoritară, care este exploatată de către ocupanţii români. Zece ani de ocupaţie românească au fost mai grei decât o sută de ani de autocraţie rusă (*Documente din istoria PCR (1921-1933)*, cu menţiunea pe copertă *"Strict secret"*, p.317). În plus, Moldovenii, care se considerau mai curând Ruşi decât Români, au trăit mai bine sub ţarism şi se simt atraşi spre Rusia (*Ibidem*, p.317). Sarcina imediată era alipirea la Rusia Sovietică; totodată este criticată vehement poziţia Partidului Comunist din România, care provenind din Partidul Socialist Democrat, n'are o experienţă de luptă politică. Tovarăşul Schmeral, delegatul Internaţionalei Comuniste, specialist în problemele româneşti, declară că în statul multinaţional român, sunt 7 milioane de neromâni, iar după alţii 8. Spală ruşinea tovarăşul Mironov (cineva a scris cu creionul L. Pătrăşcanu), care afirmă răspicat că Moldovenii nu reprezintă o naţiune aparte, sunt Români şi sunt istoric şi geografic entitate comună. Deci Lucreţiu Pătrăşcanu a fost luat de către Moscova în vizor încă din 1928 şi sfârşitul tragic îl cunoaştem. Stalin nu iertă nimic, nici în sânul partidului său. Astfel în 1934, 12% din efectivul de conducere al partidului bolşevic este eliminat şi 3% din cadrele armatei. Pogromul asupra armatei se va dezlănţui cu ferocitate în 1937, bilanţul fiind următorul: lichidaţi - 3 mareşali din cei 5 existenţi (rămân Vorošilov şi Budionâi); 13 comandanţi de armate din 15; 57 de comandanţi de Corp de armată din 80; 70 de comandanţi de Divizii din 190; de asemenea majoritatea lucrătorilor politici ce lucrau în cadrul Armatei Roşii. Istoricii militari iugoslavi au făcut nişte calcule în jurul anului 1950, că Armata Roşie a pierdut mai mulţi comandanţi prin asasinarea lor în 1937, decât în al Doilea Război Mondial.

Revenind la zona în care m'am născut, Sudul Basarabiei, mai ales câmpia Bugeacului, nu prea era prielnică pentru locuit, în ciuda faptului că în Sud se învecina cu Dunărea, era flancată în Est şi Vest de Nistru şi Prut şi avea o salbă de lacuri: Ialpug, Catalpug, Chitai, Sasic (ultimele două cu apă sărată) etc. Prin poziţia geografică, Basarabia beneficia de soarele strălucitor şi binefăcător al părţilor sudice europene, cu pământ roditor şi plin de vlagă, cu păduri, dumbrăvi, livezi, păşuni, unde tot felul de vite, păşteau în voie. Dacă în Nordul şi centrul Basarabiei, flora şi fauna s'au menţinut, în Sud, sub stăpânirea tătară, datorită distrugerii pădurilor şi necultivării solului, o mare parte din aceste binefaceri ale naturii s'au irosit. Iată şi explicaţia. Soliman Magnificul (1520-1566), scoţând din tron pe Petru Rareş în anul 1538, a smuls Moldovei partea sudică între Prut şi Nistru, din care a făcut două sângeacuri otomane şi o cetate întărită Tighina, care primise denumirea de Bender. Apoi, partea sudică a fost cedată Tătarilor din Crimeea, care stăpâneau partea sudică a Rusiei şi îşi recunoscuseră vasalitatea faţă de Imperiul Otoman (1475). Tătarii stăpânind Sudul Basarabiei realizau o frontieră terestră cu Otomanii care din 1417 stăpâneau Dobrogea şi astfel prin această zonă atacau Moldova şi prin Sud, iar prin raiaua Brăila, făceau incursiuni şi în Ţara Românească. În acest context a avut loc lupta între Preda Buzescu şi cumnatul hanului tătar.

Tătarii, defrişând pădurile din Sudul Basarabiei şi necultivând pământul aproape trei sute de ani, solul a devenit arid şi neospitalier. B.H. Haşdeu, mare cărturar român, pe care George Călinescu l-a denumit Leonardo da Vinci al României, basarabean de baştină, scria referitor la Sudul acestei provincii: *"În loc de majestuoase păduri şi aurite holde, nu vezi acolo decât monotone deşerturi, aşternute cu luciul nisipului sau presărate cu debili arbuşti, păducei sau măceşi, cu sălbatice ierburi şi buruieni, iar între ele, ceva caracteristic, fantasticul scaiete. În loc de nenumărate ape şi râuleţe, vezi o baltă sărată, câte un pârâu efemer ce nu-l vei mai găsi mâine, sorbit de arşiţa soarelui"*.

(Va urma)

UNIREA BASARABIEI

Urmare din pag. 16

La 12 Aprilie, membrii guvernului fostei republici moldoveneşti vin la Iaşi să prezinte regelui, actul istoric. Un decret regal promulgă la 28 Aprilie votul Sfatului Ţării, iar Inclueţ şi Ciugureanu intră în guvernul român ca miniştri fără portofolii.

Bucuria Unirii n'a putut să alunge însă tristeţea ce domnea la Iaşi. Condiţiile puse de Germania în tratativele de armistiţiu erau dezastruoase. Ei cereau: 1) rectificarea graniţei munţilor înspre Ardeal ca trecătorile să intre sub stăpânirea Austro-Ungariei; 2) cedarea Dobrogei în condominiun până la Pacea generală şi 3) aservirea economică a ţării pe timp de 50 de ani faţă de Germania precum şi dreptul de trecere a trupelor germane prin Moldova, împotriva Rusilor.

Uitată de Aliaţi, trădată şi terorizată de Ruşi, decimată de foame şi tifos, înghesuită în magicul triunghi al morţii unde domnea deviza *"Pe aici nu se trece"*, Armata română şi Românii liberi din Moldova îl mai aveau doar pe Dumnezeu. A Lui a fost Puterea care i-a înviorat pe acei feciori de ţărani, ieşiţi din tranşee doar în cămăşi, ca nişte albe arătări ale Dacilor de altădată, ca în timp de opt luni, mai puţin decât timpul unei sarcini normale, să se nască nemuritoarea Românie Mare, împlinită la 1 Decembrie 1918. Când la Alba Iulia băteau clopotele Marii Reînvieri, la Bucureşti, Regele Ferdinand, Regina Maria şi Generalul Berthelot se întorceau în fruntea trupelor aliate, aclamaţi de populaţia care îi primea cu lacrimi de bucurie.

Măreţia actului Unirii Basarabiei cu România, apare în această perspectivă şi mai luminoasă, pentrucă Unirea Basarabiei cu România s'a făcut în vreme de grea cumpănă, când însăşi existenţa statului român era ameninţată. Sub acest unghi de vedere, privim noi marele naţionalism al basarabenilor, sub acest unghi de vedere îl apreciem şi ne plecăm în faţa memoriei celor care l-au înfăptuit, cu nezdruncinată credinţă că urmaşii lor de astăzi, victime ale aceleiaşi nesăţioase Rusii, vor şti să urmeze exemplul marilor lor înaintaşi.

Zahu PANĂ

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

27 MARTIE 1918 - 27 MARTIE 2000

Basarabia a fost gornistul la a cărui chemare au venit pe rând şi celelalte provincii subjugate.

Ion PETROVICI (1943)

BASARABIA NOASTRĂ

Sfatul Ţării, întrunit la Chişinău în şedinţa dela 14 Ianuarie 1918, a votat în unanimitate o rezoluţie prin care a proclamat independenţa Basarabiei:

"În împrejurările actuale ne găsim în necesitatea istorică să proclamăm, conform voinţei poporului, o republică moldovenească, liberă, autonomă şi independentă, care singură are dreptul să hotărască de viitorul datinelor sale".

Adunarea din judeţul Bălţi, în ziua de 3 Martie 1918, a votat în unanimitate o rezoluţie prin care cerea Sfatului Ţării să ***"proclame de urgenţă în numele ţării întregi, unirea atât de arzător dorită, unirea sfântă şi veşnică a Basarabiei cu patria noastră mamă, România, care va garanta, ca o mamă adevărată, drepturile cucerite de poporul nostru după revoluţia din 1917".***

Rezoluţii cu acelaşi cuprins au fost votate şi de adunările celorlalte judeţe basarabene.

Sfatul Ţării s'a întrunit apoi în ziua de 27 Martie stil vechi - 9 Aprilie stil nou, 1918 - şi reprezentanţii autorizaţi ai Românilor şi ai minorităţilor au votat unirea Basarabiei cu România în mijlocul entuziasmului întregii adunări.

Basarabia s'a unit astfel cu România prin voinţa populaţiei sale, pe baza dreptului istoric - căci a făcut parte integrantă până la 1812 din statul Moldovei - a principiului naţionalităţii şi a dreptului de liberă dispoziţiune.

La 26 Iunie 1919, Rada Ucraineană, întrunită la Kiev, a recunoscut în mod oficial unirea Basarabiei cu România, transmiţând, prin intermediul şefului misiunii diplomatice ucrainene la Bucureşti, următoarea declaraţie:

"Guvernul ucrainean declară că nu doreşte, în nici un fel, să pună în discuţie chestiunea fruntariilor actuale între cele două State, şi consideră fluviul Nistru ca o fruntarie definitivă între ele; guvernul ucrainean doreşte să stabilească cele mai bune legături de vecinătate, de-a lungul acestei fruntarii".

Prin tratatul dela Paris din 28 Octombrie 1920, Marea Britanie, Franţa, Italia şi Japonia au recunoscut unirea definitivă a Basarabiei cu România.

Regele Ferdinand

Regele Ferdinand, Marele Rege al României întregite, încetează din viaţă la 22 Iulie 1927. O maramă de doliu se întinde pe cerul întregii Românii.

A murit un mare Român, iar cuvintele ce le-a rostit la suirea sa pe Tron, ***"Voi fi un bun Român"*** au fost un mare exemplu istoric, căci s'a ţinut de cuvânt.

În ajunul marelui război, când România încă nu ştia dacă va intra în război alături de Germania sau Rusia, Regele Ferdinand, în momentul când interesele ţării au cerut să luptăm contra Germaniei şi Austriei, deşi din Familia Hohenzollernilor, trage sabia şi decretează mobilizarea. România decisese să lupte pe viaţă şi pe moarte contra puterilor Centrale - Austria, Germania, Turcia şi Bulgaria. Acest act de mare patriotism a fost admirat de însăşi Germania, căci la moartea sa ziarele germane i-au adus cuvinte de veneraţie.

Regele Ferdinand îşi iubea mult armata. Cine nu ştia cuvintele Marelui Rege adresate pe front soldaţilor, chemaţi să-şi apere moşia strămoşească.

Astfel în Martie 1917 declară: *"vi se va da pământ. Eu, Regele Vostru, voi fi întâiul a da pildă"* şi s'a ţinut de cuvânt, căci la 30 Martie 1918, scrie Administratorului Domeniilor Coroanei: *"Astăzi când vitejii noştri soldaţi, cari cu atâta jertfă şi atâta sânge au apărat pământul strămoşesc, se întorc la căminele lor, voesc ca pe domeniile Coroanei, ca şi pe proprietăţile mele, ei să se bucure fără întârziere de foloasele pe care le asigură principiile sancţionate de mine în Constituţie".*

Marele Rege se interesa şi de soarta muncitorimii, căci la încoronarea dela Alba Iulia, 15 Octombrie 1922, spune: *"Vreau ca muncitorimea credincioasă patriei să-şi facă soarta cât mai prosperă într'o viaţă de armonie şi dreptate socială".*

Cu aceste calităţi, cu această iubire pentru poporul român, după făurirea idealului de veacuri al Românilor, lucrează neîncetat pe toate tărâmurile spre fericirea poporului său, până la încetarea din viaţă.

"COROANA DE OŢEL"

ÎNSEMNĂRI DE DESŢĂRAT

——Nicolae LUPAN——

Nostalgia. Ni se bagă ea din când în când şi nouă în suflet. În nopţile nedormite mai ales. Şi atunci începe să nu ne mai placă nimic. Şi Belgia devine vitregă: nimeni nu te înţelege, nimeni nu te mângâie. Deşi mă întreb: de ce, adicătelea, ar trebui să mă mângâie pe mine cineva?... Ce-i drept, ca exilat politic, apreciez faptul că nu sunt niciodată chemat la poliţia secretă. Nici nu ştiu dacă există aşa ceva. Logic, ar trebui. Uneori, parcă, nici nu mai sunt bucuros că am ajuns aici unde am ajuns. Pe de altă parte, o voce din interior mă îndeamnă: arată ce poţi!... Dar ce să arăt, când acolo de unde am venit eram dus de mânuţă?... Unde să găsesc în mine acea iniţiativă particulară, când n'am avut-o niciodată? Aici aş vrea să fiu dus de mânuţă. Nimeni însă n'are timp pentru aşa ceva. Toţi sunt grăbiţi: la mare, la munte, peste mări şi ţări.

Nici nu prea înţeleg cum e mai bine: străin la mine acasă sau printre străini ca acasă? Şi metastazele neîncrederii în propriile tale puteri te copleşesc. Iar mai mult decât orice - complexul de inferioritate este acela care te culcă la pământ. Că aşa e omul: uită să-şi bage picioarele în apă rece, ca să-i treacă nemulţumirile clocite şi să se apuce de treabă.

Cât despre Bruxelles, acesta râde şi se veseleşte. Toţi aleargă cu maşinile de le scapără cauciucurile. Poluare? Îi doare pe toţi într'un loc. Şi nimeni nu te întreabă cine eşti, de unde vii, chiar de te-ai covrigi în mijlocul drumului. Ar trece pe lângă tine ca pe lângă un bostan. Că nu-ţi iei ochii dela vitrine şi nu ai bani câţi ai fi vrut - e treaba ta. Cât de mult s'ar bucura fratele Parfene de acest belşug!... Mai ales de frumuseţea grămezilor de portocale, struguri, cireşi şi căpşuni la preţuri de nimic în comparaţie cu lefurile. De parcă ar creşte prin toate grădinile, ca la noi dracila, când în Belgia nici porumbul nu prea poate ajunge la maturitate din cauza frigului.

Şi găini! Munţi de găini. Acolo de unde am venit zici că sunt aurite. Iar aici, pojaluista, poftim, găina este mâncarea săracului. Acolo de unde am fost alungaţi, găină mâncam doar Duminica şi de sărbători, dacă o găsea nevastămea la preţ de stat. Şi-i tot dădeam cu slănină şi untură de porc. Nici prin gând să-ţi treacă, că ai putea da în arteriosclerozâ.

Cum s'ar zice, probleme. Şi totuşi, ne vedem de treburi. De copii şi de studiile lor. Că nu toţi din jur se bucură de reuşitele noastre - ne deranjează cel mai puţin. Am chiar o statisfacţie că nu se îndeplinesc precizările dela Chişinău că voi mătura străzile Bruxelles-ului. Mătur eu, dar nu o stradă, ci un depozit de uzină!

Ceea ce mă deranjează este faptul că Belgienii flirtează cu Moscova şi privesc cu nepăsare le cei fugiţi de dincolo de *"cortina de fier"*. Ajuns aici ca *"trădător al ţării socialismului"*, încerc să-i scot pe noii mei compatrioţi din amorţeala naivităţii. Azi, în ajun de grevă, îl aud pe prietenul meu Artur strigând:

- Trăiască republicile!

Mă uit speriat în jur. Ştiu doar că Belgia este un regat. Reacţia celor din jur este ca şi cum ar fi zis că vrea un pahar de apă. La întreruperea pentru prânz, în sala de mese, unde noi cei dela depozit avem colţul nostru, acelaşi Artur mă întreabă: *"în cât timp câştigă muncitorul sovietic un kilogram de zahăr?"*

- Cam în două ore şi ceva, - îi răspund.

La care, gândindu-se, probabil, că el câştigă zece kilograme de zahăr pe oră, dă din cap oarecum dezamăgit şi recunoaşte faţă de toţi cei ce stăm la masă:

- Cât de puţin ştim noi despre Uniunea Sovietică!

Nu mă aşteptam la o bucurie ca asta. Îi strâng mâna în timp ce comesenii bat din palme.

- Bravo Artur!...

Vremea-i ca o roată. Vorba lui taică-meu, Dumnezeu să-l ierte: îi dai drumul şi n'o mai poţi prinde. Suntem în 28 Martie '74. Două săptămâni de când i-am trimis lui Noel Bernard prima scrisoare. Şi zece zile de când a plecat a doua. Nici o reacţie. Sătulul nu-l crede pe cel flămând. Nimic de făcut. Îi mai trimit azi una. Nu scapă el de mine. Dacă de acest om de gheaţă nu se prinde nici compasiunea şi nici sensibilitatea, o să-l dobor cu insistenţa. Până atunci - răbdare şi tutun. Deşi orele îmi par zile, iar săptămânile - ani. Şi totuşi, vorba cronicarului, *"omul e sub vremi"*, vremi pe care nu le poate opri nimeni şi niciodată. Vremi ce până la urmă ne vindecă de toate şi de tot ce poate fi mai scârnav pe lume: grandomania!

(Va urma)

ÎN TRATATUL CU UCRAINA

"CULEGEM CE-AM SEMĂNAT"

——Ion GHERMAN——

Este total revoltător şi am putea spune *"strigător la cer"*, ceea ce se întâmplă astăzi în teritoriile româneşti, pe care prin nedreptul şi umilitorul tratat ce l-am încheiat cu Ucraina, noi le-am lăsat în afara graniţelor fireşti, genetice ale ţării noastre.

La dificultăţile la care au fost puşi Românii bucovineni să le facă faţă, când aceştia au vrut să-i înalţe un monument lui Ştefan cel Mare şi Sfânt, la Codrii Cosminului, la cele asemănătoare pe care le-au întâmpinat şi le întâmpină, acum, când sunt hotăriţi să-i ridice la Cernăuţi un bust, poetului nostru naţional şi marelui geniu, Mihai Eminescu, la toate acestea le *"pune capac"* cele şi mai grave ce se întâmplă şi mai încoace.

Pe lângă faptul că iniţiativa românească de înfiinţare în Cernăuţi a unei Universităţi multiculturale, este încă departe de a se concretiza, trebue să ne referim la o serie de acţiuni contrarii prevederilor tratatului încheiat (articolele 13 şi 20) puse să învenineze relaţiile între cele două ţări vecine.

Cum am putea să calificăm, altfel, ***dispariţia la Odesa, de pe soclul său, a bustului lui Mihai Eminescu,*** cum am putea, altfel, să categorisim, ***demiterea abuzivă a profesoarei Zenaida Pinteac din postul de directoare a şcolii româneşti din Staroselie*** (Sudul Basarabiei), şi cum am putea să vedem altfel, ***expulzarea din Ucraina a celor doi preoţi ortodocşi români, dintre care unul era cetăţean ucrainean.***

De asemenea, nu mai puţin grav este şi faptul recent relatat de presă, prin care aflăm că un *"expert guvernamental român a fost reţinut şi maltratat de autorităţile vamale ucrainene, timp de mai multe ore".*

Cele enunţate, sunt atât de grave, încât, toate acestea ar trebui să intre în atenţia ***Ministerului de Externe, a Parlamentului şi în deosebi, a Preşedinţiei,*** care ne-au promis că vor veghea la respectarea tratatului şi de către partea ucraineană şi că prin acest tratat se vor crea, fraţilor noştri de dincolo, condiţii ca să-şi poată păstra identitatea de neam, de limbă, de credinţă şi de tradiţie românească.

Faptul că prin acest tratat, acum *"culegem ce-am semănat"* trebue să ne dea la toţi de gândit, iar cei, destui de puţini, care l-au susţinut cu vehemenţă, ar trebui să-şi facă nişte probleme serioase de conştiinţă.

Oricum, numeroasele abateri dela prevederile din articolele 13 şi 20, sunt de natură să se aprecieze că tratatul ar putea, de pe acum, ***"să fie denunţat".***

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

FARA ARMÂNEASCĂ

AMINCIU, CAPITALA AROMÂNILOR
VĂZUTĂ DE GHIDURILE TURISTICE INTERNAŢIONALE
-Ce-i de văzut şi de vizitat-

——Vasile TEGA——

Muzeul de artă populară aromână Tosiţa, despre care am mai vorbit, constituie fără îndoială una din principalele atracţii ale Aminciului. Revenim cu unele detalii: casa boierească (casa arhundicheasă în aromâneşte) a familiei Tosiţa a fost restaurată şi transformată într'un muzeu de artă populară *"unde sunt expuse vechi şi autentice obiecte de artă populară aromânească"*. Bogatul interior conţine admirabile piese şi tavane sculptate în lemn, covoare şi ţesături brodate, argintărie, obiecte casnice de aramă, icoane etc. Sala de onoare (*"udălu aţel bunlu"*, adică, camera de oaspeţi) este impunătoare, cu divanuri acoperite de frumoase covoare şi în apropierea acestora se găseşte un minunat samovar. *"În concluzie, o excelentă introducere la ceea ce este mai bun în arta populară a regiunii"* şi *un superb exemplu de felul cum trăia în trecut o familie înstărită de Aromâni"*.

Biserica catedrală Stă-Vinirea (Sfânta-Vineri) conţine un bogat iconostas sculptat în motive exuberante datând din 1511 şi un amvon cu o scară în formă de spirală din lemn sculptat.

Despre iconostasul acestei biserici se spune că *"există chiar furnici sculptate pe el, precum şi toate animalele de pe pământ"*.

De o parte şi de alta a uşilor împărăteşti, deasupra icoanelor, defilează scene din istoria religioasă, executate cu o inimaginabilă bogăţie de reprezentări, într'un stil naiv şi de o expresivitate populară originală.

În sfârşit, menţionăm că pe uşile împărăteşti ale acestei biserici se vede Fecioara Maria, între Sfântul Gheorghe şi Sfântul Dumitru, îmbrăcată în frumosul şi originalul costum al femeilor din Aminciu.

Biserica Sfânta Vineri din Aminciu

Mânăstirea Sfântul Nicolae, construită în jurul anului 1300, a fost renovată în 1960. *"Mica capelă este o adevărată bijuterie, complet acoperită de fresce ale căror culori sunt încă bine conservate şi aceasta - după tradiţia locală - datorită focurilor pe care păstorii le aprindeau ca să se încălzească şi care înegriseră complet zidurile şi plafonul, până la restaurare.*

Cadrul în care se găseşte această mânăstire este superb, iar iconostasul stârneşte admiraţia vizitatorilor, prin profunzimea sculpturilor din lemn, precum şi a icoanelor care-l decorează.

Centru înfloritor de artă populară

Ceea ce caracterizează în primul rând Aminciu este cultivarea artei populare, numeroase fiind ramurile artizanatului local care înfloresc aici, în special ţesăturile, broderiile în fir de aur şi sculptura în lemn. Meseriaşii perpetuează tradiţia, servindu-se de aceleaşi metode de lucru, de aceleaşi modele şi instrumente ca şi înaintaşii lor.

Date preţioase privind starea actuală a artizanatului local, precum şi informaţii despre numeroşi artişti-meseriaşi ne oferă **Michel Goutas** (15), din lucrarea căruia am extras şi rezumat cele ce urmează.

*"În ce priveşte ţesutul, aceasta constituie aici o tradiţie deosebit de importantă. În peste o mie de cămine femeile se servesc încă de vechiul război de ţesut. Cum nu putem vorbi despre toate aceste harnice ţesătoare, ne vom mulţumi a cita, ca exemplu, două dintre ele: **Luiza Ghica** şi **Vasilichi Cuciamani**, care exprimă frumuseţea şi armonia tehnicii tradiţionale. Prima s'a specializat mai ales în ţesutul pernelor, cuverturilor de pat, a carpetelor, a feţelor de masă şi a perdelelor. Neputând face faţă cererii pieţei, a fost nevoită să angajeze numeroase ţesătoare care lucrează la domiciliul lor.*

V. Cuciumani e *"o adevărată specialistă a războiului de ţesut. Motivele ornamentale pe care le utilizează sunt numeroase: flori, frunzişuri, răţoi, chiparoşi etc. Simplicitatea desenului evocă unele opere din pictura modernă.*

*Altădată, în Epir, bărbaţii şi femeile purtau îmbrăcăminte brodată cu minunate desene în fir de aur. Croitorii şi **sirmacheşii** (adică persoanele care brodau) produceau creaţii printre cele mai frumoase ale artizanatului din Grecia, prin bogăţia, calitatea materialelor, compoziţia şi fineţea execuţiei.*

*La Aminciu se mai găsesc încă reprezentanţi ai acestei corporaţii: veteranul **C. Platari** şi doi tineri care asigură continuarea tehnicii broderiei în aur, pentru a satisface cererea localnicilor, dintre care mulţi sunt aceia care poartă costumul tradiţional, precum şi pentru a răspunde cerinţelor din străinătate.*

Platachi, *care este în acelaşi timp croitor şi <brodează>, a executat numeroase costume pentru mari ansambluri folclorice, precum şi pentru personalităţi celebre, ca Maria Callas, fostul rege Paul şi fosta regină Frederica a Greciei etc.*

*Aminciu este de asemenea centrul sculpturii în lemn din Epir şi chiar din Grecia. Mecanizarea nu a reuşit să înlăture această ramură a artizanatului, peste douăzeci de ateliere fiind în plină activitate aici. Spre exemplu, atelierul fraţilor **Bleţu** execută în special tavane sculptate, iconostase decorate cu motive bizantine şi mobilă împodobită cu motive locale.* **Mihael Gurguli** *lucrează de preferinţă cu lemn de nuc şi execută frumoase lăzi, cutii, mobilă etc. El evită imitaţia servilă şi adaugă la toate operele sale o notă personală. Cuvintele de care se serveşte ca să vorbească despre opera sa exprimă în mod admirabil vocaţia artistului: <Eu văd, privesc, dar nu copiez. Ceea ce realizez vreau ca să fie din mine; lucrez singur şi de fiecare dată este ca şi cum arta naşte în mine>.*

O fotografie - tezaur din punct de vedere etnografic şi o capodoperă din punct de vedere artistic. Popasul final al păstorilor aminceni şi al cărăvănarilor în drumul lor spre păşunile de vară, după opt zile de mers, după părăsirea câmpiei Tesaliei. Aici, în localitatea - Fântâna Araţi - ei îşi instalează - căşeurea.

O pepinieră de filantropi

Primul lucru care impresionează pe străinul care vine la Aminciu este multitudinea operelor de caritate: un spital cu 30 de paturi unde pacienţii sunt trataţi în mod gratuit, o farmacie care distribuie gratuit medicamentele, un muzeu de artă populară, un azil pentru bătrâni, un alt azil pentru orfani, un chiosc turistic, o şcoală pentru formarea tehnicienilor în fabricarea brânzeturilor, o staţiune de schi etc., toate acestea fiind opera fiilor înstăriaţi ai Aminciului, care nu-şi uită rădăcinile, împodobind comuna lor natală cu opere de utilitate publică.

Toate realizările de mai sus ca şi multe altele sunt opera acestor donatori generoşi, acestor evergheţi cum sunt numiţi aici şi al căror portret ni-l trasează Francezul **Jacques Bougier** (5): *"Cea mai mare parte a locuitorilor Aminciului* (de fapt întreaga populaţie n.n.), *şi în special păstorii cu cape negre şi cafe sculptate sunt de origină aromână. Marile familii de evergheţi din Aminciu sunt celebre în toată Grecia. Evergheţi? Aromâni?*

Tradiţia evergheţilor, binefăcătorii publici, donatori generoşi, este foarte veche aici. Pentru un om bogat, a distribui o parte din bunurile sale colectivităţii, astfel încât concetăţenii săi să profite de averea sa, înseamnă într'un anumit fel, a o legitima şi a obţine printr'un asemenea gest o formă de noblete. Este poate şi un mijloc de a-şi cumpăra un loc în paradis.

*Astfel, **Şcoala Politehnică din Atena** a fost construită graţie fondurilor familiilor **Sturmara şi Tosiţa**, în timp ce familia **Averof**, şi ea tot originară din Aminciu ca şi cei doi precedenţi, **a construit stadionul unde s'au ţinut primele jocuri olimpice moderne**, la Atena în 1896, iar, pe de altă parte, a donat marinei militare greceşti un cuirasat, în activitate şi în zilele noastre, şi care-i poartă numele. Aceleaşi familii au asigurat prosperitatea Aminciului, construind aici fabrici de cherestea, instalaţii pentru prelucrarea laptelui, un funicular, ocupându-se în acelaşi timp de organizarea şi înflorirea artizanatului.*

*În aceeaşi tradiţie, Aromânii **Benerdachi**, negustor la Sf. Petersburg a construit **Muzeul Naţional din Atena**, baronul **Sima**, comerciant din Viena, **Observatorul astronomic şi Academia de Ştiinţe**, fraţii **Zapa**, **Palatul de expoziţii Zapion**, **Benachi**, **Muzeul de arte decorative** care-i poartă numele. Mai recent, industriaşul **Bodosachi** a lăsat prin testament averea sa unei fundaţii care se va ocupa de construirea edificiului destinat adăpostirii **Arhivei Naţionale**.*

Dar există şi mici evergheţi, cum ar fi aceşti emigranţi reveniţi din Statele Unite sau din alte ţări, oferind o fântână în piaţa comunei sale natale, cu condiţia ca o placă comemorativă să evoce memoria acestui generos donator. Tradiţia evergheţilor la Aromâni dovedeşte în acelaşi timp importanţa <recunoaşterii sociale> pentru individ, precum şi forţa sentimentului colectiv.

Aromânii au fost beduinii Balcanilor. Păstori nomanzi, de origine română, vorbind o limbă latină care le este proprie, ei pasc turmele lor încă din secolele al X-lea şi al XI-lea în munţii şi în văile din Nordul Greciei, în Macedonia iugoslavă şi în Sudul Albaniei. Încetul cu încetul, adaptându-se la viaţa sedentară, ei s'au dedat activităţilor legate de creşterea vitelor, de prelucrare a lânei şi a pieilor, cu comerţul de măcelărie. Apoi s'au apucat să prelucreze lemnul, au deschis hanuri şi restaurante, au devenit agricultori şi negustori. Puţini sunt aceia care continuă să trăiască în ritmul transhumanţei, locuind în timpul iernii în nişte colibe de piatră acoperite de trestie. Dar bătrânii comentează în aromâneşte sosirea turiştilor, iar cântecele lor vorbesc despre munţi inaccesibili şi despre păstoriţe răpite".

După lectura rândurilor de mai sus, credem că cititorul va înţelege de ce aminceniii au dreptate când spun cu mândrie că *"Atena este o bucată din Aminciu"*.

Continuare în numărul viitor

AMINCIU - Muzeul Tosiţa

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

SITUAŢIA DIN ÎNVĂŢĂMÂNT

Raportul întocmit de UNESCO pe baza datelor furnizate de instituţiile de învăţământ din 27 ţări, situează România pe ultimul loc din Europa şi America de Nord, în privinţa alocaţiilor bugetare pentru învăţământ. Bugetul sărac al învăţământului românesc a dus la scăderea substanţială a salariilor cadrelor didactice, mai ales după liberalizarea preţurilor, astfel că salariul unui profesor român reprezintă în acest moment, aproape 40 la sută din retribuţia pe care o primea în 1990. Lipsa resurselor pentru învăţământ face să scadă calitatea educaţiei şi motivaţia dascălului pentru o activitate de calitate şi, implicit, acutizează tendinţa elevilor de a întrerupe cursurile şi de a abandona şcoala.

ANGAJAŢILOR DIN ÎNVĂŢĂMÂNT LI S'AU MĂRIT SALARIILE

Guvernul a decis printr'o Ordonanţă de Urgenţă, după mai bine de 7 ore de discuţii, majorarea salariilor şi acordarea celui de-al 13-lea salariu pentru angajaţii din învăţământ. Ministrul Educaţiei Naţionale a arătat că ministerul va beneficia în proiectul de buget de o cotă de 4% din PIB şi a lansat un apel către profesorii aflaţi în grevă pentru a înceta această acţiune, astfel ca procesul de învăţământ să poată fi reluat. Referindu-se la demisia din funcţia de Ministru al Educaţiei Naţionale, Andrei Marga a precizat că rămâne să-şi facă datoria mai departe.

Ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale, Smaranda Dobrescu, a arătat la rândul ei că învăţământul reprezintă o prioritate naţională pentru actualul Executiv, care a propus în acest sens majorarea salariilor pentru personalul din învăţământ. Prin actul normativ adoptat, s'a urmărit creşterea urgentă a salariului de bază, cu modificări legislative minime, precum şi faptul ca această majorare să nu depindă de Legea bugetului.

ARMATA ÎNTÂRZIE REZOLVAREA UNOR DOSARE PRIVIND EVENIMENTELE DIN DECEMBRIE 1989.

Şeful Secţiei Parchetelor Militare, generalul magistrat Dan Voinea, susţine că soluţionarea unor dosare este întârziată de către Armată, care nu furnizează informaţiile necesare cercetărilor. Este cunoscut faptul că reprezentanţii conducerii Ministerului Apărării au făcut numeroase declaraţii referitoare la faptul că adevărul despre evenimentele din Decembrie 1989 nu trebue căutat în tribunale. În acest context, fostul şef al Securităţii Timiş, Radu Tinu, a declarat că nu se vrea adevărul despre revoluţie, întrucât Armata română ar rămâne fără generali.

Generalul Dan Voinea, şeful Secţiei Parchetelor Militare, a declarat recent, într'o conferinţă de presă, că dosarul privind evenimentele din Decembrie 1989, dela Televiziune, soldat cu moartea a 96 de persoane şi rănirea altor 300, va fi soluţionat până la finalizarea campaniei electorale.

STRATEGIA COMUNĂ A FORŢELOR DE CENTRU-DREAPTA

Reprezentanţii PNŢCD, PNL, UFD şi ai Alianţei Civice s'au pronunţat pentru o strategie comună a forţelor de centru şi centru-dreapta pentru alegerile locale şi generale, însă formula concretă de realizare nu a fost încă definitivată, urmând a fi invitate şi alte partide de dreapta. Această înţelegere între forţele politice de dreapta, inclusiv ANCD, care a lipsit dela discuţii, este benefică şi indiscutabilă.

Partidele din polul de dreapta vor semna un protocol că nu se vor ataca între ele în campania electorală şi vor susţine candidatul cel mai bine plasat în turul doi al alegerilor locale şi generale. Aceste partide trebue să sprijine reforma şi integrarea europeană.

Reprezentatul PNŢCD Ioan Mureşan consideră că strategia comună este necesară pentru a face faţă inamicului comun, şi anume posibilitatea revenirii la putere a forţelor care au administrat ţara până în 1996, pentrucă într'o astfel de situaţie România ar fi menţinută în zona gri, iar succesele în integrarea europeană ar putea fi anulate, iar fluxul financiar care vine în ţară să fie stopat.

PENSIONAREA ANTICIPATĂ

Proiectul de lege al pensionării anticipate pentru persoanele care au împlinit vârsta de 50 de ani la femei şi 55 de ani la bărbaţi, iniţiat de Paula Ivănescu (PD), deşi aprobat de ambele Camere ale Parlamentului, s'ar putea să nu fie aprobat. Ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale, Smaranda Dobrescu, s'a pronunţat la şedinţa Comisiei pentru muncă a Camerei Deputaţilor, împotriva proiectului de lege. Proiectul ar ingreuna enorm bugetul pensiilor şi recalcularea acestora, ministerul condus de Smaranda Dobrescu (Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale) ar avea nevoie în plus de 1.000 miliarde de lei pentru aplicarea prevederilor proiectului. În prezent proiectul se află în faza de mediere.

AU ÎNCEPUT NEGOCIERILE DE ADERARE LA U.E.

Negocierile de aderare a României la Uniunea Europeană au fost lansate oficial la Bruxelles, în cadrul Conferinţei interguvernamentale a lărgirii U.E. Şeful diplomaţiei române i-a informat pe miniştrii de externe ai celor 15 ţări ai UE şi pe reprezentatul Comisiei Europene, că România şi-a propus să devină membru al UE la 1 Ianuarie 2007. România va primi până la aderare, în fiecare an, 600 milioane de euro, fonduri care se vor concentra pe domeniul agricol, transportul şi protecţia mediului, a declarat comisarul european pentru extindere, Gunther Verheugen.

Conferinţa internaţională s'a desfăşurat sub forma unor reuniuni separate între miniştrii de externe din UE şi comisarul european al extinderii, pe de altă parte, respectiv fiecare dintre cele 6 ţări a căror invitare a fost decisă la *summit*-ul de anul trecut dela Heksinki.

ROMÂNIA NU POATE INTRA ÎN NATO CU UN BUGET DE 1% DIN PIB

Ministrul Apărării, Victor Babiuc, consideră că bugetul apărării trebue să reflecte opţiunea strategică a României pentru NATO. Dorinţa României de aderare la NATO, în situaţia de faţă este o vorbă fără acoperire. Potrivit unor surse, liderii coaliţiei ar fi decis ca bugetul apărării pe anul în curs, să fie redus dela aproximativ 2,3 la sută din PIB la 1,8 la sută. Planul de Pregătire pentru Aderare (MAP) necesită cheltuieli, care nu pot fi realizate dacă nu sunt fonduri alocate, a precizat Babiuc.

PDSR NU VREA SĂ RĂMÂNĂ PE DINAFARĂ

Prim-vicepreşedintele PDSR Adrian Năstase a declarat că PDSR va trimite o scrisoare la sediul NATO pentru a-şi arăta disponibilitatea de a avea întâlniri la nivelul partidului cu reprezentanţii NATO, pentru a lămuri anumite teme legate de integrarea euro-atlantică.

PDSR a fost nemulţumit de faptul că secretarul general al NATO, George Robertson nu s'a întâlnit cu reprezentanţii PDSR în cursul vizitei sale în România.

ABROGAREA LEGII PRESEI DIN RSR DIN ANUL 1974

Comisia de cultură a Camerei Deputaţilor a avizat favorabil proiectul legislativ, iniţiat de deputaţii Puiu Haşotti (PNL) şi George Şerban (independent), privind abrogarea Legii presei din Republica Socialistă România, act normativ ce datează din 1974. Atât reprezentanţii Puterii, cât şi ai Opoziţiei din comisie au votat unanim.

ALIANŢA CIVICĂ NU SE VA ÎNTOARCE ÎN CONVENŢIA DEMOCRATĂ

Preşedintele Alianţei Civice, Ana Blandiana, a declarat că această formaţiune civică nu se va întoarce în Convenţia Democrată deoarece partidele din această alianţă trebue să-şi gireze şi gestioneze singure ideile. Alianţa Civică va sprijini formaţiunile politice doar în funcţie de modul în care acestea sprijină prin acte şi legi ideile AC, a spus Ana Blandiana, la sfârşitul întrunirii forţelor de dreapta. Reprezentantul UFD, Octavian Bot a precizat la rândul său că UFD nu este interesată de refacerea CDR.

SENATORUL CORNELIU TURIANU S'A ÎNSCRIS ÎN ANCD

Fostul senator PNŢCD şi-a anuntat oficial, într'o conferinţă de presă, înscrierea în ANCD, pe care l-a numit adevăratul partid creştin-democrat din România, care cuprinde pilonii reali pentru înfăptuirea unei democraţii reale în ţară.

Şi-au mai anunţat oficial înscrierea în ANCD Barbu Cioculescu, editorialist la ziarul *"Dreptatea"* şi Marcel Uluitu, directorul Institutului de Fiziologie, fost şef al Departamentului de Sănătate al PNŢCD.

P. ROMAN CREDE CĂ GUVERNAREA 2001-2004 VA FI A DEMOCRAŢILOR

Preşedintele PD, Petre Roman, a declarat la deschiderea lucrărilor Convenţiei Naţionale a acestui partid, că mandatul de guvernare 2001-2004 va fi al democraţilor. În această guvernare, sistemul de administrare a banilor publici, precum şi justiţia vor funcţiona pentru cetăţean. Petre Roman a susţinut că cei care au părăsit PD sunt puţini. Ei au plecat singuri şi îi găsim tot singuri.

La sfârşitul lucrărilor, Petre Roman a fost reales în funcţia de preşedinte al PD cu 910 voturi pentru, 7 contra şi 8 voturi au fost anulate.

PROIECTUL LIBERAL DE MODIFICARE A CONSTITUŢIEI A PRIMIT AVIZ NEGATIV

Consiliul Legislativ a avizat negativ propunerea PNL de modificare a Constituţiei, pe motiv că aceasta încalcă prevederile legii 189/1999, potrivit căreia iniţiativa legislativă cetăţenească trebue să aparţină şi să fie lansată de un comitet de iniţiativă alcătuit din simpli cetăţeni, care nu deţin funcţii publice.

Consiliul legislativ, al cărui aviz este consultativ, recomandă ca, pentru a se evita revizuiri frecvente şi punctuale ale Constituţiei, să se formeze o Comisie parlamentară specială care să analizeze global problematica modificării legii fundamentale.

VADIM TUDOR A PIERDUT PROCESUL DE CALOMNIE

Senatorul Corneliu Vadim Tudor a pierdut procesele de calomnie care i-au fost intentate de Ministrul Justiţiei, Valeriu Stoica, instanţa Tribunalului Bucureşti obligându-l pe preşedintele PRM la plata unor despăgubiri totalizând 440 de milioane de lei.

ALIANŢA CIVICĂ PUNE URMĂTOARELE CONDIŢII UNUI CANDIDAT PENTRU ALEGERILE VIITOARE

Excluderea din cadrul Puterii a persoanelor compromise şi interzicerea accesului acestora pe liste electorale, precum şi aplicarea Punctului 8 al Proclamaţiei dela Timişoara în alcătuirea listelor de candidaţi pentru alegerile locale şi legislative.

SPORT

COMITETUL OLIMPIC ROMÂN

• Neaşteptat, Comitetul Olimpic Român a decis în cadrul Comitetului Executiv să refuze solicitările fotrurilor similare din Italia şi Canada, pentru ca sportivii Bogdan Rath şi Alexandru Ciupe să participe pentru ele la Jocurile Olimpice dela Sydney. Cei doi au primit cetăţenie italiană şi, respectiv, canadiană şi doresc să reprezinte aceste ţări în competiţiile de polo şi judo. Spunem că decizia Comitetului Executiv este neaşteptată pentrucă ne gândim, în primul rând, la faptul că cei doi sportivi oricum nu vor reprezenta România la Jocurile Olimpice: la polo reprezentativa noastră are şanse minime să fie prezentă, iar judoka Alexandru Ciupe nu mai este de câţiva ani în atenţia loturilor naţionale. Dan Popper, secretarul general al COR, a motivat ieri decizia Comitetului Executiv prin faptul că nu e moral ca un sportiv care a reprezentat o ţară la Jocurile Olimpice (cei doi au fost în delegaţia României la JO '96) să participe apoi pentru o altă ţară, înainte de patru ani. Ni se pare un principiu cel puţin ciudat, dacă ne gândim la faptul că aproape 90% dintre federaţiile internaţionale dau drept de joc sportivilor, în cazul în care aceştia îşi schimbă cetăţenia, pentru o nouă ţară. Ni s'a spus că un răspuns pozitiv ar da naştere unui precedent, dar e bine de ştiut că acesta deja există, cazul atletei Alina Astafei fiind foate cunoscut. Oricum, decizia COR ni se pare alături de drum în condiţiile în care circulaţia persoanelor şi, implicit, a sportivilor se face cu o viteză de zece ori mai mare deât, să spunem, acum 20 de ani.

• Un alt subiect disputat în cadrul şedinţei Comitetului Executiv a fost scrisoarea comună a unui grup de politicieni din România şi Republica Moldova, publicată într'o revistă de peste Prut, prin care se cerea alinierea unei echipe comune la Jocurile Olimpice dela Sydney. Subiectul însă nu a fost dezbătut prea mult şi nici nu s'a luat vreo decizie. *"E doar un articol într'un ziar şi nici nu ştiu dacă parlamentarii români prezenţi acolo au semnat. Dacă vom avea o solicitare oficială, ne vom sesiza şi vom discuta".*

• Bugetul Comitetului Olimpic Român pentru 2000 se cifrează la 58,8 miliarde de lei, banii fiind împărţiţi însă în două categorii: 30 de miliarde sunt pentru cheltuieli de pregătire, restul de 28,8 miliarde reprezentând cheltuieli pentru premierea sportivilor şi antrenorilor, în funcţie de rezultatele dela Olimpiadă. Dacă va fi cazul, suma pentru premieri va fi mărită.

• Cazul antrenorului lotului naţional de haltere, Nicu Vlad, s'a aflat şi el în discuţie. Acesta, aflat acum în Australia, a solicitat mai întâi un concediu de odihnă pe luna Ianuarie, apoi l-a prelungit (telefonic) până pe 3 Martie, absenţa sa dela lot fiind resimţită. Comitetul Executiv nu a luat nici o măsură împotriva sa, anulându-i însă, pe această perioadă, toate primele de lot olimpic.

• În sfârşit, şi o veste bună. Comitetul Internaţional Olimpic a trimis la Bucureşti o scrisoare prin care solicită COR să propună, dacă doreşte, un sportiv pentru Comisia Sportivilor din cadrul forului olimpic pentru această comisie a CIO, care are caracter consultativ şi este formată din 15 persoane, toţi sportivi în activitate. A fost propusă Gabriela Szabo.

GABRIELA SZABO A CÂŞTIGAT PROBA DE 3.000 M LA BIRMINGHAM

Atleta română Gabriela Szabo a câştigat cu timpul de 8 minute, 35 de secunde şi 42 de sutimi, proba de 3.000 m din cadrul reuniunii atletice dela Birmingham. Recordul mondial al probei de 3.000, este de 8:33,82, realizat în urmă cu 11 ani de Olandeza Elly Van Hulst.

GERMANIA-ROMÂNIA (tineret) 1-1

Echipele de tineret ale României şi Germaniei au încheiat la egalitate, 1-1, întâlnirea amicală disputată la Kobletz. Pentru echipa noastră a înscris Mutu în minutul 2, egalitatea fiind restabilită opt minute mai târziu de Voss, dintr'o lovitură de 11 metri.

STEAUA A REFUZAT INVITAŢIA DE A LUA PARTE LA CUPA UEFA INTERTOTO

Data de 10 Februarie a fost termenul la care primele 10 echipe din clasamentul la zi al Diviziei A, cărora li s'au trimis invitaţii, urmau să comunice dacă doresc să ia parte la ediţia din acest an a Cupei UEFA Intertoto. Au răspuns afirmativ doar patru echipe: Ceahlăul, Gloria, FCM Bacău şi Petrolul. Steaua refuzând, pierde şi şansa de a mai prinde un loc în cupele europene, din care n'a lipsit în ultimii 17 ani.

RELUAREA CAMPIONATULUI CLASAMENTUL DIVIZIEI A

-ETAPA 21-

1.	DINAMO	21	18	2	1	59-15	56 (+26)
2.	RAPID	21	13	4	4	37-22	43 (+13)
3.	FC ARGEŞ	21	13	3	5	32-17	42 (+12)
4.	CEAHLĂUL	21	11	4	6	28-30	37 (+ 4)
5.	GLORIA	21	11	2	8	30-25	35 (+ 5)
6.	ASTRA	21	9	4	8	32-25	31 (- 2)
7.	STEAUA	20	9	3	8	38-39	30 (- 3)
8.	UNIVERSITATEA	21	8	5	8	25-19	29 (- 4)
9.	FCM BACĂU	21	8	5	8	21-25	29 (- 4)
10.	FC NAŢIONAL	21	7	4	10	32-27	25 (- 8)
11.	PETROLUL	21	7	4	10	25-33	25 (- 5)
12.	FC BRAŞOV	21	7	3	11	31-31	24 (- 6)
13.	OŢELUL	21	7	3	11	33-36	24 (- 6)
14.	ROCAR	20	8	0	12	27-33	24 (- 3)
15.	FC ONEŞTI	21	7	3	11	25-44	24 (- 9)
16.	FARUL	21	6	5	10	25-35	23 (-10)
17.	CSM REŞIŢA	21	4	6	11	24-45	18 (-15)
18.	EXTENSIV	21	4	2	15	15-38	14 (-16)

Partida dintre formaţiile Rocar Bucureşti şi Steaua se va disputa pe 19 Aprilie

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

SPICUIRI DIN SCRISOAREA DESCHISĂ ADRESATĂ DE BABIUC LUI PETRE ROMAN

Domnule Petre Roman, am părăsit Partidul Democrat într'un moment în care nu-mi puteam reproşa că nu am făcut ceea ce depindea de mine pentru a-mi găsi un rost în interiorul său, *"închizând uşa"* în urma mea cât mai discret cu putinţă, astfel încât să evit un spectacol penibil pentru noi toţi. O asemenea discreţie era nu numai exprimarea firească a modului meu obişnuit de a mă comporta... De aceea, în comunicatul foarte scurt prin care mi-am anunţat demisia am introdus o singură frază cuprinzând motivarea sintetică a gestului meu. Pentru Dumneavoastră, ca şi pentru ceilalţi lideri ai partidului, dacă ar fi vrut, ar fi fost simplu de identificat miile de cuvinte nescrise ce se ascundeau în spatele acelei fraze. Constat însă că discreţiei mele i se răspunde nu doar cu ineleganţă, ci şi cu necuvenită incorectitudine. Unei despărţiri regretabile, consumate într'o manieră civilizată, preferaţi un divorţ însoţit de scandal şi vendetă politică. Direct şi prin interpuşi, în privat sau în public, aţi trecut nu numai la proferarea de josnice acuze, dar şi la răspândirea unor zvonuri calomnioase. Recunosc în toate aceste manevre sistemul comunternist de înlăturare a adversarilor politici incomozi. Mă văd, deci, obligat să vă spun că nu am demisionat nici pentrucă am fost şantajat ori că sunt şantajabil, nici pentrucă aş fi conspirat cu alte personalităţi şi forţe politice urmărind, chipurile distrugerea Partidului Democrat, nici pentrucă am dorit să-mi protejez afacerile ameninţate de rivalitatea altor exponenţi ai partidului.

Distrugerea Partidului Democrat vine din interior şi plecarea mea s'a consumat în momentul în care am ajuns la concluzia că partidul nu poate face nimic pentru a-şi împiedica propria disoluţie, precum şi după ce m'am convins că aţi reuşit să reduceţi la zero orice posibilitate de a se acţiona împotriva unui atare proces nefast... Unii zic că PD nu mai este un partid pentru ţară, ci un partid pentru lider. Aş spune că astăzi nici despre un partid pentru lider nu se mai poate vorbi, ci despre un partid debusolat... Aţi afirmat că datorez partidului faptul de a fi ajuns o personalitate cunoscută şi influentă. Dumneavoastră şi alţii care fac asemenea afirmaţii, aţi fost şcoşi din anonimat pe seama partidului. Eu, însă, am fost cunoscut înainte ca Partidul Democrat să existe, iar buna mea reputaţie anterioară lui 1989, nu a fost rezultatul compromisurilor politice, căci nu am fost nici măcar simplu membru al P.C.R. Aceasta, în timp ce fruntaşii Partidului Democrat de astăzi erau de găsit în dosarele nomenclaturii, iar unii chiar în paginile dosarelor penale în care s'ar şi întoarce dacă şi-ar pierde imunitatea parlamentară. Eu nu am consumat, deci, onorabilitatea partidului, ci am transferat din propria mea onorabilitate, inclusiv Dumneavoastră. De aceea nu am datorii faţă de nimeni...

PD-UL CALIFICĂ DEMISIA LUI BABIUC CA UN GEST CINIC

Purtătorul de cuvânt al Partidului Democrat, Dumitru Moinescu a declarat că grupările parlamentare ale PD au luat act de demisia din partid a lui Victor Babiuc şi disponibilitatea acestuia de a renunţa la conducerea Ministerului Apărării. Moinescu a spus că plecarea lui Babiuc este un gest cinic, deoarece el a fost sprijinit de toate guvernele din care a făcut parte şi a arătat că acesta şi-a dat demisia în ciuda tuturor asigurărilor date conducerii partidului cu doar două zile înainte de Convenţia Naţională.

PNŢCD DOREŞTE CA CRIZA SĂ FIE REZOLVATĂ LA NIVELUL GUVERNULUI

Secretarul general al PNŢCD Remus Opriş, purtătorul de cuvânt al partidului, consideră că decizia PD de a nu participa le şedinţele Parlamentului este o problemă ce trebue rezolvată la nivelul liderilor coaliţiei, în timp ce situaţia creată în jurul Ministrului Apărării Victor Babiuc, trebue să se rezume la o discuţie internă la nivelul Executivului. El consideră că, doar în măsura în care Biroul Executiv al Guvernului nu rezolvă problema, este necesară o întrunire a coaliţiei şi a precizat că PNŢCD este deschis oricărei discuţii. În opinia sa, interesele personale şi de partid nu trebue să fie prioritare faţă de interesele coaliţiei şi ale Guvernului.

CRIZA DIN COALIŢIE

Până la închiderea ediţiei ziarului nostru, criza din Coaliţia guvernamentală nu a reuşit să fie rezolvată. Declaraţiile optimiste a preşedintelui PNŢCD Ion Diaconescu sunt în contradicţie cu cele ale PNL.

PARTIDUL LUI ROMAN A PROPUS PE SORIN FRUNZĂVERDE ÎN LOCUL LUI BABIUC

Consiliul de Coordonare Naţional al PD l-a nominalizat oficial pe Sorin Frunzăverde candidat la postul de Ministru al Apărarii. Petre Roman a specificat că neînlocuirea lui Babiuc, care nu mai are sprijin politic, duce la încălcarea Acordului CDR-USD. Situaţia gravă este datorată presiunilor unui grup politic al PNL care împiedică rezolvarea cazului. În consecinţă, liderul PD a anunţat că nu se va retrage dela guvernare, dar cei 61 de parlamentari pedişti vor începe boicotul parlamentar.

PDSR AFIRMĂ CĂ PD NU-L POATE OBLIGA PE VICTOR BABIUC SĂ-ŞI DEA DEMISIA

Vicepreşedintele PDSR Ioan Mircea Paşcu a declarat într'o conferinţă de presă a partidului, că liderii PD nu îl pot obliga pe Victor Babiuc să-şi dea demisia din funcţia de Ministru al Apărării. Nu există nici o lege care să stipuleze că algoritmul primează, poate că s'au încălcat unele înţelegeri politice dar nu legi, a menţionat Paşcu.

PNL SUSŢINE CĂ NU ARE NICI UN AMESTEC ÎN MENŢINEREA LUI BABIUC CA MINISTRU AL APĂRĂRII

Purtătorul de cuvânt al PNL, Crin Antonescu, vicepreşedinte al partidului, consideră că declaraţiile lui Traian Băsescu sunt irresponsabile. PNL nu are nici un amestec şi nu a făcut nici o intervenţie la preşedinţie referitoare la menţinerea în funcţie a Ministrului Apărării, fostul demnitar Victor Babiuc.

CE I SE CERE UNUI VIITOR MINISTRU AL APĂRĂRII

Ca el să fie agreat de Preşedintele Constantinescu, având în vedere că şeful statului este comandantul Armatei, el să fie acceptat de Premierul Isărescu, să fie agreat de Armată şi să continue procesul de integrare în NATO şi să aibă o bună colaborare cu preşedintele ţării.

LIDERII COALIŢIEI VOR DECIDE ASUPRA ÎNLOCUIRII LUI VICTOR BABIUC

Potrivit unor surse, Premierul Isărescu a afirmat că problema înlocuirii lui Babiuc este de natură politică şi decizia în acest sens trebue luată de către coaliţia aflată la guvernare. Surse liberale susţin că Premierul Isărescu a avut o convorbire cu Preşedintele Constantinescu, căruia i-a expus situaţia legată de cererea Partidului Democrat ca să-l înlocuiască pe Ministrul Apărării, Victor Babiuc şi că preşedintele şi-a dat acordul pentru ca înlocuirea lui Babiuc să fie decisă în cadrul unei întâlniri a liderilor coaliţiei. Consiliul Politic al PD a decis să accepte o întâlnire a liderilor coaliţiei, dacă aceasta va fi propusă de către ceilalţi parteneri de guvernare.

DISCUŢIILE PRIVIND SUCCESORUL LUI BABIUC AU STAGNAT

Întâlnirea liderilor Coaliţiei, la care a participat şi premierul Mugur Isărescu nu a dus la nici un rezultat. Partenerii din Coaliţie acceptaseră propunerea PD de a se întocmi două documente separate, unul pentru schimbarea Ministrului Babiuc dela Apărare, şi una pentru stablirea priorităţilor legislative. Aceste documente urmau să fie semnate de toţi. PD a refuzat însă semnarea listei cu priorităţile legislative şi a părăsit Palatul Victoria.

DOBÂNZILE VOR SCĂDEA

Premierul Mugur Isărescu crede că în viitorul apropiat dobânzile vor intra în scădere. Isărescu a declarat că nivelul ridicat al dobânzilor actuale se datorează plăţii obligaţiunilor externe ale CONEL, care s'au încheiat în cursul lunii Februarie. Prin lansarea unor obligaţiuni ale Ministerului Finanţelor, pe pieţele internaţionale de capital, se prevede o scădere a dobânzilor de pe piaţa internă, care va permite ca resursele disponibile să fie întrebuinţate în sectorul neguvernamental.

Datoria publică internă reprezintă în acest an 12% din PIB, iar cea externă 22% din PIB, de unde rezultă o pondere de 34% din PIB pentru serviciul datoriei publice, a spus Isărescu. Nivelul de alarmă este 60% din PIB, a explicat premierul.

AJUTORUL EXTERN PENTRU ANUL 2000 VA REPREZENTA PESTE 60% DIN DEFICITUL BUGETAR

Finanţările externe pentru anul 2000 vor reprezenta peste 60% din deficitul bugetar, ceea ce înseamnă că statul va înceta să obţină finanţare de pe piaţa internă, aşa cum s'a întâmplat în 1999, a anunţat Premierul Mugur Isărescu.

E. CONSTANTINESCU ÎI CERE EXPLICAŢII LUI PETRE ROMAN

Preşedintele Emil Constantinescu consideră deplasate şi neavenite declaraţiile lui Traian Băsescu, privind presupusele ingerinţe ale şefului statului în treburile PD şi îi solicită explicaţii, în acest sens, liderului PD, Petre Roman, a declarat purtătorul de cuvânt al Preşedinţiei, Răzvan Popescu.

Pe de altă parte, Răzvan Popescu a afirmat că preşedintele nu a primit nici o cerere de demisie din partea Ministrului Victor Babiuc şi nici vreo solicitare a acestuia din partea primului ministru. Emil Constantinescu este de părere că această problemă trebue rezolvată în cadrul coaliţiei, şeful statului aşteptând să i se aducă la cunoştinţă soluţiile convenite.

PARLAMENTARIII PD NU VOR MAI PARTICIPA LA DEZBATERI

Parlamentarii democraţi ai lui Petre Roman nu vor mai participa la dezbateri până când nu vor fi înlocuiţi foştii deputaţi PD, George Şerban şi Liviu Spătaru din Comisiile SIE şi SRI, precum şi Ministrul Apărării Victor Babiuc, a declarat, la palatul Parlamentului, vicepreşedintele PD Traian Băsescu. Tot Băsescu a spus că PD nu poate fi păcălit la nesfârşit, în condiţiile astea, el continuându-şi atacul la adresa PNL, spunând că acest partid a furat preşedinţia Senatului şi alte poziţii dobândite de PD. Vicepreşedintele PD Traian Băsescu a atacat dur şi pe Emil Constantinescu, spunând că acesta se amestecă în treburile interne ale PD-ului, în privinţa înlocuirii lui Babiuc.

PDSR A CRITICAT AROGANŢA LUI PETRE ROMAN FAŢĂ DE MESAJUL ADRESAT PD-ULUI

Într'un comunicat remis de către Biroul de presă, PDSR îşi exprimă regretul faţă de atitudinea liderului PD, Petre Roman, care a răspuns într'un mod arogant gestului de deschidere şi de bună voinţă al PDSR-ului. PDSR consideră că şi în al doisprezecelea ceas, conducerea Partidului Democrat a ratat ocazia de a face o analiză critică a participării sale la o guvernare dezastruoasă din toate punctele de vedere.

COORDONATORUL PACTULUI DE STABILITATE PENTRU EUROPA NE AVERTIZEAZĂ

Într'un interviu acordat recent postului de radio Deutsche Welle, coordonatorul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, Bodo Hombach, a declarat că, în ce priveşte posibilitatea ca în România alegerile din toamnă să aducă la putere forţele extremiste şi populiste, Uniunea Europeană şi Pactul de Stabilitate pot oferi numai cadrul general care să evite un asemenea deznodământ. Noi putem ajuta doar acele state care se pot ajuta singure.

Blocarea reformei şi întoarcerea României din drumul pe care a pornit cu fermitate în ultimii ani, echivalează cu anularea şanselor de integrare şi îngheţarea programelor de asistenţă, a avertizat diplomatul german.

SPRIJIN FINANCIAR ALOCAT ÎN CADRUL PACTULUI DE STABILITATE ÎN EUROPA DE SUD-EST

Pactul de stabilitate pentru Europa de Sud-Est, adoptat la 30 Iulie 1999 de către cincizeci de şefi de state şi de guverne, va primi, la început, o asistenţă financiară de 1,8 miliarde euro, a anunţat coordonatorul Pactului, Bodo Hombach.

Statele cele mai afectate din conflicte, ca Albania, Bosnia şi Macedonia, vor primi asistenţa financiară cea mai semnificativă de 55%. România va beneficia de cel mai important proiect, respectiv modernizarea căii ferate Bucureşti-Constanţa, care va costa 643 milioane de euro (dintr'o sumă de 2.889 miliarde de euro alocate României).

GEORGE PĂDURE CANDIDAT PNL LA PRIMĂRIA CAPITALEI

PNL a lansat într'o conferinţă de presă, candidatura lui George Pădure la Primăria Capitalei. Actualul primar al Sectorului 1 al Capitalei, mulţumind PNL-ului pentru încrederea acordată, şi-a exprimat speranţa, că întreaga campanie electorală va fi civilizată şi constructivă.

SCHIMBĂRI ŞI NUMIRI NOI ÎN INSTITUŢIA PREZIDENŢIALĂ

Purtătorul de cuvânt al preşedinţiei, Răzvan Popescu, a anunţat numirea consilierului prezidenţial Dorin Marian în funcţia de şef al Administraţiei Preşedinţiei României, locul său fiind preluat de generalul de corp de armată Constantin Degeratu, actualul şef la Statului Major General. În noua sa funcţie, Dorin Marian va avea atribuţii de coordonare a activităţii tuturor departamentelor din cadrul Preşedinţiei. Emil Constantinescu l-a numit pe generalul de divizie Mircea Chelaru în funcţia de şef al Statului Major General, preluând atribuţiile lui Constantin Degeratu. Conform unor surse din cadrul preşedinţiei, generalul Degeratu îşi va păstra calitatea de militar activ.

SISTEMUL SANITAR ÎN PRAG DE FALIMENT

Datorită unui buget neadecvat, sistemul sanitar a fost susţinut financiar în 1999, în proporţie de 95 la sută, din bugetul Casei Naţionale de Asigurări. Pentru a evita colapsul sistemului sanitar, care nu a mai avut bani pentru plata salariilor, achiziţionarea medicamentelor şi materialelor sanitare, Casa Naţională de Asigurări de Sănătate (CNAS) a preluat 95 la sută din finanţările ce trebuiau făcute de Ministerul Sănătăţii, a declarat Alexandru Ciocâlteu, preşedintele CNAS.

ANALIŞTII ECONOMICI SUNT REZERVAŢI ÎN PRIVINŢA REALIZĂRII PROGRAMELOR

Analiştii economici apreciază datele pozitive prezentate de Premierul Mugur Isărescu privind evoluţia economiei româneşti, dar sunt destul de circumspecţi în privinţa atingerii efective a acestor indicatori de creştere economică, din cauza inconsecvenţei autorităţilor române de a pune în practică programele prezentate. Ca să ai credibilitate, trebue să-ţi faci mai întâi curăţenie în casă, înainte de a face casa mai frumoasă, a opinat preşedintele dela Reiffeissen. De-a lungul ultimilor zece ani, toate autorităţile au prezentat programe de creştere economică, de măsuri de reformă şi privatizare, însă toate acestea au eşuat deoarece guvernanţii nu au fost capabili să pună în practică ce au prezentat.

Am învăţat în aceşti ani că între vorbe şi fapte este o mare diferenţă, a conchis Gabriela Sendroiu, dela Creditanstalt.

CURSURILE PIEŢEI VALUTARE ANUNŢATE DE BNR PE DATA DE 8 MARTIE

1 dolar SUA	19044 lei
1 dolar canadian	13104 lei
1 marcă germană	9366 lei
1 franc francez	2793 lei
1 franc elveţian	11381 lei
1 dolar australian	11502 lei
1 şiling austriac	1331 lei
1 leu moldovenesc	2171 lei
100 drahme grec.	5490 lei
100 lire italiene	946 lei
1 EURO	18318 lei
1 g AUR	176550 lei

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

DRUMUL DE PACE AL PAPEI ÎN ORIENTUL MIJLOCIU

Papa sărută pământul egiptean adus de copii

Papa Ioan Paul II încearcă şi el să domolească spiritele din Orientul Mijlociu, prin prezenţa sa în această regiune înainte de Sfintele Sărbători ale Paştelui. El încearcă o apropiere între Creştini, Musulmani şi Evrei, şi cum a făcut şi în România, între Biserica Catolică şi cea Ortodoxă.

Visul Sfântului Părinte, care este bolnav şi în vârstă de 79 de ani, a fost ca sa înceapă pelerinajul său în Irak, în vechea cetate a Urului care, după tradiţia celor trei religii monoteiste, este locul de naştere a lui Abraham. Discuţiile însă cu guvernul lui Saddam Hussein nu au dus la nici un rezultat şi au fost întrerupte în Decembrie anul trecut. A rămas pelerinajul în celelalte locuri sfinte din Israel şi Egipt.

În pelerinajul de şase zile din Israel, care va începe la 21 Martie, sunt planificate rugăciuni ale Sfântului Părinte la Betleem, Nazaret şi Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim. În ceea ce priveşte Betleemul, care acum este sub autoritatea palestiniană, Iasser Arafat a făcut a noua sa vizită la Vatican, unde reprezentanţi palestinieni şi ai Vaticanului au semnat un acord în privinţa protecţiei libertăţii religioase şi statutul legal al Bisericilor Creştine.

Acordul recunoaşte *"inalienabilele drepturi legitime şi aspiraţiile naţionale ale poporului palestinian"* şi specifică, că *"deciziile şi acţiunile unilaterale care alterează caracterul specific al Ierusalimului sunt moral şi legal inacceptabile"*. Purtătorul de cuvânt al Vaticanului a declarat apoi: *"Ioan-Paul II a exprimat din nou solidaritatea Sfântului Scaun cu poporul palestinian care încă aşteaptă ca să vadă realizate aspiraţiile sale legitime"*.

Israelul a fost foarte iritat de textul acordului dintre Vatican şi Palestinieni, exprimând *"marea sa nemulţumire"* pentru declaraţia dela Roma care *"include viitorul Ierusalimului şi alte probleme ce sunt subiectul negocierilor israelo-palestiniene în privinţa unui statut final"*. Ultraortodocşii se opun la oficierea în Nazaret a unei slujbe de către Sfântul Părinte.

Arafat la Vatican

Vaticanul a stabilit relaţii oficiale cu Organizaţia de Eliberare a Palestinei în 1994. Acum, Biserica a obţinut drepturi legale pentru libertatea religioasă într'un eventual stat palestinian, garanţii pe care Vaticanul nu le-a obţinut în nici una din actualele ţări musulmane. Unii experţi consideră că Israelul a forţat mâna Vaticanului, pentrucă nu a garantat dreptul de proprietate şi drepturile în precedentele retrocedări de teritorii de sub controlul palestinian.

Pelerinajul Papei a început în Egipt, dorinţa Sfântului Părinte fiind de a se ruga pe Muntele Sinai, unde Biblia spune că Moise a primit dela Dumnezeu cele Zece Porunci. Ioan-Paul II este primul papă care a pus piciorul pe pământul Egiptului şi a vrut să aducă un mesaj de pace în ţara în care numai cu două luni înainte au avut loc ciocniri sângeroase între Musulmani şi Creştini.

Papa a fost primit la aeroportul din Cairo de Preşedintele Hosni Mubarak şi lideri musulmani şi creştini. În mesajul său a răspuns preşedintelui, care a criticat fanatismul şi ura care a dus la violenţe: *"să faci rău, să încurajezi violenţa în numele religiei este o contradicţie teribilă şi o mare ofensă adusă lui Dumnezeu"*, a spus Papa.

Creştinii din Egipt reprezintă 10% din populaţie, dar numai 200.000 sunt Catolici. Marea majoritate aparţin de Biserica Coptă, o ramură care s'a desprins de restul Bisericii Creştine încă din anul 451, iar acum Biserica Coptă a Egiptului şi Etiopiei a rămas teologic separată de Biserica Catolică şi de cea Ortodoxă. Liderul ei spiritual este Papa Şenuda III, cu care Ioan Paul II s'a îmbrăţişat în noua catedrală catolică din Cairo. Cei doi prelaţi au purtat o lungă convorbire pentru reconciliere şi unitate. Papa a avut convorbiri şi cu şeful spiritual musulman sunit, Marele Şeic Mohammed Sayed Tantawi. Acesta a spus că va face o călătorie la Roma în toamna aceasta, ca să reîntoarcă vizita. Papa a oficiat o leturghie pe stadionul oraşului, la care au asistat 20.000 de credincioşi, printre care şi mulţi Copţi, dar nu şi liderii lor spirituali.

Punctul emotiv culminant al vizitei de trei zile a fost pe Muntele Sinai, la Mânăstirea Sf. Caterina, construită acum 1600 de ani pe locul unde tradiţia spune că Moise a primit cele Zece Porunci. Aici Sfântul Părinte s'a rugat singur. Ca şi în cazul Bisericii Ortodoxe ruse şi greceşti şi aici au fost acele reţineri, uneori ostile ale prelaţilor de a se întâlni cu şeful spiritual al Bisericii Catolice, care de mulţi ani încearcă să facă o apropiere spre o unitate de credinţă creştină. Singura Biserică care l-a primit cu căldură pe Papa Ioan-Paul II a fost Biserica Ortodoxă Română, unde el s'a rugat împreună cu Patriarhul Teoctist. Pentru credincioşi sărbătorirea Paştelui la date diferite este o mare

Ehud Barak

decepţie, fiindcă această sărbătoare reprezintă însăşi baza pe care s'a construit Creştinismul.

Atmosfera în Orientul Mijlociu este încă nesigură. Convorbirile israelo-palestiniene sunt încă îngheţate, iar retragerea trupelor israeliene din Februarie nu a mai avut loc. Au continuat atacuri israeliene asupra Libanului şi respectiv atacuri ale grupării *Hezbollah*, care luptă pentru alungarea. Israelienilor din Sudul Libanului ocupat de Israel din 1985, pentru stabilirea aşa-zisei *"zone de protecţie"*.

Hezbollah este considerată o mişcare de rezistenţă în lumea arabă, iar etichetarea ei de către Premierul francez Lionel Jospin, în vizită în Israel, drept organizaţie teroristă, a stârnit mânia Arabilor din Orientul Mijlociu. Jospin, care a făcut apoi o vizită lui Arafat la Ramalah, a fost bombardat cu pietre de către studenţii palestinieni. Remarcile lui Jospin au fost criticate de Preşedintele Chirac, care menţine o politică de echilibru în această regiune tensionată.

Barak a hotărît să retragă trupele din Liban până la 6 Iulie, promisiune făcută încă de anul trecut şi recent aprobată în unanimitate de membrii guvernului. Aceasta a determinat *Hezbollahul* să declare că sunt singura forţă arabă care a înfrânt Israelul. Chiar în Israel, mulţi consideră că această formaţie a câştigat un război clasic de gherilă. Ziarul *Haarez* compară retragerea din Liban cu retragerea SUA din Vietnam.

Convorbirile cu Siria au şi mai puţine şanse de a reîncepe acum, când micile partide de coaliţie care hărţuiesc pe Barak au torpilat o posibilă înţelegere cu Siria, votând împreună cu opoziţia un amendament care cere aprobarea retrocedării Înălţimilor Golan printr'un referendum cu majoritate absolută.

CHINA ÎNCEPE SĂ-ŞI PIARDĂ RĂBDAREA

Se pare că Beijingul şi-a pierdut răbdarea în privinţa problemei unificării Taiwanului cu China continentală, după ce Hong Kongul în 1997, şi Macao anul trecut, au revenit Chinei comuniste.

Cu mai puţin de o lună înaintea alegerilor prezidenţiale din Taiwan, Guvernul chinez a emis un raport de 11.000 de cuvinte intitulat *"Principiul unei singure Chine şi problema Taiwanului"*. Din acest raport rezultă clar că Beijingul nu va aştepta la infinit pentru reunificarea insulei cu China continentală.

Documentul a fost publicat la două zile după ce o delegaţie americană condusă de secretarul de Stat Adjunct Talbott a fost la Beijing ca să îndemne China pentru o atitudine mai reţinută privind Taiwanul. Discuţiile nu au adus nimic nou, dar poziţia negativă a Beijingului s'a văzut dela început prin faptul că delegaţia chineză nu a avut în alcătuirea ei un militar care să echivaleze cu poziţia Generalului Taltson, Adjunct al Marelui Stat Major american, ci un ofiţer cu rang mai scăzut.

Publicarea documentului chinez a apărut ca o surpriză. China acuză pe actualul preşedinte al Taiwanului Lee Tung-hui de a fi distrus convorbirile anterioare prin afirmaţia sa făcută vara trecută că Taiwanul va negocia cu China numai pe baza unei poziţii dela *"stat la stat"* şi prin refuzul său repetat de conceptul *"unei singure Chine"*. Beijingul consideră că Lee merge în continuare pe schema unei independenţe, deşi el a afirmat că este pentru o unificare ce pare îndepărtată, adică momentul când China va deveni o democraţie.

Şi înainte de alegerile din 1996 China a fost iritată de poziţia lui Lee şi a lansat câteva rachete în apropierea insulei iar Statele Unite au trimis două port-avioane în strâmtoarea dintre insulă şi continent, ceea ce a dus la o marcată tensiune între Statele Unite şi China.

În prezent principalii candidaţi pentru preşedinţie Lien Chan (Partidul Naţionalist de guvernământ), James Soong (fost lider naţionalist dar în prezent candidat independent) şi Chen Shui-bian (Partidul Democratic Progresiv) au făcut vagi promisiuni de reluare a negocierilor dar nici unul nu sprijină formula Chinei. Chen, al cărui partid a fost asociat cu ideea independenţei, a iritat pe Chinezi prin propunerea unui referendum în privinţa denumirii insulei ca Republica Chinei sau Republica Taiwan.

Pasajele din documentul chinez subliniază clar poziţia Chinei: *"În timp ce duce în continuare o politică paşnică pentru reunificare, guvernul chinez face cunoscut în mod clar că mijloacele de a rezolva viitorul Taiwanului reprezintă o problemă de politică internă a Chinei şi China nu are nici o obligaţie ca să renunţe la utilizarea forţei"*... Apoi: *"Nici o ţară care menţine relaţii diplomatice cu China nu trebue să procure arme Taiwanului or să intre într'o alianţă militară de orice fel cu Taiwanul. Statele Unite au contravenit în mod repetat promisiunii solemne făcute Chinei prin Comunicatul din 17 August 1982 şi a continuat să vândă Taiwanului arme ultramoderne şi echipament militar"*.

Mai departe se arată urmările refuzului Taiwanului de reunificare paşnică: *"Dacă evenimente grave vor duce la separarea Taiwanului de China în orice fel şi dacă Taiwanul este invadat sau ocupat, sau dacă autorităţile din Taiwan refuză sine die un acord paşnic de unificare prin negocieri, atunci guvernul chinez va fi forţat să adopte măsuri drastice, incluzând utilizarea forţei, pentru a apăra suveranitatea şi integritatea teritorială a Chinei şi a desăvârşi marea cauză a unificării"*.

Ameninţarea de utilizare a forţei a fost repetată apoi de Prim-ministrul Zhu Rongji la Congresul Naţional al Poporului care a început la 5 Martie.

Din raportul respectiv reiese că Beijingul este gata să acorde Taiwanului aceeaşi formulă adoptată pentru Hong Kong şi Macao, *"o ţară, două sisteme"*: *"Sistemul social diferit de dincolo de Strâmtoare nu trebue să constituie o barieră în unificarea paşnică. Mai mult, guvernul chinez având cunoştinţă de diferenţa dintre Taiwan pe de o parte şi Hong Kong şi Macao pe de altă parte, după o reunificare paşnică este pregătit să aplice o formă şi mai laxă de "o ţară, două sisteme" în Taiwan decât în Hong Kong şi Macao"*.

China a fost iritată de faptul că Statele Unite au procurat Taiwanului arme ultra moderne şi în Congres a fost prezentat un amendament pentru întărirea relaţiilor militare cu Taiwanul, amendament votat de Camera reprezentanţilor.

Statele Unite şi în politica faţă de China vor să meargă în două luntrii. Pe de o parte administraţia este de acord cu conceptul de *"o singură Chină"* a Beijingului, cu care face schimburi economice grase şi vrea să impună China în Organizaţia Mondială de Comerţ, pe de altă parte înarmează Taiwanul ca să se apere de un eventual atac. În 1979, prin Actul Relaţiilor cu Taiwanul, Statele Unite sunt obligate să ajute insula să se apere singură de un atac din partea Chinei continentale, dar prin Comunicatul comun cu Beijingul din 1982 promite să nu crească cantitatea sau calitatea armelor vândute Taiwanului.

Reacţiile Washingtonului după publicara raportului guvernului chinez au fost destul de tari. Sunt multe indicii care arată că acum şi Senatul va vota amendamentul aprobat de Camera Reprezentanţilor pentru întărirea relaţiilor militare cu Taiwanul. Sunt toate şansele ca să fie discutat Actul de Sprijinire a Securităţii Taiwanului, o legislaţie la care se opune Casa Albă.

Subsecretarul Apărării, Walter Slocombe a declarat că dacă China va continua să adopte o poziţie rigidă, va trebui să facă faţă unor *"consecinţe incalculabile"*.

Printre armele moderne intenţionate ca să fie vândute Taiwanului sunt şi patru distrugătoare din clasa *Arleigh Burke*, dotate cu rachete teleghidate şi radar defensiv Aegis. China a avertizat Washingtonul că înzestrarea Taiwanului cu aceste distrugătoare poate fi *"ultimul fir de pai care rupe spatele cămilei"*. Sunt temeri că distrugătoarele vor fi distruse înainte de a deveni operaţionale şi acest lucru poate duce la un conflict în care pot intra şi Statele Unite.

Chiar la mijlocul lui Februarie, China a cumpărat din Rusia primul distrugător din clasa *Sovremeni*, dotat cu una din cele mai formidabile rachete, *SS-N-22 Sunburn*. Aceasta a fost construită în anii '80 pentru a distruge distrugătoarele din clasa *Arleigh Burke*, care apără grupul portavioanelor americane. Racheta care are o rază de acţiune de 124 km este supersonică (Mach 2,5), poate scufunda un crucişător şi avaria un portavion numai cu încărcătura clasică, dar ea poate transporta un cap nuclear de 200 Kilotone în două minute dincolo de linia orizontului.

Rusia a vândut Chinei şi patru submarine din clasa *Kilo* care au torpile desemnate să explodeze sub chila vaselor şi sunt greu de detectat fiindcă se apropie de vas din spate, pe dâra lăsată de elice încât zgomotul lor este mascat de zgomotul elicelor. De asemenea, Rusia ajută China să asambleze avionul de luptă rusesc *Suhoi Su-27*.

AVÂNTUL ECONOMIC ÎN ROMÂNIA

ROMÂNIA LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX

——Wilfred H. LANG——
(Observator economic pentru Europa de Sud-Est)

Răscola ţăranilor din 1907

A existat în România din totdeauna tendinţa de a privi evenimentele istorice, dar şi cele actuale, sub aspectul lor pur politic sau politico-social, trecându-se de cele mai multe ori pe planul doi, cauzele economice şi structurale cu caracter naţional şi internaţional. Un exemplu semnificativ poate fi răscoala ţărănească din anul 1907.

Comuniştii au exagerat, motivând totul prin crunta exploatare a populaţiei rurale de către boierii, boiernaşii şi arendaşii lor, neţinând cont de schimbările structurale, care în Europa de Vest începuseră încă dela sfârşitul secolului trecut şi care, din ce în ce mai intens, se făceau resimţite şi în Europa de Est şi Sud-Est. Desigur, nedreptăţile sociale şi acumularea cătorva ani de secetă au fost factorii determinanţi pentru declanşarea evenimentelor din Martie 1907.

Ce se petrecuse însă înainte de aceasta?

Încetul cu încetul se schimbase structura organizării rurale. Arendaşul, de multe ori, nu mai era o persoană fizică, singulară, trecându-se din ce în ce mai mult la diverse asociaţii şi companii de arendaşi, - unii vorbesc chiar de trusturi -, cele mai multe dintre ele aflându-se în mâini străine, neromâne şi necreştineşti, care urmăreau în mod sistematic şi necruţător un maxim de exploatare a pământului şi familiilor lor. Relaţia directă dintre boier şi arendaş şi ţăran, în care părţile oricum se cunoşteau între ele şi vorbeau aceeaşi limbă românească, dispăruse aproape complet. Ţăranul, pur şi simplu, nu mai avea cui să se adreseze cu plângerile şi nevoile lui, patronii companiilor de arendaşi fiind departe, la Iaşi sau chiar la Bucureşti, iar angajaţii acestora neavând nici o competenţă de reglementare a lucrurilor la faţa locului. În plus, neţinând la ţară, şefii acestor companii, care de multe ori erau şi cămătari în acelaşi timp, habar nu aveau de problemele rurale şi natura condiţiilor în agricultură şi munca ţăranilor de zi cu zi. Ei vedeau doar cifrele şi rapoartele de realizări pe teren, fără acel simţ practic, pe care boierul român, care înainte vreme locuise prin apropiere, oricum îl mai avusese odinioară.

Deci, afară de secetă şi exploatare nemiloasă, schimbarea structurilor economice a determinat în bună măsură înrăutăţirea situaţiei materiale a ţărănimii şi imposibilitatea populaţiei rurale de a dobândi pământ arabil propriu, oricât de modestă ar fi fost această dorinţă. La fel şi barierele de comunicare cu stăpânii terenurilor cultivabile care, necunoscând situaţia de fapt, nu înţelegeau sau nici nu ştiau măcar de nevoile şi doleanţele ţărănimii sărace. În cărţile de istorie, acest fapt de a vedea lucrurile a fost neglijat aproape în totalitate.

Chiar după reprimarea cruntă, sângeroasă a răscoalei din 1907, la care Primul ministru Dimitrie A. Sturdza folosise chiar artilerie, nu s'a schimbat mare lucru. Multor boieri şi arendaşi le intrase frica în oase, dar o soluţie practicabilă pentru viitor nu avea nimeni. Şi nici ţărănimea păgubaşă, cu toată mizeria pe care o îndura în continuare, nu avea curajul să se mai ridice a doua oară. Totuşi unii politicieni de atunci, cum a fost de pildă Ionel I.C. Brătianu, care îşi făcuse studiile la Paris şi care vedea necesitatea unor schimbări în domeniul social-economic, a pus pe rol unele legi ca de exemplu: *"Legea clasei rurale"* împotriva cămătarilor şi pentru noi condiţii de arendare, *"Legea judecătoriilor de ocol"*, pentru rezolvarea mai expeditivă a litigiilor la faţa locului, precum şi modificarea legii privind băncile populare, care să înlesnească ţăranilor dobândirea de teren agricol fără intermediul cămătarilor parazitari. Toate acestea însă, fără urmări imediate.

Pe tărâm industrial, în schimb, se face un mare progres în Aprilie/Mai 1909, prin legea privind exploatarea terenurilor petrolifere. Astfel, mai trec câţiva ani, până ce tot Ionel I.C. Brătianu şi Partidul său Liberal au elaborat acea *"Scrisoare program"* din 8 Septembrie 1913, în urma căreia s'au realizat o serie de paşi importanţi între 1913 şi 1921, pentru înfăptuirea unei reforme agrare reale.

După Primul Război Mondial

Intervine însă în 1914 Primul Război Mondial, la sfârşitul căruia în 1918, prin dezmembrarea celor trei imperii europene: german, austro-ungar şi ruso-ţarist, structura politico-economică s'a schimbat în mod automat spre liberalizarea formelor de dezvoltare economică, atât rurală cât şi industrială, cu tendinţa spre un capitalism de tip occidental.

Cred că trebue menţionat aici aportul deosebit de înţelept şi patriotic al dinastiei de ofiţeri şi nobili prusaci de Hohenzollern-Sigmaringen, regi ai României, care s'au dovedit a fi mai români decât mulţi Români de origine şi care nu au cutezat nici măcar o clipă să apere naţiunea română împotriva rudelor lor din Germania. Consecinţa acestei atitudini ireproşabile fiind naşterea României Mari. Lăsând la o parte componenţa politică, avantajul economic fundamental al întregirii teritoriale a fost imens. În acest context, nu trebue uitat aportul Regelui Ferdinand care, printr'o reformă agrară dibace şi nedureroasă în Iulie 1921, reuşeşte să deposedeze localităţile din Transilvania şi Banat de avutul lor comunal, trecând terenurile, care depăşeau 50 hectare, din proprietatea comunală în proprietatea Statului Român. Am spus *"nedureroasă"* pentrucă, pe de-o parte s'au plătit despăgubirile reale comunelor, pe de altă parte agricultorii locali nu s'au simţit stingheriţi prin această reformă, plătind aceeaşi arendă statului, în loc să o plătească comunei, ceea ce cei mai mulţi dintre ei oricum nu puteau deosebi (Dacă diletanţii politici de azi ar fi în stare să facă şi ei asemenea reforme inteligente, ce bine ar fi!).

La conducerea ţării fiind o elită provenind din păturile superioare ale societăţii româneşti, majoritatea lor cu studii în Franţa, Anglia sau Germania, logica, pragmatismul economic şi o serie de legi raţionale şi bine gândite până în detaliu, constituiau baza procesului de dezvoltare politico-economic, asigurând astfel prosperitatea economică şi culturală a ţării. Sigur că nu totul era perfect, exista în continuare şi sărăcie şi nedreptate în unele locuri, dar per global progresul economic era evident pe toate planurile. Transilvania şi Banatul deveniseră grânarul Europei, meşteşugurile şi industria luau un avânt neaşteptat, se făceau investiţii masive, atât din surse autohtone cât şi din ţările Europei de Vest şi chiar din Statele Unite ale Americii. Dintr'o ţară *"eminamente agricolă"*, România începea să devină un stat modern, bine organizat şi progresiv, cu o legislaţie stabilă, credibilitate economică şi financiară.

Petrolul

Încă din timpuri străvechi, se cunoşteau zăcămintele de ţiţei dela poalele Carpaţilor meridionali şi din alte părţi ale ţării, multe dintre ele fiind chiar la suprafaţă, dar exploatarea lor se făcea mai mult meşteşugăreşte, utilitatea produselor obţinute până atunci fiind destul de redusă. În plus, tehnologia rafinării se afla într'un stadiu oarecum experimental, la nivel de laborator mare, fără eficienţa necesară unui proces industrial.

Investitorii străini, ca de ex.: grupările internaţionale Morgan sau Standard Oil, dar şi unele firme din Franţa, Austria şi Germania cumpăraseră terenuri şi licenţe de exploatare în România încă dela începutul secolului, dar din cauza situaţiei economice precare şi apoi a Primului Război Mondial, trecuseră într'o fază de expectativă, cu progrese relativ modeste.

De fapt, acesta a fost începutul miraculului economic şi al izvorului de bunăstare, prestanţă internaţională şi importanţă politico-strategică, prin care a trecut România în deceniile următoare.

Iată de unde se trage visul unor politicieni români de astăzi, care nu vor să priceapă, că această stare de lucruri aparţine trecutului şi poate - să sperăm - viitorului, dar în nici un caz situaţiei din prezent, când un mănunchi de oameni fără experienţă pe plan economic şi social, cu un orizont strategic şi organizatoric foarte îngust, vrea să facă o reformă, despre care habar nu are. În acelaşi timp aceşti oameni - pe Dl. Emil Constantinescu îl cunosc chiar personal - sunt de o îngâmfare nemaipomenită, ştiind totul mai bine şi ducând ţara de râpă, fără scrupule şi lăsând populaţia să sufere îngrozitor.

Continuare în numărul următor

EFEMERIDE

6 MARTIE

Vechea tradiţie românească alesese ziua de 1 Martie ca simbol al reînnoirii, al primăverii care urmează după îngheţurile iernii. Simbolul se caracteriza prin acel *"mărţişor"* din împletirea a două fire - unul alb, altul roşu - prefigurând florile de măr, atât de des cântate în folclorul românesc.

Comuniştii - aceşti devotaţi slujitori ai negaţiei şi răului - au pervertit şi această formă de manifestare a Românilor, înlocuind-o cu banala zi de 8 Martie *"Ziua Femeii"*, iar cei din România au mai spurcat zilele lui Martie cu o nouă *"babă"*, ziua de 6 Martie, data instalării dominaţiei comuniste de tip bolşevic, prin dictatul lui Vâşinski din 6 Martie 1945.

Capitularea necondiţionată a României la 23 August 1944, nu l-a satisfăcut pe Stalin. Sovieticii n'au luat-o în consideraţie, şi în timp ce trupele române capitulau fără nici o rezistenţă - din ordinul regelui - aruncând armele la picioarele bolşevicilor năvălitori, comunicatele de război sovietice anunţau mari victorii ale Armatei Roşii, care înainta în România, *"eliberând"* oraşe şi sate, inclusiv Bucureştiul, ostaşii sovietici fiind primiţi cu flori - se publicau şi fotografii - de *"Românii eliberaţi"*.

Între 23 August 1944 şi 6 Martie 1945, au avut loc în România trei remanieri de guverne şi după fiecare remaniere, comuniştii câştigau teren şi locuri în guvern. (Aceeaşi tactică o vedem şi după 1996, la Petre Roman).

Şantajul Moscovei împotriva partidelor *"ţărănesc şi liberal"* era vizibil. Cele două partide însă nu înţelegeau nimic, cum n'au înţeles nici după 1989. Oarba, stupida încredere - fără nici o bază reală - că democraţiile apusene vor interveni în favoarea lor, a făcut ca aceste partide să nu fie decât simple figuri de manevrat pe eşichierul politicii din România.

Începând din luna Ianuarie, dar mai cu seamă în luna Februarie 1945, au avut loc mari ciocniri între tineretul românesc - covârşitor studenţesc - şi agenţii comuniştilor scoşi în stradă de politrucii din întreprinderi. Agenţii sovietici din conducerea *"partidului comunist din România"* îndemnau la revolte şi război fratricid, deşi ţara se afla în război cu Germania. Dezmăţul era în toi. În timp ce ostaşii români luptau pe frontul de Apus, haimanalele satelor, ţiganii şi tot ce era mai josnic, trecuţi la comunism, au trecut la acapararea pământului *"moşierilor"*, foştilor politicieni şi a altora, fără nici o lege de reformă agrară. Când ostaşii s'au întors acasă, nu mai exista nici o palmă de pământ de împărţit, pentrucă primarii comunişti şi rudele lor, au luat totul.

Lovitura cea grea a venit însă dela Moscova. În faţa rezistenţei şi a manifestaţiilor anticomuniste din România, pentru susţinerea guvernului Rădescu, Stalin a trimis la Bucureşti pe cel mai cinic, violent şi crud dintre reprezentanţii săi, să impună cu forţa un guvern numit de Kremlin. În zadar a fost opoziţia regelui, care mai credea încă în valoarea prerogativelor date de Constituţie. Tolerarea sa pe tron de către Stalin era calculată şi ca putere şi ca timp.

Dacă din partea Ruşilor - care ne tratau ca ţară ocupată - nu se putea aştepta la nimic bun, este dincolo de înţelegere laşitatea şi competiţia la trădare din partea unor politicieni români.

Vâşinski venise cu guvernul făcut dela Moscova, dar la Bucureşti o parte din foştii demnitari, de pe vremuri, aşteptau să fie invitaţi să formeze guvernul. Din cele declarate de un ţărănist cu care am stat în aceeaşi celulă la Jilava, am aflat că fostul mare cadru la ţărănişti dr. N. Lupu, l-a invitat pe el şi pe alţi fruntaşi ţărănişti la el acasă - îmbrăcaţi în frac - pentru a merge la Palat să depună jurământul în cadrul noului guvern dr. N. Lupu, fiind convins că în urma politicii procomuniste dusă de el în România, Vâşinski îl va numi prim-ministru.

Zarurile fuseseră însă aruncate. Cu pumnul sovietic bătut în masă şi cu uşa trântită la plecarea dela Palat de către Vâşinski, la 6 Martie 1945 - la mai puţin de o lună după Conferinţa *"Marilor Trei"* dela Yalta, România a fost împinsă pe toboganul distrugerii ei, din care nu şi-a revenit nici până astăzi.

Noul guvern comunist va fi condus de Petru Groza şi în el vor intra *"tovarăşii de drum"* dela social democraţi, liberalii vor intra prin Gh. Tătărescu, fost prim-ministru sub Carol al II-lea, iar ţărăniştii prin obscurul Anton Alexandrescu, în locul sperat de dr. N. Lupu.

De atunci s'a lăsat peste România urgia molimei comuniste. Iliescu, Roman, Măgureanu, Meleşcanu, nu sunt decât tentaculele aceluiaşi monstru care sugrumă şi stoarce România de întreaga ei vlagă. Cât despre ţărăniştii şi liberali, nu apar decât ca nişte firme ruginite ale unor companii falimentate de mult.

"Vai de biet Român săracul!" Cu cine va vota în anul de graţie 2000?

Zahu PANĂ

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

CRONICA VREMII

LEGEA DOSARELOR SECURITĂŢII

——Ion BOIERU——

Această lege este o adevărată poveste cu cocoşul roşu, pe care nu am putut-o urmări în toate meandrele ei. Dar, se pare, că a avut chiar în formularea ei iniţială un punct de sminteală. Nu are nici un sens să ne legăm de acest punct, căci acum, oricum, este prea târziu. În mod fatal, legea a ajuns în Parlament unde a fost alterată, ca să nu spun masacrată, care ar fi termenul cel mai adecvat. Unii afirmă că parlamentarilor le era frică de trecutul lor politic. Parlamentarii nu puteau să priceapă raţiunile de existenţă ale unei astfel de legi, pentrucă prevederile acestei legi viza, tocmai pe mulţi dintre ei.

Este foarte greu de crezut că o astfel de *lege* putea fi votată de un Parlament, cu oameni care nu aveau nici un interes pentru o lege care punea în pericol poziţia lor politică şi morală. Dar, nu de frică au votat împotriva ei, ci pentrucă nu au avut o conştiinţă morală. Acest lucru este probat prin însăşi intrarea lor în Parlamentul ţării, o instituţie juridică, legislativă, care trebuia să chivernisească moralitatea unui stat de drept. Conştiinţa unui om, care vrea să apere morala societăţii, printr'o instituţie de legislaţie superioară pentru toţi, acceptă să pătrundă în incinta ei numai dacă nu avea un trecut greu pătat.

În această situaţie era foarte firesc să se organizeze o conspiraţie, chiar dacă nu era formală, ci camuflată de interese directe şi urgente. Însă nu era dificil să se identifice conspiratorii, prin soiul nemaipomenit de invenţie al amendamentelor, care erau cât mai sofisticate, şi totuşi erau votate. Un alt mod de participare la conspiraţie era absenţa la voturile multiple care s'au repetat, de câte ori a fost posibil, fără ca parlamentarii să se plictisească. Ei aveau o nemaipomenită bogăţie de inspiraţii, din cele mai *logice, după capacitatea lor de a vedea lucrurile.*

În fond, atunci când legea aceasta neplăcută îi deranja pe unii parlamentari, ei aveau încă timp să se retragă din jocul de-a face politică, sau să facă o oarecare *mea culpa*, ceea ce era foarte onorabil pentru poziţia lor de pârtaşi ai clasei politice ai unui popor. Se pare că aceî care nu au apelat la o conştiinţă morală, au preferat să conspire la înlăturarea acestei legi, prin toate mijloacele.

Aceşti conspiratori care au alterat o lege, săvârşind un alt act de imoralitate, *nu au simţit regretul actelor pe care le-ar fi comis în alte ocazii.* Prin aceste acţiuni conspirative, de alterare şi, în final de infirmare a valorii reale a acestei legi, ceî care s'au simţit vinovaţi, într'un fel sau altul, de propriul lor trecut politic, au încă ocazii multe să se despovăreze, măcar când vor vedea rezultatele negative ale acestei legi a dosarelor Securităţii. Poate vom avea, noi sau generaţiile viitoare, să aflăm nişte adevăruri care ne-au fost ascunse, în cadrul unui for de moralitate statală.

Adică, am fost înşelaţi în buna noastră credinţă, atunci când le-am dat voturile noastre, adică o încredinţare de omenie.

În orice caz tineretul, care creşte acum şi va studia epoca în care trăim astăzi, va avea multe lucruri de învăţat despre politica post comunuistă, care a fost încărcată cu tot felul de moşteniri oribile. Acestea sunt oglinda moralei comuniste, care nu semăna cu nimic omenesc, ci era doar un exemplu tipic de cum nu trebue construită o societate, căci nu porneşte din dorinţa unui suflet şi a unei gândiri omeneşti de a crea o societate pentru oameni.

Acest caz, al legii dosarelor Securităţii, ilustrează într'o formă tipică, atmosfera de după 1989 din istoria României. Dacă dela guvernările de tristă amintire, ale lui Iliescu şi ale nomenklaturii sale, nu ne puteam aştepta la nimic bun, ne întrebăm, oare cum a fost posibil ca după 1996, guvernările care aduceau o altă atmosferă şi alte obiective politice pentru asanarea ţării, să nu fi luat toate măsurile legale, pentru a îndrepta racilele care dădeau atâta necaz oamenilor care ar fi dorit să pună ţara pe calea cea bună a unei orânduiri serioase? Argumentul că nu a fost posibil, nu poate rămâne în picioare, căci se puteau găsi forme legale de a apela la soluţii rezonabile cu concursul poporului întreg.

Adevărul este că o bună parte a clasei politice, mai mult decât o vulnerabilitate faţă de legea dosarelor, avea alte vulnerabilităţi. S'a dovedit că nu era o elită conducătoare a poporului, cu dragoste de ţară, cu o conştiinţă morală, cu credinţă în valorile spirituale şi tradiţiile româneşti, cu o temeinică pregătire politică şi cu o mare capacitate de sacrificiu pentru comunitatea naţională.

În 1996 trebuia deschisă campania de lichidare a rămăşiţelor politice comuniste, adică de înlăturare din viaţa de conducere a ţării, sub orice formă ar fi fost ea, a tuturor elementelor care au avut la activul lor crime, acte de corupţie şi delapidări din banul public, Bănci, Regii industriale şi Corporaţii Naţionale etc.

Pentru orice observator al politicii româneşti de după răsturnarea dictaturii comuniste care făcuse un adevărat dezastru din Ţara Românească şi după prelungirea de neocomunism, întreţinută de regimurile instaurate prin fraudă de Iliescu şi acoliţii lui, nu se mai putea concepe o guvernare în România, prin menţinerea vinovaţilor care au dus Ţara la prăbuşire. Imediat era necesară o purtificare radicală, nu ca o răzbunare, de vreun fel oarecare, dar ca o restabilire morală, pentru a îngădui ţării şansele de recuperare a forţelor sănătoase de conducere în toate sectoarele. Adică, de înlăturare a abuzurilor. Pentru faptul că nu s'a procedat în felul acesta, avea să plătească întreaga ţară, cu vârf şi îndesat, căci infiltraţiile comuniste şi-au consolidat poziţiile în locurile de administraţie pe care le-au menţinut şi au sabotat bunul mers al treburilor publice, peste tot unde se găseau foştii comunişti.

Magistratura a fost în bună parte reţinută de cadrele noi ale guvernelor de după 1996 şi peste tot s'au găsit apoi capcane şi riscuri uriaşe, care puteau duce chiar la răsturnarea guvernelor de către forţele cripto-comuniste menţinute în magistratură. Aproape nu există loc în cadrele de conducere, în întreprinderile industriale, în sindicate, în comerţul de orice categorie, în care să nu se găsească nuclee comuniste, care conduc din umbră toate iţele şi sforăriile de câştiguri şi de sabotare a intereselor naţionale. Şi nimeni nu a avut curajul să elimine aceste forţe comuniste, prin forme legale.

Ce să mai vorbim de Procesul Marilor Crime de Omor ale Partidului Comunist din România, care s'au trecut sub tăcere, ca şi cum nu s'ar fi întâmplat nimic, nici la Securitate, nici la Ministerul de Interne, nici în Temniţe, ca la Piteşti, Jilava, sau la Canalul Dunăre-Marea Neagră, şi nici în satele din întreaga ţară, când s'au format ilegal colectivele agricole şi au fost luate cu forţa proprietăţile ţăranilor.

Cum au vrut şi cum au putut să conducă ţara guvernanţii de după 1996, în astfel de condiţii, este greu de imaginat. Astfel, se poate spune că nu numai parlamentarii au fost responsabili de eşecul uluitor al Legii dosarelor Securităţii, ci întregul sistem de guvernare, şi întreaga clasă politică, căreia i-a lipsit un plan coerent de guvernare, din cauza intereselor deosebite ale părţilor, fără un interes naţional.

Astăzi, această lege nu are nici un fel de valoare, pentrucă, de fapt, nici nu poate fi aplicată. Rămâne ca viitorii guvernanţi să se descurce cum vor putea şi, eventual, să apeleze la Arhivele dela Moscova, dar asta numai pentru a restabili adevărul istoric, oricum ar reieşi din documentele de acolo.

Electoratul a învăţat lecţia dureroasă, dar ţara nu este sigur că va beneficia de pe urmele lecţiei învăţate de electoratul român. Numai viitorul ne va putea spune, căci sunt tare întortocheate căile politicii româneşti, după perioada neagră a dictaturii comuniste de jumătate de veac.

NOTE ŞI COMENTARII

OBRĂZNICII

Confratele Traian Golea ne trimite din Florida, câteva broşuri şi, la fel, câteva foi volante, printre care şi o pagină reprodusă la xerox cu un articol intitulat: *"Românii din America au editat o istorie a persecuţiilor la care au fost supuşi Românii în Ardeal"*, semnat de Traian Golea şi George Duma, ca răspuns acuzaţiilor UDMR-ului, publicate în ziarul *"Cotidianul"* din ţară, la 10 Septembrie 1999, din care vom reproduce numai introducerea:

"După cel de-al IV-lea Congres UDMR din 15-16 Mai 1999, ţinut la Miercurea Ciuc, reformiştii UDMR au trimis o scrisoare Preşedintelui Bill Clinton. Scrisoarea, semnată de Toro Tibor în colaborare cu Laszlo Tökes şi Szilagyi Zsolt, încearcă să arate pretinsa situaţie gravă în care s'ar afla minoritatea maghiară din România. Ca reacţie la afirmaţiile aberante din scrisoarea extremiştilor din UDMR, Congresul Naţional Român din Statele Unite şi Asociaţia Română din Florida de Sud au trimis o scrisoare deschisă lui Emil Constantinescu, preşedintelui UDMR şi presei româneşti din ţară şi diasporă."

Scrisoarea extremiştilor a fost inspirată de episcopul Laszlo Tökes care, în loc să predice cuvântul Domnului din faţa altarului, se ţine de alte drăcovenii, vărând zâzanie între Români şi Maghiari, pe o temă demult rezolvată la Trianon, printr'un Tratat, pe care Maghiarii nu vor să-l recunoască, susţinând teza revizionismului maghiar, că Transilvania ar fi fost în mod arbitrar cedată României.

Că la Trianon a fost însfârşit ascultată vocea poporului român, asta firepte este o altă mâncare de peşte. Că Transilvania este dovedit a fi leagănul românismului, asta nu convine extremiştilor maghiari. Ei nu vor să audă de drepturile istorice şi bat apa în piuă, cu teoria că Tansilvanuia a fost o mie de ani a lor şi trebue să fie iarăşi a lor, deşi sunt minoritari.

S'au adresat deci Preşedintelui Bill Clinton, sperând că acesta o să intervină în favoarea lor. Vise aiurite ale unor oameni bolnavi.

În broşura *"Tratatul dela Trianon şi Unirea Transilvaniei"*, Domnul Traian Golea răspunde congresmenilor Silijander şi Dwyer, spunând următoarele:

"Citind textul Rezoluţiei 147, îţi vine să crezi cu adevarat că singura populaţie oprimată pe întreaga suprafaţă a globului este doar minoritatea maghiară din Transilvania", care se zice că trec printr'o tragedie unică. Dar despre ce *"tragedie"* este vorba ?

Cu Maghiarii în guvernul ţării, cu primari şi prefecţi în oraşele cu populaţie maghiară, cu oraşe numite pe limba lui Arpad, cu şcoli şi instituţii ale lor, sigur că ne întrebăm *"Asemenea persecuţii pot avea loc numai în România?!"*

Această aşa-zisă *"tragedie"* este amestecată cu aşazisele *"drepturi"* ale Maghiarilor asupra Transilvaniei. Răspundem pentru a nu ştiu câta oară:

"Că pământul Transilvaniei a fost recâştigat prin referendumul celor 76,6% din populaţia ei cu doi ani înainte de încheierea Tratatului de pace dela Trianon".

"Că Transilvania nu a aparţinut Ungariei o mie de ani, ci numai 51 de ani (dela 1867 la 1918). De altfel, statul maghiar nu s'a bucurat de independenţă mai mult de 641 de ani".

"Că numărul minorităţii maghiare nu se ridică la 2.500.000 în Transilvania (cifră exagerată cu 40%, dela sub 1.800.000 la 2.500.000)".

Ca încheiere, reproducem parte din discursul rostit la Bruxelles de fostul Preşedinte al Franţei dintre anii 1920-1924, Alexandre Millerand, care referindu-se la revizionismul maghiar, a spus: *"acceptându-l, ar însemna revenirea la stările de dinainte de războiul mondial. Istoria însă nu face paşi înapoi şi oamenii cu mintea întreagă nu-şi pot închipui o asemenea posibilitate".*

Domnul Traian Golea speră că membrii Congresului Statelor Unite vor căuta să cunoască atât adevărul istoric cât şi stările actuale din Transilvania, ca astfel să fie preveniţi de a se mai amesteca în drepturile istorice ale Românilor din Transilvania.

Nicolae NOVAC

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 40 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 35 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului "Cuvântul Românesc" cu cel puţin 4 săptămâni înainte.